

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA PEDAGOGIKY**

**Přínosy a rizika individuální integrace žáka
s pohybovým postižením do běžné třídy základní
školy**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Simona Chaloupková, DiS.

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

**Vedoucí práce: PhDr. Josef Slowík, PhD.
Plzeň, 2016**

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 8. dubna 2016

.....
vlastnoruční podpis

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Ráda bych podkovala vedoucímu práce PhDr. Josefu Slowíkovi, PhD. za metodologické vedení a nasmrování při práci, Mgr. Kláre Mottlové, Mgr. Tereze Jirkové za přínosné postřehy a pomoc s formální stránkou práce a zejména Mgr. Lucii Pajer, PhD. za průběžné odborné konzultace při zpracování výzkumné části.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

INÁL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

SEZNAM ZKRATEK.....	7
ÚVOD.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ŽIVOT S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM	11
2 TĚLESNÉ POSTIŽENÍ A NORMALITA	14
3 BARIÉRY PŘEKONÁVANÉ V INTEGRACI ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM DO BĚŽNÉ TRŽIDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY	16
3.1 PŘEDSUDKY PŘEKONÁVANÉ INTEGRACÍ ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM DO BĚŽNÉ TRŽIDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY	16
3.2 BARIÉRY VE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM V BĚŽNÝCH ŠKOLÁCH.....	17
4 INTEGRACE A INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM	20
4.1 SOCIÁLNÍ A ŠKOLSKÁ INTEGRACE ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM DO BĚŽNÉ TRŽIDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY.....	20
4.2 SOCIÁLNÍ A ŠKOLSKÁ INKLUZE ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM	22
5 ŽÁK S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM VE TRŽIDĚ BĚŽNÉ	25
5.1 ŠKOLNÍ TRŽIDA JAKO SOCIÁLNÍ SKUPINA.....	25
5.2 ŠKOLNÍ TRŽIDA JAKO VRSTEVNICKÁ SKUPINA.....	26
5.3 SOCIÁLNÍ INTEGRACE ŽÁKA S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM V PROSTŘEDÍ BĚŽNÉ ŠKOLY	27
6 PODPORA VE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM.....	29
II. VÝZKUMNÁ ČÁST	33
7 PRAKTICKÁ VÝCHODISKA VÝZKUMU	34
7.1 TÉMA VÝZKUMU.....	34
7.2 POSTUP VÝZKUMU.....	35
7.3 CÍLE VÝZKUMU.....	35
7.4 VÝZKUMNÝ PROBLÉM.....	37
8 DŮVĚRYHODNOST, SPOLEHLIVOST A ETIKA VÝZKUMU.....	38
9 METODIKA VÝZKUMU	39
9.1 ZVOLENÉ METODY.....	39
10 VÝZKUMNÝ VZOREK.....	42
10.1 ÚČASTNÍCI VÝZKUMU	42
11 POSTUP VÝZKUMU	44
11.1 PŘEDVÝZKUM	44
11.2 PRŮBĚH ROZHOVORU	45
11.3 PRŮBĚH POZOROVÁNÍ.....	46
11.4 PRŮBĚH ROZBORU DOKUMENTŮ	47
12 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT.....	48
12.1 ANALÝZA ČÁSTEČNĚ STRUKTUROVANÝCH ROZHovorŮ	48
12.2 VÝSLEDKY ROZHovorŮ.....	50
12.3 ANALÝZA POZOROVÁNÍ.....	60
12.4 ANALÝZA DOKUMENTŮ	65
12.4.1 Analýza školních vzdělávacích programů	66
12.4.2 Analýza individuálních vzdělávacích plánů.....	67
12.4.3 Analýza náplní práce asistenta/ky pedagoga.....	68
13 CELKOVÉ VÝSLEDKY VÝZKUMU	72
14 DOPORUČENÍ PRO PRAXI, DISKUZE	85
ZÁVĚR.....	92

PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

OBSAH

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features	96
SEZNAM TABULEK.....	100
SEZNAM PŘÍLOH.....	102
SEZNAM PŘÍLOH.....	103

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

AP - asistent/tka pedagoga

DMO ó d tská mozková obrna

IVP ó individuální vzd lácí plán

MKF ó mezinárodní klasifikace funk ních schopností

MKN ó mezinárodní klasifikace nemocí

M^{TM}MT ó Ministerstvo -kolství, mládeře a t lovýchovy

PPP ó pedagogicko psychologická poradna

RVP ó rámcový vzd lácí program

TM editel/ka -koly

SPC ó speciáln pedagogické centrum

SVP ó speciáln vzd lácí pot eby

TP ó t lesné postífení

TU ó t ídní u itel/ka

B hem své 16leté praxe se mi dvakrát po-t stilo dlouhodob pracovat s t ídním kolektivem (1.-5. ro ník), coby jeho t ídní u ítelka, jehoí sou ástí bylo a je individuáln integrováno dít s t lesným postífením. Zpo átku to byla pro m výzva jak lidská, tak profesní. Nem la jsem fládné zku-enosti, hluboké pov domí o dané problematice, ale houflevnatost, odhodlání a odvaha mi tyto nedostatky a drobná po áte ní pochybení nahradily.

I proto svou diplomovou práci pojímám jako zamy-lení se, svou sebereflexi a reflexi lidí s osobní zku-eností a vzhledem do problematiky -kolní práce s dít tem s t lesným postífením v t ídním kolektivu a vzájemné interakce. Na tematiku integrace fláka/yn s t lesným postífením je v diplomové práci nahlífleno o ima d tí s t lesným postífením, o ima d tí bez t lesného postífení, o ima rodi d tí s t lesným postífením a o ima pedagog .

První kapitola teoretické ásti je v nována popisu t lesných postífení, len ní t lesných postífení, charakteristiky t lesných postífení vrozených a nastín ní t lesných postífení získaných. V kapitole je zmi ována zku-enost ze -kolního prost edí, kdy k t lesnému postífení mohou být asto p idrufleny i dal-í postífení, poruchy, nap íklad naru-ení komunika ní schopnosti.

Druhá kapitola se snaíí odpov d t na otázku: šCo je normální?ö z pohledu t í odborník . T etí kapitola p iblífluje moífné len ní postoj ve ejnosti v i minoritní skupin jedinc s t lesným postífením. Navazuje na ni téma bariér, ve kterém je snaha o vymezení nej ast j-ích bariér, se kterými se p i integraci dít te s t lesným postífením ve -kolním prost edí m fleme setkat.

tvrtá kapitola se v nuje objasn ní pojím integrace, odkazuje na aktuální prioritní systémový p ístup M^TMT stanovený od roku 2016, a tím je spole né - inkluzivní vzd lávání.

ována t ídnímu kolektivu, na který je nahlíženo jako na sociální a vrstevnickou skupinu. Snahí se o nastínění rolí a významu obou skupin v hem –kolní socializace pro dítě. V kapitole nastíněn proces –kolní socializace a jeho zlomové okamžiky.

Poslední –está kapitola charakterizuje deset podpůrných oblastí speciálních vzdělávacích potřeb u žáka s tělesným postižením. Jednotlivé oblasti podpory provází celou práci, je na ně odkazováno poznámkami pod čarou.

Podrobnější odkazy, poznámkami pod čarou, jsou také tená i doplněny, do vysvětlení –irí souvislosti tematiky integrace žáka/yn s tělesným postižením do běžné třídy základní školy.

Ve výzkumné části diplomové práce, kde se role badatelky zhostila autorka diplomové práce, je na odborně podložená témata z teoretické části nahlíženo zkušenostmi z praxe, o čemž svědčí názvy. Jedná se o přímou praxi a teorii i teorii a praxi.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

STIŽENÍM

T lesné postífení jako podkategorie zdravotního postífení m fle být definováno z n kolika úhl pohledu. Nífle jsou nastín ny n které z nich.

š í *Mezinárodní klasifikace funk ních schopností (MKF) pracuje s odli-nými vzorci hodnocení oproti MKN¹... (Jankovský, 2006, s. 37). Jedná se o hodnocení funk ních schopností oproti p ehledu postífení se azených do kategorií.*

Podle Jankovského (2006) porucha t lesného systému (impairment) jedince v r zné mí e omezuje v jeho innostech a následkem toho se stává disabilním. Toto omezení se nejvíce projevu v socializaci jedince a jedinec tak poci uje znevýhodn ní, handicap, je handicapován. Od tohoto termínu se postupn opou-tí a je nahrazen termínem omezená (restingovaná) participace.

T lesné (somatické, motorické) postífení, jak vysv tluje Jankovský (2006), je postífení, které je vymezeno do asnými nebo trvalými potíflemi v motorických funkcích jedince, v na-em p ípad dí te, zp sobené vnit ními (endogenními) i vn j-ími (exogenními) vlivy. M fle se jednat o poruchy nervového systému s následkem poruchy hybnosti, o poruchy nosného a pohybového aparátu, sleduje se úrove motoriky dí te, svalový tonus². Postífení se odráží i v psychomotorickém vývoji dí te, m fle se objevit i v kognitivních psychických procesech, v sociálním kontaktu. Nez ídka m fle t lesným postífením dojít k naru-ení n kolika funkcí najednou, ke kombinaci postífení, k p idrušenému postífení, nap íklad k postífení e i a komunika ních schopností. P i lé b motorického postífení je základem komplexní kvalitní lé ba, rehabilitace, ortopedické zásahy, medikamentózní a reffimová lé ba, p ípadn logopedická pé e.

Dle Kábeleho (1992) má t lesné postífení zásadní vliv na vnit ní a vn j-í podmínky dí te s t lesným postífením. Mezi vnit ní podmínky Kábele adí zdravotní stav fláka/yn s t lesným postífením, jeho pohybové, rozumové a dorozumívací schopnosti a psychický stav. U flák /y s t lesným postífením dochází bu to ke sníflené mobilit³ i afl k jeho imobilit⁴. Vrozené i získané t lesné postífení ovliv uje celou osobnost a vývoj (mnohdy opofld ný) dí te, jeho poznávací, rozumové, emocionální i volní slofky psychiky. D ti s t lesným postífením mívají nep im ené citové reakce, intenzivn j-í emocionální zm ny.

¹ MKN ó mezinárodní klasifikace nemocí.

² Hypotonie ó sníflení svalového tonusu, hypertonie (spasticita)- zvý-ení svalového nap ní.

³ Sníflena mobilita - omezená schopnost pohybu.

⁴ Imobilita ó neschopnost pohybu.

i psané formy, dít te s t lesným postifením jsou
stifení.

Podle adové a kol. (2015) t lesné postifení ovliv uje fláka/yni komplexn , s ohledem na typ a druh postifení. Pomalej-ím zráním centrální nervové soustavy m fle docházet k opofd nému rozvoji dovedností. U flák /y s t lesným postifením m fleme sledovat kolísání pozornosti, nálad, výkonu, pam ti, dlouhodobé absence, p idružené specifické poruchy u ení a chování díky neurologickému onemocn ní, poruchu hrubé a jemné motoriky, zvý-enou unavitelnost, naru-ení vizumotoriky, grafomotoriky, omezení sebeobsluhy, deficity v kognitivních funkcích, nízkou sebed v ru a sebev domí, nesoust ed nost, nesamostatnost, problémy v lokomoci⁵, v samostatnosti a nezávislosti p i b flných innostech, pasivitu, problémy v komunikaci, nebo p i vnímání asoprostoru.

Toto v-e je nutno mít na z eteli p i plánování a realizaci pedagogické interakci s flákem/yní s t lesným postifením.

šT lesné postifení je omezení hybnosti, afl znemožn ní pohybu a dysfunkce motorické koordinace v p í inné souvislosti s po-kozením, vývojovou vadou i funk ní poruchou nosného a hybného aparátu, centrální periferní poruchou inervace nebo amputací i deformací motorického systémuí Takové vady i dysfunkce jsou zpravidla patrné na první pohledí . Spole ným rysem je primární redukce obvyklých pohybových aktivit a v n kterých p ípadech i áste ná, afl úplná imobilita, cofl má zásadní vliv na kvalitu flivota, sob sta nost a p ístup k flivotním p íležitostem u t chto ob an .õ (Michalík, 2011, s. 186 -187)

šT lesné postifení je asto spojené s estetickým handicapem.õ (Vágnerová, 2014, s. 242). T lesné postifení ovliv uje pozici jedince ve spole nosti. flivot s ním je pro jedince více i mén ovliv ován v-udyp ítomnými stavebními bariérymi, informa ní, komunika ní nedostate ností, (ne)zku-eností v mezilidských vztazích, zku-enostmi v sociální adaptaci, možnými poruchami sebepojetí, léka skou rehabilitací, zvý-enou unavitelností jedince, spole enským postavením, snížením i ztrátou pohybu, p edsudky v t-inové zdravé spole nosti, závislostí na jiné osob , dopomocí druhých.

⁵ Lokomoce ó pohyb v prostoru.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

... u í tyto pro nás zcela b flné situace, nad kterými
... o postifení, ani nepozastavíme, zvládat a p ekonávat
je coby p ekáfky, které ho p ipraví a posílí pro sv j dal-í co nejvíce plnohodnotný, kvalitní
dosp lý flivot.

flivot s postifením je pro dít a jeho nejblifl-í zainteresované okolí, primárn
pro rodinu, psychicky, emo n i fyzicky náro né. Záleflí na individuální odolnosti v i
stresu, jeho prevenci, vý-i a intenzit celkového nasazení a odhodlání jak se k celé situaci
postavit, jak ji p ijmout a e-it, k flivotu samotnému. Toto jednání je nep ímo p edáváno
i samotným d tem s t lesným postifením a ty, v etn svého okolí, jsou tímto áste n
nasm rovány, jak flít s postifením.

NORMALITA

V každodenní sociální komunikaci, jak dokládají přílohy 7-12, b) fin) slýcháváme obrat typu: *„Chová se jako **normální** inteligentní člověk. Povídá si s námi **normálně**. Mám flemu se chovat k němu jako k **normálnímu** člověku. Nyní vím, **fle** jde, aby lidé s postižením fungovali s **normálními** lidmi.“*⁶ Co ovšem znamená být normální, jednat normálně?

„Dle lefítou součástí práce s lidmi je hodnocení jejich projev. Každý člověk si vytvoří v průběhu své praxe určitá hodnotící kritéria a ta pak používá. Přesto se mu občas stane, že si není jist, jak by měl určitěho klienta hodnotit. Jeho pochybnost může být oprávněná, protože vymezení normy je často obtížné. Její hranice je pohyblivá, normalita může být posuzována podle různých kritérií.“ (Vágnerová, 2014, s. 19) Ve školním prostředí se hodnocení chování/činnosti s tělesným postižením stává zásadním a mnohdy komplikovaným – nelze-li hodnocení chování/činnosti bez tělesného postižení, viz jak dokazuje výzkumná část práce.

Matjek vysvětluje (1986, s. 212), že za normální bývá označováno to, co *„je bez poruchy, bez kazu, bez závady. Jindy pokládáme za normální to, co se vyskytuje běžně, často, v tichou.“* Běžně, často v tichou se dle statistické normy ve společnosti vyskytují lidé bez tělesného postižení, bez nápadné vady, poruchy.

Vágnerová (2014, s. 20) vysvětluje, že pojetí normality bývá podmíněno také sociokulturou. Sociokulturní norma je citelná v odmítavých postojích lidí k lidem s odlišnostmi a jejich chování bývá vnímáno za abnormální. Tento postoj majoritní společnosti často vychází z nedostatku informací o minoritních skupinách.

---

⁶ Viz přílohy 7-12.

Pojetí normality	Praktický význam
statistické	normální je to, co je běžné, průměrné, nevíce frekventované (rozložení jevu v populaci lze zpravidla vyjádřit Gaussovou křivkou ⁷)
zdravotní	normální je to, co odpovídá naplnění definice pojmu zdraví (viz definice zdraví podle WHO)
funkční	normální je to, co umožňuje chování i výkon, který splňuje nároky kladené okolnostmi, úkolem, situací
sociokulturní	normální je to, co je za normální považováno společenskou vztahovou (chování, projevy a stavy v souladu s očekáváním společnosti)
ideální	měřítkem normality se stává přiblížení k ideální představě vytvořené pro daný jev (např. biblickému desateru jako ideální normě morálního a etického jednání)
skupinové	normativní jsou v tomto případě pravidla určité sociální skupiny (např. etnické menšiny)
individuální	každý člověk má vlastní rámec norem (zčásti přejatý a upravený) podle dosažitelných hranic a možností; společnost i jedinec sám sledává, nakolik uskutečnil předpoklady a naplnil očekávání do nich vkládaná okolím i jím samotným

Podle Vágnerové (2014, s. 22) je možné definovat i normu mediální. Společnost za nevnímat to, co bývá médií předáváno často, zajímavé, poutavé za běžného, standardního. Jak uvádí Vágnerová (2014, s. 23) při posuzování normality hrají důležitou roli:

- věk hodnoceného jedince, který bývá zohledněn;
- vývojová úroveň posuzovatele;
- subjektivní pohled jednotlivce, který je podmíněn jeho aktuálním náladovým, emocionálním náladovým, mírou informovanosti, zkušenostmi s konkrétní oblastí, intelektovou úrovní.

É V INTEGRACI ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM DO BĚŽNÉ TŘÍDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

3.1 PŘEDSUDDKY PŘEKONÁVANÉ INTEGRACÍ ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM DO BĚŽNÉ TŘÍDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Novosad (2000, s. 20) rozlišuje postoje tolerance a intolerance v t-ínové, majoritní společnosti intaktních⁸ jedinců k minoritním lidem se zdravotním postižením. Velmi důležitou roli při zaujímání postoje majoritní společnosti sehrávají procesy informační, kooperativní, komunikační, adaptační a proces vzájemného formování jedinců s postižením bez postižení.

Dle Michalíka (2011, s. 213) se setkáváme především se 4 typy vnímání lidí s tělesným postižením, a ty jsou postupně:

- **Paternalisticko-podcepující** vychází z lítosti a soucitu s lidmi s tělesným postižením v t-ínové majoritní společnosti⁹. (Michalík a kol., 2011, s. 213)
- **Odmítavý**, který se opírá o neproduktivnost, neúčinnost lidí s tělesným postižením. (Michalík a kol., 2011, s. 213) S odmítavým přístupem k žákovi/yni s tělesným postižením jsem se ve školním prostředí osobně ani zprostředkovaně nesetkala.
- **Protektivní-pauzalizující**, jenž vyzdvihuje především zájmy neoprávněných výhod lidí s tělesným postižením. (Michalík a kol., 2011, s. 213)
- **Idealizující** vnímá život jedince s tělesným postižením jako hodný obdivu¹⁰. (Michalík a kol., 2011, s. 213).

⁸ Intaktní jedinec o zdravý jedinec.

⁹ Příklady z praxe, vidno o madařtí: Ve středu 7. 10. 2015 jsme vyrazili s námi 4. třídou na návštěvu do denního stacionáře, kam jsme byli pozváni na jejich kulturní vystoupení ke Dni otevřených dveří. V dílnách jsem viděla dospěláky, jak pracují, a jejich výrobky. Překvapilo mě to, že i přes to, že jsou hendikepovaní tak dokáží krásně kreslit a jsou úctyhodní. D. I.⁹

Navštívili jsme s námi třídou stacionář, kde probíhal den otevřených dveří. Hned po příchodu nás uvítali klienti centra svým způsobem, což mě natolik nadchlo, že jsem se k nim připojila. Dále probíhala prohlídka chráněných dílen. Úctyhovnost a nadšení všech, kteří v dílnách pracovali, byly tak nakafilivé, že jsme se chtěli v nich připojit. Bohužel nám nezbyl čas. E. Z.⁹

¹⁰ Idealizující přístup k žákovi/yni s tělesným postižením dokládám na konkrétním příkladu z praxe. Třídou kolektivu 2. a 3. ročníku naší malé neúplně vesnické základní školy se tradičně vypravily na mimoškolní celodenní tematický výlet. Tentokrát bylo cílem 10 km putování lesy a nelehkým terénem nedalekého přírodního lázeňského místa v rámci projektu jedné neziskové organizace¹⁰. Součástí kolektivu byl i žák s tělesným postižením. Následně byly vyvěšeny fotografie z realizované výpravy na webových stránkách.

agnerová, 2014, s. 183) t lesné postiflení m fle
Stigmatizace m ní roli postifleného, její sociální status.

Projeví se v postoji zdravých k postifleným.õ¹¹ Dal-í p í inou obecného spí-e záporného hodnocení jedinc s t lesným postiflením m fle být i jejich estetický handicap, který asto doprovází jejich t lesné postiflení, jak vysv tluje Vágnerová (2014, s. 242).

Dle Vágnerové (2015, s. 157) má rodina s dít tem s hendikepem zcela jinou sociální identitu. V t-inovou spole ností bývá p íjímán názor, fle rodina se stává šsociálním p ípademõ, vyuffívá svého postavení a dávky neoprávn n od erpává ke svému osobnímu prosp chu bez ohledu na jedince s t lesným postiflením. Reality bývá mnohdy zcela opa ná. Rodí e bývají ponecháni finan nímu, sociálnímu a spole enskému nepohodlí. Bez vlastní iniciativy, šostrých lokt õ, empatie blízkých, sponzorských dar by mnohdy nedosáhli na nutné materiální zabezpe ení pro své d ti s t lesným postiflením, nap íklad autoseda ku, vozík apod. K samotnému dít ti s t lesným postiflením bývá -írokou ve ejností p istupováno spí-e s lítostí nad jeho osudem, nerovnými startovními flivotními podmínkami. V t-ina p edsudk vzniká, bohufel, na základ minimální informovanosti o dané problematice a minimální osobní zku-eností s d tmi s t lesným postiflením.

3.2 BARIÉRY VE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM V BĚŽNÝCH ŠKOLÁCH

Bariéra je obecn vnímána jako zábrana, p ekáflka. Je na nás, kařdém jednotlivci i spole nosti, zda bariéra bude vnímána jako výzva pro její minimalizování, zdolávání, i dokonce v ideálním p ípad i poko ení. *šBariéry jsou p edev-ím v hlavách lidí, proto se ty reálné tak t flko odstra ujíõ (Daniela Filipiová)*

Do -írokého vý tu p ekonávaných bariér p í integraci fláka/yn s t lesným postiflením ve -kolním prost edí jist první místo zaujímají bariéry technické, architektonické, stavební, terénní, dopravní a informa ní. S nimi jdou ruku v ruce bariéry

---

na-í -koly. Organizátorka projektu, jehoř jsme se zú astnili, dle fotografií tímto zjistila, fle se vý-lapu zú astnil, díky doprovodu vozi , i flák¹⁰ s t lesným postiflením, a rozhodla se ho speciáln ocenit, pochválit, vyzdvihnout dopisem a tematickým obrázkem.

¹¹ P íklad z praxe: Dívka s t lesným postiflením vypráv la, jak umí být d ti ve své up ímnosti zlé: šPodívej se na ni, ona nemá nohy a umí mluvití õ Odpov od dívky s t lesným postiflením p i-la vzáp tí, drřlíc si ob nohy: šMám, ale nemocné.õ

a podmi ují odstraní práv p edev-ím bariéry
í et bariér bývá sice na pen zích nezávislý, a p esto
je jejich zdolání finan n neocenitelné. Jedná se o bariéry emo ní, bariéry p edsudk ,
bezpe nostní, organiza ní, informa ní bariéry, komunika ní, vztahové, a sociální, blíffe viz
tabulka nífle.

Nutno podotknout, fle s druhou skupinou vyjmenovaných bariér se setkává i ada
z nás z majoritní, zdravé spole nosti. Jejich zvládnutí záleffí na frustra ní toleranci každého
jednotlivce.¹²

Tabulka . 2 : P ehled mofných bariér, na které naráffíme ve -kolní praxi

Zdroj: (vlastní)

Bariéry		Jedná se o
stavební	stavební architektonické technické	opat ení, která umofní samostatný pohyb a uffívání staveb jedinc m s omezenou hybností. ¹³
terénní		o p írodní nerovnosti, dají se ovlivnit minimáln .
dopravní		p ístup do dopravních prost edk . Zde je nutno podotknout, fle se podmínky li-í ve velkých metropolích oproti malým okresním m st m. Z praxe vím, fle zvolí-li si jedinec s t lesným postižením k cestování nap íklad vlak, musí se nahlásit eským drahám nahlásit v dostate ném p edstihu, s tím, fle bude informován, je-li jeho p eprava mofná i nikoliv.
finan ní	finan ní materiální	finan ní, hmotné prost edky umofl ující uleh it, zjednodu-ít, zp ístupnit, zrovnoprávnit ffivotní podmínky.
informa ní		neznalost problematiky, neerudované informace, nekonkrétní informace, cesta a úsilí vynaložené k získání i formací.
p edsudk		zako en né jednání, které plyne z neov ených domn nek, p edpoklad .
organiza ní		konstruktivní plánování a realizování, zaji-t ní pedagogického dozoru.
komunika ní		rysy verbální, neverbální mezi komunikanty v sociální komunikaci, o p ekáffky v komunikaci, jako jsou nap íklad verbální a obsahová nesrozumitelnost sd lení, naru-ená komunika ní schopnost i porucha e i jednoho z komunikant apod. a následnou pot ebu speciálních dorozumívacích prost edk , o pedagogickou komunikaci ¹⁴ .
bezpe nostní		Zaji-t ní bezpe nosti jedince, skupiny, uffití bezpe nostní

¹² Individuální míra psychické odolnosti jedince.

¹³ Viz vyhlá-ka Ministerstva pro místní rozvoj . 398/2009 Sb. o obecných technických pofladacích
zabezpe ujících bezbariérové uffívání staveb ze dne 5. 11.2009.

¹⁴ Pedagogická komunikace zna í p enos informací od u itele k ffáku/yni a mezi ffáky/yn mi
v pedagogických situacích.

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

		n cek, opat ení.
		ividuální p edpoklady a limity, omezení jedince podmín né
		jeho zdravotním stavem, aktuálním i dlouhodobým.
psychické	emo ní	strach, nechu , demotivace, šblokyø vznikají na základ d ív j-í negativní zku-enosti, která se v-ak p ená-í na -ír-í okruh možných spou-t .
	vztahové	nesympatie, strach, nenávisť apod., taktéř vznikají na základ d ív j-í negativní zku-enosti s ur itou osobou i skupinou osob.
sociální	sociální	o proces za len ní jednotlivce do spole nosti, do sociálních skupin, nap íklad do rodiny, mate ské -koly, základní -koly, zam stnání apod.
	socializa ní	o tematiku sociální integrace, sociální interakce ¹⁵ , sociální percepce. ¹⁶
byrokratické	byrokratické administrativní	ú ední, administrativní postupy, jednání, fáze vypl ování formulá , projednávání a schvalování řádostí.
asové		plánování a jednání v dostate ném asovém p edstihu (viz byrokratické bariéry, dopravní bariéry).

Téma bezbariérovosti je rozpracováno jako díl í ást podp rných opat ení¹⁷, která se vztahují k desáté oblasti podpory¹⁸ - k úprav prost edí. Dle karty podp rných opat ení (adová a kol., 2015, s. 264 ó 268) jsou konkrétními tipy, jak úpravy organiza ní, tj. zvářit, ve kterých u ebnách bude probíhat výuka, t ídu se flákem/yní s t lesným postífením umístit do p ízemí budovy, z ídit místnost pro fláka/yni s t lesným postífením, kde bude probíhat jeho hygiena a medikace, tak i úpravy stavební a minimalizování p ekáfek, nap .: parkovací místo pro rodi e fláka/yn s t lesným postífením, nájezdové rampy, schodolez, výtah, schodi-ové plo-íny, vybavení -kolních prostor prvky, které zvy-ují bezpe nou mobilitu dít te s t lesným postífením.

¹⁵ Sociální interakcí rozumíme, jak uvádí Komárková (ve sborníku Aplikovaná sociální psychologie III, 2001, s. 61) vzájemné p sobení lidí ve skupin .

¹⁶ Sociální percepce rozumíme, jak uvádí Tř tovská (ve sborníku Aplikovaná sociální psychologie III, 2001, s. 35), vnímání druhých.

¹⁷ Viz plánovaná novelizace Tř olského zákona od 1. 9. 2016.

¹⁸ Viz Katalog podp rných opat ení pro fláky s pot ebou podpory ve vzd lávání z dvodu t lesného postífení nebo závařného onemocn ní, kapitola 10.2 *Stavební úpravy, bezbariérovost*, s. 265 ó 268. Úprava prost edí je desátou oblastí podpory.

ĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Integrace i inkluze si kladou za cíl začlenění jedince s hendikepem, v našem případě žáka/yni s tělesným postižením, do běžné třídy základní školy. Výklady obou pojmů se však rozlišují. Jifi samotný termín integrace žáky s tělesným postižením do běžné třídy základní školy může být z tohoto pohledu mírně matoucí.

adová a kol.(2015, s. 279) objasňuje, že inkluze bývá pojímána za vyšší stupeň integrace.

Slowík vysvětluje (2007, s. 32), že integrační směr ve školním prostředí je postaven především na využívání speciálních metod a pomůcek ve zvláštním, odděleném, typu vzdělávání, zatímco inkluzivní směr ve školním prostředí je zaměřen na začlenění žáka, konkrétně v našem případě žáka s tělesným postižením, do běžných tříd základních škol mezi své zdravé vrstevníky bez postižení a na jejich **společné vzdělávání** za nezbytné podpory speciálních metod a pomůcek. Toto pojetí, tento výklad potvrzuje i jedna z prioritních strategií MŠMT pro rok 2016 a tou je **společné (inkluzivní) vzdělávání**¹⁹ s tím související novelizace školského zákona a vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných²⁰.

4.1 SOCIÁLNÍ A ŠKOLSKÁ INTEGRACE ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM DO BĚŽNÉ TŘÍDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Novosad definuje (2000, s. 18) sociální integraci jako *ší proces rovnoprávného společného začlenění specifických minoritních skupin, jako jsou i zdravotně postižení lidé, do vzdělávacího i pracovního procesu a do života společnosti.*

Integraci Novosad vnímá jako spojení jednotlivých částí v celek, kdy při tomto procesu je naráženo na *ší soužití majority, tedy intaktních, zdravých jedinců a minorit, tedy lidí se zdravotním znevýhodněním.* (Novosad, 2000, s. 20)

¹⁹ Viz MŠMT dokumenty ke společnému vzdělávání (inkluzi).

²⁰ Vyhláška č. 27/2016 Sb., s účinností od 1. 9. 2016.

Jankovského dále odvozuje dva hlavní směry integrace

- **asimilační směr integrace** spoívá ve splynutí minoritní skupiny s identitou skupiny majoritní. Je realizován za len ním jedinc se znevýhodn ním do institucí majority intaktních, zdravých lidí, konkrétn jde například o za len ní flák /y s t lesným postiflením do b fné t ídy základní –koly. Mezi opat ení asimila ní jsou azeny kroky organiza ní a legislativní opat ení, praktické a rychlé.
- **adaptační směr integrace** je založen na vztahu partnerství v–ech zú astn ných, oboustranného p íjetí. Za len ní jedinc se znevýhodn ním, v tomto konkrétním p ípad flák /y do b fných t íd základní –koly, není jejich jediným možným zp sobem integrace. Mezi opat ení adapta ní jsou azeny kroky systémové.

P ednosti sociální integrace pro d t i s t lesným postiflením jsou vid ny zejména v navazování kontaktu s vrstevníky bez postiflení, v za len ní se do t ídního kolektivu a jeho dynamiky, d ní.

Nevýhodami integrace mohou být vnímány vy–í pracovní i emo ní nároky na pedagogy, jejich možné zvý–ené ohrožení stresem i vyho ením, dále pak i zvý–ená administrativa a nakonec také možné zvý–ené nároky na samotné dít s t lesným postiflením.

Dle Jankovského (2006) je pojem integrace nejsklo ovan j–ím termínem v r zných společenských odv tvích. Zejména je spojen s fenoménem p írozeného za le ování²¹ lidí s postiflením do majoritní společnosti coby její integrální sou ásti a s vyrovnáváním p ílefitostí ve v–ech oblastech společenského d ní, a to za uplatn ní vhodných postup , podp rných opat ení.

adová a kol. (2015, s. 279) charakterizuje integraci jako za azení flák /y s t lesným postiflením do b fných základních –kol, které je podmín no diagnostikou speciálních vzd lávacích pot eb fláka/yn s t lesným postiflením, speciáln –pedagogickou

---

²¹ Za le ování = integrování.

podporou škol s integrovanými třídami, spoluprací s dalšími intervujícími institucemi, odborníky²².

4.2 SOCIÁLNÍ A ŠKOLSKÁ INKLUZE ŽÁKA/YNĚ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Školní inkluze není výhoda, kterou by si dítě mělo zasloužit zvládnutím požadavků školy, ale automatické právo, které se nevyužívá jen tehdy, když speciální vzdělávání představuje variantu je-li lepší (resp. když by inkluzivní vzdělávání mohlo dítě pomoci). (Novosad, 2000, s. 22)

Novosad dále objasňuje, že není podstatné, zda dítě s postižením zvládne učivo daného ročníku, ale především jsou to kladné zkušenosti získané dítětem s tělesným postižením v rámci třídní kolektivy bez tělesného postižení v oblastech sociálních a emočních. Napomáhající prostředky jsou dle Novosada bezbariérovost prostředí, kompenzace, edukativní prostředky, postoje ve společnosti, individuální pedagogicko-psychologická péče, podpůrná asistence, materiálně-technický servis, níže popsané třídy v třídních kolektivech.

Podle Jankovského (2006, s. 36) je inkluze **postojem, procesem** o praktickém vyrovnání potřebností. Inkluzí²³ rozumíme naprosté ztotožnění se, přijetí procesů a hodnot, být součástí. *V rámci pedagogické integrace se inkluzí rozumí rovnoprávné, plné a úspěšné začlenění žáka se zdravotním postižením mezi vrstevníky v běžné třídě na kmenové škole.* (Jankovský, 2006, s. 86). Inkluze neboli společné vzdělávání je jednou z prioritních oblastí MŠMT pro rok 2016.²⁴

Adová a kol. (2015, s. 297) charakterizuje inkluzi žáka/yně s tělesným postižením jako vyšší stupeň integrace, jako konkrétní zahrnutí žáka/yně do konkrétní sociální skupiny, v tomto případě do školní třídy, a to s přijetím jeho/jejích odlišností jakožto základ pro oboustranné pochopení a vzájemnou interakci. Inkluzi chápe jako vytváření podmínek pro vzdělávání dítěte s tělesným postižením sdružením na individualizaci

²²Intervující = zasahující. Konkrétně se jedná například o školská poradenská pracoviště (speciální pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny), zdravotní pracovníky, odborné lékaře, logopedy apod.

²³ Z latinského *inclusio*, zahrnutí, přijetí do nějakého celku. Protikladem k inkluzi je exkluze, vyloučení.

²⁴ Viz klíčové dokumenty MŠMT ke společnému vzdělávání.

ve společném kolektivním prostředí, v tzv. hlavním

š Inkluze je brána jako nikdy nekončící proces, ve kterém se lidé s postižením mohou v plné míře zúčastňovat všech aktivit společně jako lidé bez postižení. (Slowík, 2007, s. 32).

V provedení do kolektivní praxe to znamená společné vzdělávání dětí s postižením a dětí bez postižení v běžné třídě základní školy, jak dokládají tabulky níže, ve kterých jsou shrnuty počty zapsaných žáků s tělesným postižením do běžné třídy základní školy, v letech 2014 a 2015, dle stavu k 28. 2. 2015.

Tabulka 3: Zapisování, žádosti o odklad a procento odklad povinné kolektivní docházky podle druhu postižení

Podle stavu k 28. 2. 2015

Zdroj: (MŠMT©2013-2016)

		Zapisování			S žádostí o odklad docházky			% odkladů na celkovém počtu zapisovaných podle druhu postižení		
		celkem	v tom		celkem	v tom		celkem	v tom	
			chlapci	dívky		chlapci	dívky		chlapci	dívky
Děti celkem		150 100	80 666	69 434	17 013	11 366	5 647	11,3%	14,1%	8,1%
v tom	bez postižení	145 841	77 736	68 105	15 959	10 646	5 313	10,9%	13,7%	7,8%
	mentálně postižené	646	401	245	172	112	60	26,6%	27,9%	24,5%
	sluchově postižené	179	103	76	43	23	20	24,0%	22,3%	26,3%
	zrakově postižené	109	63	46	28	18	10	25,7%	28,6%	21,7%
	s vadami řeči	1 531	1 084	447	322	229	93	21,0%	21,1%	20,8%
	tělesně postižené	152	82	70	40	22	18	26,3%	26,8%	25,7%
	s více vadami	678	450	228	194	119	75	28,6%	26,4%	32,9%
	s vývojovými poruchami učení	141	86	55	42	26	16	29,8%	30,2%	29,1%
	s vývojovými poruchami chování	197	159	38	29	25	4	14,7%	15,7%	10,5%
	autisté	626	502	124	184	146	38	29,4%	29,1%	30,6%

kteře nejsou samostatn z ízeny pro řáky se SVP²⁵ - podle
2014 a 28. 2. 2015.

Zdroj: (M^TMT©2013-2016)

		Zapsaní na dané škole								
		celkem			individuální integrace			z toho do speciálních tříd		
		2014	2015	Index 2015/2014	2014	2015	Index 2015/2014	2014	2015	Index 2015/2014
Děti s postižením zapsané do běžné ZŠ		1 548	1 654	106,8%	1 324	1 360	102,7%	224	294	131,3%
v tom	mentálně postižené	95	108	113,7%	72	95	131,9%	23	13	56,5%
	sluchově postižené	56	68	121,4%	55	66	120,0%	1	2	200,0%
	zrakově postižené	70	58	82,9%	62	45	72,6%	8	13	162,5%
	s vadami řeči	821	765	93,2%	686	577	84,1%	135	188	139,3%
	tělesně postižené	82	89	108,5%	82	89	108,5%	-	-	x
	s více vadami	107	125	116,8%	91	113	124,2%	16	12	75,0%
	s vývojovými poruchami učení	53	76	143,4%	40	46	115,0%	13	30	230,8%
	s vývojovými poruchami chování	104	125	120,2%	90	116	128,9%	14	9	64,3%
autisté	160	240	150,0%	146	213	145,9%	14	27	192,9%	

Tabulka . 5: Zápisy do 1. ro níku základního vzd lávání ó podle zdravotního postižení

Podle stavu k 28. 2. 2015

Zdroj: M^TMT©2013-2016

		Individuální integrace		Speciální třídy		% individuální integrace na celkovém počtu postižených dětí zapsaných do běžných ZŠ			% zapsaných do speciálních tříd na celkovém počtu postižených dětí zapsaných do běžných ZŠ		
		celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky	celkem	v tom		celkem	v tom	
							chlapci	dívky		chlapci	dívky
Děti s postižením zapsané do běžné ZŠ		1 360	410	294	93	82,2%	69,9%	30,1%	17,8%	68,4%	31,6%
v tom	mentálně postižené	95	35	13	4	88,0%	63,2%	36,8%	12,0%	69,2%	30,8%
	sluchově postižené	66	28	2	1	97,1%	57,6%	42,4%	2,9%	50,0%	50,0%
	zrakově postižené	45	19	13	7	77,6%	57,8%	42,2%	22,4%	46,2%	53,8%
	s vadami řeči	577	170	188	56	75,4%	70,5%	29,5%	24,6%	70,2%	29,8%
	tělesně postižené	89	46	-	-	100,0%	48,3%	51,7%	-	x	x
	s více vadami	113	40	12	5	90,4%	64,6%	35,4%	9,6%	58,3%	41,7%
	s vývojovými poruchami učení	46	16	30	14	60,5%	65,2%	34,8%	39,5%	53,3%	46,7%
	s vývojovými poruchami chování	116	19	9	2	92,8%	83,6%	16,4%	7,2%	77,8%	22,2%
autisté	213	37	27	4	88,8%	82,6%	17,4%	11,3%	85,2%	14,8%	

²⁵ SVP ó speciální vzd lávací pot eby

ČLENENÍ VE TŘÍDĚ BĚŽNÉ

5.1 ŠKOLNÍ TŘÍDA JAKO SOCIÁLNÍ SKUPINA

Školní třída je charakteristická, dle Brauna (2012), vzájemnými vztahy mezi jednotlivými členy kolektivu, jejich dynamikou, fázemi, hierarchií, historií, formami řešení konfliktů, krizových situací. Každý člen třídního kolektivu v něm zaujímá jisté postavení, úlohu, prestiž, status. Sociální pozice dítěte s tělesným postižením bývá rozdílná ve vrstevnické skupině (viz kapitola následující), ve třídě. Determinující bývají podle Vágnerové (2014, s. 87) především nápadnost zevní úpravy a limitované behaviorální aktivity, které vedou k závislosti na pomoci druhého.

Každá třída fluje dle Brauna (2012) svůj třídní život. Rozdílné bývá jeho vnímání omezením a uomezením učitelů, fláků, a rodičů. V prvním a třetím ročníku základní školy mluvíme, podle Brauna (2012) o prekohezním²⁶ stádiu vývoje třídního kolektivu. Ve čtvrtém a šestém ročníku základní školy se mluví o prvotní kohezi vývoje třídního kolektivu a v ročníku čtvrtém a devátém je popisována kohezní fáze vývoje třídního kolektivu.

Výrazný vliv na utváření třídního kolektivu má/mají pedagogové působící ve třídě, především jejich schopnosti didaktické, diagnostické, expresivní, organizační²⁷, jejich emoční inteligence²⁸, typ učitele dle stylu vedení dětí ve třídě²⁹. Rukopis působení dospělého je na třídním kolektivu viditelný, rozeznatelný. Při integraci fláka/yně s tělesným postižením do behaviorální třídy základní školy se situace může pro všechny zúčastněné zkomplikovat přítomností dvou dospělých ve třídě, vyučujícího a asistenta/ky pedagoga³⁰.

Práce s třídním kolektivem je devátou oblastí podpory³¹ pro fláky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení nebo závažného onemocnění.

²⁶ Kohezi rozumíme skupinovou soudržnost, pevnost, důvěru.

²⁷ Rozhodování, způsob řešení konfliktů.

²⁸ Úroveň vztahů se do psychiky druhých, zvládnutí svých emocí během sociální komunikace s nimi.

²⁹ Styl autoritativní, liberální, demokratický. Casselmanovo dělení podle vedení kolektivu rozlišuje typ autoritativní a sociální.

³⁰ Viz klíčové dokumenty MŠMT ke společnému vzdělávání, asistenti pedagoga [pdf].

³¹ Viz Katalog podpůrných opatření, díl 1 část pro fláky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení nebo závažného onemocnění, kapitola 4.9 (členská a kolektivní, s. 257 - 260)

Teoretická skupina je podle Budinské a Vačkové (2010) dalším socializačním initelem, který podnucuje k rozvoji sociální stránky jednotlivce ve skupině, rozvíjí sociální zkušenost, vztahové interakce, rozvíjí postoje, kooperaci, sociální interakci, návyky, pozitivní profity, emoční zkušenost, a to jak v pozitivním slova smyslu, tak i v negativním, nabízí možnosti řešení konfliktu. Podle Budinské a Vačkové (2010) se můžeme v souvislosti s vrstevnickými skupinami setkat s termínem subkultura mládeže.

Vágnerová zmiňuje (2005, s. 292), že za jednu z nejdůležitějších potřeb dítěte je potřeba kontaktu s vrstevníky.

Teoretická skupina je specifickou vrstevnickou skupinou, stává se významným socializačním prostředím. Role vrstevníka, spolužáka, kamaráda je důležitou rolí středního dětství. (Vágnerová, 2005, s. 292, 296)

Zkušenosti nabyté ve vrstevnické skupině v oblasti kamarádství, sociálních kontaktů, citové jistoty, seberealizace hraje podstatnou roli pro sociální úspěšnost, sebehodnocení jedince, odputávání se závislosti od rodičů.

Za účelem povinné školní docházky tvoří teoretická skupinu formální. Až v průběhu školní docházky se začíná vnitřně diferencovat vnitřními i vnějšími vlivy, dochází k dělení dětí, děti mají určité sociální postavení, role, sociální status. Vágnerová (in Hrabal, 2005) zmiňuje dva důležité determinanty postavení dítěte ve třídě a ty jsou míra sympatií, oblíbenosti a míra vlivu. Oblíbenost a sympatie souvisí se sociálními kompetencemi dítěte, jako jsou například přátelskost, empatie, pomoc, pozitivní emoce, podpora, vstřícnost, prosociální chování. Míru vlivu získá jedinec ve skupině různými kompetencemi, určitým chováním, vlastnostmi, jako například odvahou, fyzickou silou apod., může docházet i k identifikaci s oblíbeným jedincem.

Podle Vágnerové sociální status dítěte s postížením, které plní povinnou školní docházku v běžné základní škole, vystihuje termín **špatně oblíbené dítě** (Vágnerová, 2014, s. 168)

Dítě s postížením nebývá kolektivem ani odmítané, ale ani výrazně oblíbené. Podle Vágnerové je pozice dítěte s postížením dána i typem jeho postížení, je-li ho limituje v libovolném trávení času s vrstevníky bez asistence (dospělé osoby), což se může prohlubovat. Tímto je i nevdomá stranou společenskému dění, spontánním dětským

elnou pozitivní a motivující roli nejen pro dítě, ale i pro samotného člověka. Dítě se učí na sobě, stírání rozdílů, společné překonávání šbariér.

5.3 SOCIÁLNÍ INTEGRACE ŽÁKA S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM V PROSTŘEDÍ BĚŽNÉ ŠKOLY

ŠNástup do školy je v život každého dítěte s postižením velmi důležitým mezníkem. Lze mluvit až o první krizi identity, protože se potvrzuje stálost a nemennost jeho znevýhodnění. (Vágnerová, 2014, s. 166) Jedním z mezníků socializace, jak vysvětluje Vágnerová (2005, s. 293), je identifikace s vrstevnickou skupinou.

Školní docházka je ovšem spojena také s důrazem na výkon³², výsledky, srovnávání se s vrstevníky, zvládání závažných situací, úspěchu ale i neúspěchu. Zde může hrozit riziko strachu a úzkosti, pocitu méněcennosti při školním neúspěchu, srovnávání se s zdravými členy třídního kolektivu, mezilidského úspěchu i naopak přehnaného zaměření se na výsledky, coby náhrada za postižení. Dle slov jedné matky dítěte s postižením: *Školy má už tedy postižení, a je alespoň dobrá ve škole*³³

Období dospívání je označováno jako období druhé emancipace. (Vágnerová, 2015, s. 169) Dítě s tělesným postižením, podle Vágnerové (2015, s. 169) si začíná uvědomovat své limity v rozličných životních oblastech. *Emancipace od rodiny je důležitým vývojovým mezníkem, ale pro adolescenta s postižením je ještě dosažitelná.* (Vágnerová, 2015, s. 169)

Během dospívání, jak vysvětluje Vágnerová (2015, s. 170) dochází u dítěte s tělesným postižením ke změně postoje ke svému hendikepu. Dospívající s postižením může cítit potřebu kompenzace, vyniknout, vyrovnat se zdravým jedincem, vyzkoušet si vše co ostatní vrstevníky.

U dětí mladšího a středního školního věku se prohlubuje genderová diferenciace (Vágnerová, 2005, s. 311). Do 11 let děti inklinují ke kamarádům stejného pohlaví, s vrstevníky stejného pohlaví se ztotožňují (Vágnerová, 2005, s. 311). Mezi dívkami a chlapeckými skupinami lze dle Vágnerové (2005, s. 312 a 321) vysledovat rozdíly v komunikaci, hierarchickém členění skupiny, v sociálním chování, v projevech emocí,

³² Aspirací úroveň - úroveň vlastního očekávaného výkonu jedincem samotným, podmíněná úspěchem, neúspěchem.

³³ Viz příloha konzultace s matkou dítěte.

... uvažování. Vágnerová objasňuje (2005, s. 317),
... ko období p ípravy na rodi ovství, partnerství.

Tržní socializace je zaměřena na naplnění funkce personalizační a socializační, n kdy též souhrnně nazývanou funkcí integrační (Budinská, Vašková, Prevence, 2010).
Tržní socializace vede jednotlivce k samostatně konající individualitě, podchycuje a rozvíjí jeho zájmy, nadání, sociálně psychologické potřeby, u něj odpovědnosti za své chování, schopnosti vyrovnávat se s názory, respektovat autoritu vyvíjejícího, dodržovat pravidla. *ŠU í ho zapojit se do sít osobních, pracovních a obecní mezilidských kontaktů* (Budinská, Vašková, 2010, s. 6).

Novými **socializačními iniciátory** se ve škole stávají pedagogové, pedagogický sbor, vrstevnické třídní skupiny třídy a ostatní pracovníci dospělí, například vychovatelé.

UČENÍ ŽÁKŮ S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Při naplňování výchovně vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí mají být uplatňována podporná opatření³⁴ směřující k fláku se speciálními vzdělávacími potřebami. Oblasti podpory jsou tematicky rozčleněny do deseti okruhů³⁵:

➤ organizace výuky

Směřující k fláku/yni s tělesným postižením je zacílena na časové a místní příležitosti se flákem rychlejší unavitelnosti, kolísavé pozornosti, na problémy v oblasti vizuomotoriky, na vytvoření dalšího pracovního místa s přihlednutím ke zmužnění v zasedacím pořádku, v prostorovém uspořádání třídy vzhledem k omezené mobilitě fláka/yni s tělesným postižením, případně na snížení potřeby fláka ve třídě, na jiné vzdělávání nejen v prostorách školy v případě dlouhodobé nepřítomnosti fláka/yni s tělesným postižením vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, na pobyty a výcviky mimo prostory školy zaměřené na zapojení fláka/yni s tělesným postižením do třídního kolektivu.

➤ modifikace vyučovacích metod a forem

S ohledem na krátkodobou pozornost, jeho sníženou sebedůvěru, kolísavou pozornost, a unavitelnost fláka s tělesným postižením nabízí možnost realizování individualizované, individuální formy vyučování, týmové učení dvou vyučujících, strukturalizaci a vizualizaci učiva.

Jak uvádí Šábalová (2011, s. 155-157) organizační formy jsou podmíněny časovými a prostorovými podmínkami, interakcí učitele a fláka/yni, třídního kolektivu³⁶, schopnostmi, možnostmi, potřebami fláka/yni, obsahem učiva, profesními a osobnostními zkušenostmi pedagogického pracovníka, vzdělávacími cíly. Dle Adové a kol. (2015, s. 91) nabízí tato oblast uplatnění kooperativního učení³⁷, skupinové a párové výuky³⁸, peer tutoring³⁹, aktivizujících metod (interaktivních metod,

³⁴ Viz Katalog podporných opatření, dílčí část pro fláky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení nebo závažného onemocnění.

³⁵ Viz novelizace školského zákona s účinností od 1. 9. 2016, vyhláška č. 27/2016 Sb., vzdělávání fláků se speciálními vzdělávacími potřebami a fláků nadaných s účinností od 1. 9. 2016.

³⁶ Šábalová (2011) klasifikuje z tohoto hlediska vyučování frontální, individuální, párové (dyadické), skupinové.

³⁷ Kooperativní učení je postaveno na spolupráci fláků při společné práci.

³⁸ Skupinová a párová výuka staví na utváření skupinek či dvojic, které se podílí na řešení daného úkolu.

³⁹ Peer tutoring, neboli podpora vrstevníků staví do role tutora, lektora, fláka/yni.

, situa ních a inscena ních metod, didaktických her),
a styl m flák /y ve t íd .

ábalová (2011, s. 153-158) zmi uje t íd ní výukových metod podle jejich autor
i podle zacílení metod.⁴⁰

➤ **intervence**

Zásah, p edev-ím v oblasti spolupráce rodiny dít te s t lesným postífením a -kolou,
kde asto ve -kolní praxi p sobí jako prost edník asistent/ka pedagoga. Dále se jedná
o intervenci v oblasti jazykových kompetencí p edev-ím kv li dyskintetickým potíflím
a poruchám jemné motoriky mluvidel, v oblasti specifických dovedností a poznávacích
funkcí, v nácviku sebeobsluflnosti, nácviku sociálního chování vzhledem k moflné sociální
nezralosti fláka/yn s t lesným postífením, pasivit v sociálních vztazích. Intervenci je
moflné poskytovat nad asový rámece b flné výuky formou kompenzace
a reedukace b hem individuálního i skupinového dou ování.

➤ **pom cky**

Speciální, didaktické p edev-ím pro psaní, kreslení a rýsování, komunika ní
pom cky, pom cky k t lesné výchov , pro rozvoj manuálních dovedností, k uchování
informací, kompenza ní a reeduka ní, usnad ující samoobsluflnost, k vybavení t ídy jsou
významnými pomocníky fláku/yni s t lesným postífením p i vzd lávacím procesu
s p íhlédnutím k jeho/jejím rozvoji jemné motoriky, kognitivních funkcí, my-lení, pam ti,
porozum ní. Pomáhají redukovat potífle s kvantitou a kvalitou napsaného textu, motivují
ho k psaní, kreslení, rýsování, podporují jeho samostatnost. Jedná se nap íklad o ták
na p evoz jídla, drflák nápoj na vozík, speciální nádobí, terapeutické polohovací fidle,
polohovací l flko, po íta , tablet, diktafon, dotykové klávesnice, obrázkové klávesnice,
fotografie, systémy grafických symbol , gymbally, overbally, vozíky, jezdící plo-inky,
podloflky k válení apod.

➤ **úpravy obsahu vzd lávání**

Úpravy obsahu vzd lávání a jeho rozsahu, v rozloflení u iva pro fláky/yn vzhledem
k deficitu, obohacování u iva, modifikace podávané informace respektují a zohled ují
poruchy pozornosti, pam ti u fláka/yn s t lesným postífením, grafomotorické obtífle, vy-í
unavitelnost, absence vzhledem k zdravotnímu stavu fláka/yn .

⁴⁰ ábalová nabízí (2011, s. 153-158) klasifikaci výukových metod podle Ma áka, d lí metody z hlediska
didaktického (zdroje poznání, druh poznatk), psychologického (z pozice aktivity fláka, jeho samostatnosti),
z hlediska logického (z pozice my-lenkových operací), z hlediska procesuálního, organiza ního
a interaktivního. T íd ní výukových metod dle I.J. Lernerova rozli-uje metody informa ní receptivní,
reproduktivní, problémového výkladu, heuristické a výzkumné.

s. 211-232) p edev-ím jeho individualizace sm rem k fláku/yni s t lesným postifením s d razem na motiva ní sloflku hodnocení, bez srovnávání fláka/yn s ostatními fláky/n mi ve t íd , slovní vysv tlení, práce s chybou, ufl-í slovní hodnocení i pr b flné -ír-í slovní hodnocení, dlouhodobé pedagogické sledování fláka/yn s t lesným postifením, vyhodnocení jeho samostatnosti⁴¹, stanovení jasných kritérií hodnocení s ohledem na nevyrovnanost výkon , naru-enou hrubou i jemnou motoriku, vy-í unavitelnost, na jeho aktuální zdravotní stav, diagnózu, sociální znevýhodn ní v t ídním kolektivu, pomalej-í tempo práce, na flákovy schopnosti a moflnosti, na omezenou schopnost fláka/yn s t lesným postifením splnit -kolní výstupy⁴² dané -kolním vzd lávacím plánem jsou nástrojem k flákov -kolní úsp -nosti, podpory k u ení, ke zlep-ení, zvý-ení sebev domí a moflnost seberealizace. Podp rnými prost edky pro dosaflení t chto cíl se mohou stát nap íklad flákovská portfolia, sebehodnocení samotnými fláky/n mi, zhodnocení individuálního vzd lávacího plánu i plánu pedagogické podpory.

fláci/kyn t ídní kolektivu by si m li asem navyknout na individuální p ístup pedagoga k fláku/yni s t lesným postifením, ale je t eba, aby k tomu byli vyu ujícími vedení, aby jim bylo hodnocení i redukce obsahu u iva vysv tleno. flák/yn je veden/a k sebehodnocení, k uv dom ní si svých pokrok ale chyb a dal-í práci na jejich odstran ní.

ábalová (2011, s. 163-176) upozor uje na zd raz ování p edev-ím informativní funkce hodnocení, zam ení se na známku, zkou-ení, oproti funkci formativní, motiva ní, diagnostické a výchovné. Do vý tu dal-ích forem a moflností -kolního hodnocení adí nap íklad bodové a procentové hodnocení, odm ny, pochvala, tresty, sebehodnocení, okomentované výstavky flákovských prací, cílená verbální zp tná vazba, grafická hodnocení formou diagram dle definovaných kritérií hodnocení, slovní, písemná zkou-ení hodnocená pedagogem, spoluflákem, samotným flákem, portfolia flák .

Kolá , Tkulová (2005) adí mezi funkce hodnocení funkci motiva ní, informativní, regulativní, výchovnou, prognostickou a diferencia ní.

⁴¹ Š Maximální samostatnost práce je jedním z cíl vzd lávání.õ (adová a kol., 2015, s. 216)

⁴² Tkolní výstupy fláka/yn s t lesným postifením jsou p ípadn upraveny, redukovány v jeho individuálním vzd lávacím plánu pro daný -kolní rok.

ní

á domácí p íprava, promy-lené zadání a mnofství domácího úkolu, propojení s praktickými flivotnými situacemi vedou k motivaci fláka/yn s t lesným postifením pro dal-í u ivo, k prohloubení flivotných a studijních kompetencí, ke zp tné vazb pro rodi e, pedagogické pracovníky i rodi e.

➤ **podpora sociální a zdravotní**

Podpora sociální a zdravotní je sm ována k lé ebným a reffimovým opat ení pro dít s t lesným postifením s ohledem na jeho zvý-enou unavitelnost, výkyvovou výkonnost, k jeho absencím a obtífln j-ímu zvládání zát flových situací. Pat í sem také podávání téma podávání medikace, která je pro fláka/yn s t lesným postifením nezbytná. Problematika podávání lék není legislativn ukotvena, pouze se doporu uje (adová a kolektiv, 20015, s. 252), jak v tomto p ípad postupovat. Léky by m ly být podávány pedagogickými pracovníky/cemi pouze na základ písemné fládosti zákonného zástupce podle doporu ení léka e, na základ informací v léka ské zpráv dít te. Léky by m ly být uskladn ny mimo dosah d tí. Zákonní zástupci by m li p edat pedagogickým pracovník m/cím lék v originálním obalu v etn p íbalového letáku. Je doporu ováno vedení -koly ukotvit a objasnit tematiku podávání lék ve -kolním ádu.

➤ **práce s t ídním kolektivem**

Je zacílena na oblast klimatu t ídy, atmosféru v konkrétní t íd s individuáln integrovaným/ou flákem/yní, a potaflmo i ve -kole, ale p edev-ím na zásadní roli u ítele p í výuce orientované na rozvoj fláka a jeho osobnosti (ábalová, 2011, s. 146), který je vzorem pro leny t ídy svými osobními postoji.

➤ **úprava prost edí**

Pro dít s t lesným postifením se ve -kolní praxi týká stavebních úprav, úprav a vybavení prost edí t ídy, -koly vhodnými bezpe nostními a kompenza ními pom ckami, co nejuv t-í moflné bezbariérovosti -kolních prostor, odstran ní prah , umíst ní t ídy do p ízemí, z ízení relaxa ní koutku pro dít s t lesným postifením, z ízení místnosti pro fláka/yn s t lesným postifením, kde probíhá jeho hygiena, vyprazd ování a p ípadná medikace.

Na jednotlivé oblasti podpory fláka/yn s t lesným postifením je pr b fln poukazováno formou poznámek v celé diplomové práci.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

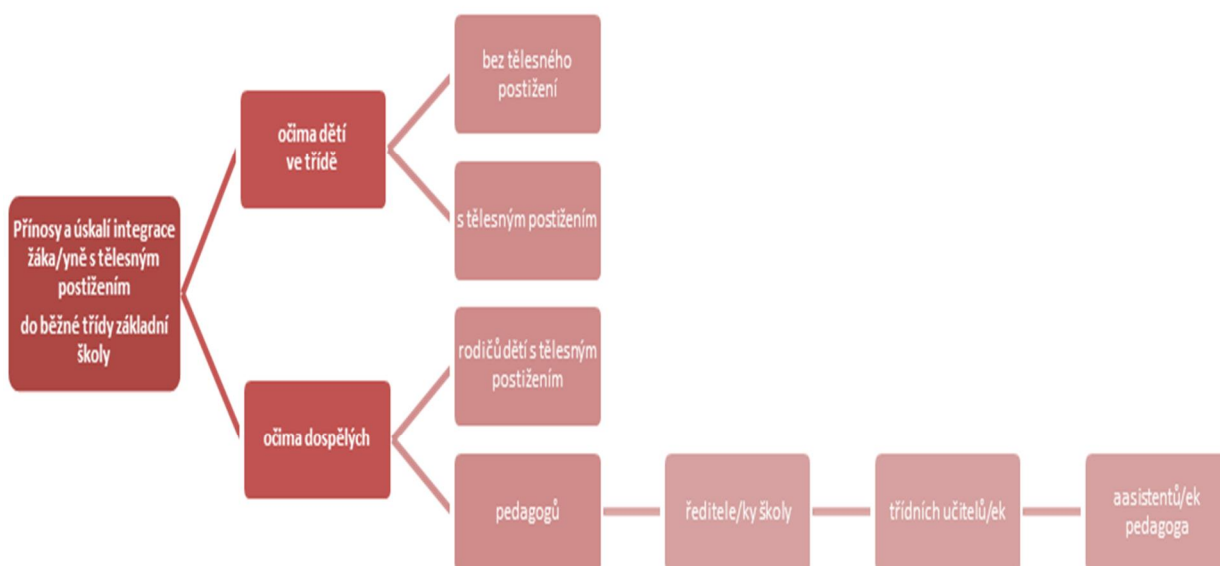
A VÝZKUMU

7.1 TÉMA VÝZKUMU

Téma výzkumu jsem zvolila na základě denní interakce s třídním kolektivem, jehož součástí je i flák/yn s tělesným postižením. Tématem práce, přínosy a úskalí integrace fláka/yn s tělesným postižením v běžné třídě základní školy, chci nastínit situaci v celé její komplexitě a z různých úhlů pohledu lidí, kteří jsou dospělých, kteří znají situaci z vlastního života, tedy šna vlastní zkušenosti. Všechny tyto nahlížené roviny by měly tvořit kompaktní celek.

Diagram . 1: Vizualizace tématu výzkumu

Zdroj: (vlastní)

Intenzivní spolupráce probíhá nejen se samotným flákem/yní s tělesným postižením, ale také s asistentem/tkou pedagoga, s rodiči fláka/yn s tělesným postižením, s ostatními vyučujícími a samozřejmě i se fláky bez postižení a s dalšími zainteresovanými stranami (školskými poradenskými pracovníci, logopedy, odborníky z oddělení lékařské apod.).

S ohledem na cíle výzkumu byl zvolen výzkum kvalitativní. Kvalitativní typ výzkumu dovoluje popsat konkrétní pohledy lidí, kteří mají s integrací fláka/yn do b fné t idy základní –koly p ímou zku–enost. *šKvalitativní výzkum je procesem dotazování sm ující k porozum ní.õ (ermák, 2002, s. 12)*

Podle ermáka (2002) zachycují kvalitativní výzkumy kařdodennost a p irozenost situace, komplikované momenty v řivot jedince, podrobné názory dotazovaných.

Hlavní metodou mého kvalitativního výzkumu byly proto zvoleny áste n strukturované rozhovory s respondenty, kteří jsou s flákem/kyní s t lesným postiflením v kařdodenním p ímém kontaktu. Druhou zvolenou výzkumnou metodou se stalo p ímé, nestrukturované, nezú astn né pozorování. Poslední kvalitativní výzkumnou metodou se stala analýza dokument . Podrobné analýze byly p edlořeny teoretické –kolní dokumenty, kterým byly –kolní vzd lávací programy dvou základních –kol, na kterých probíhala výzkumná –et ení, dv konkrétní nářln práce asistentek pedagoga p i azených k d tem s t lesným postiflením a dva konkrétní individuální vzd lávací plány integrované/ho fláka/yn s t lesným postiflením do b fné t idy základní –koly.

T emi zmín ěnými metodami⁴³ byla zachována zásada triangulace metod. Zvolené metody se staly podkladem pro d kladné zmapování situace fláka/yn s t lesným postiflením v b fné –kolní t id .

7.3 CÍLE VÝZKUMU

Zám ěrem výzkumu bylo zmapovat terén –kolské integrace fláka/yn s t lesným postiflením p ímo v t řdních kolektivech, kterých je flák/yn s t lesným postiflením formou individuální integrace sou ástí. Výzkum p edlořil v–em jeho aktér m mořnost zastavit se a zamyslet se nad specifiky integrace fláka/yn s t lesným postiflením, které nyní řifl vnímají jako automatickou nedířnou sou ást jejich řivota, práce. Ú astníci výzkumu mohli tímto zreflektovat své dosavadní zku–enosti, definovat p ípadné chyby, kterých se dopustili, popsat dobré kroky, kterými se vydali, definovat vnímané p ínosy

⁴³ Viz podrobn ě nířle v kapitole 11.1 Zvolení metody.

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Respondenti si mohli zrekapitulovat své dosavadní
ením, ohlédnout se zp t, ale i nahlédnout dop edu.

Respondenti nabídli tená i podívat se na otázku integrace fláka/yn s t lesným postifením
do b flné t ídy základní -koly jinýma o ima, z jiné strany.

P i definování cíl bylo vycházeno p edev-ím z osobních a profesních zku-eností
badatelky s integrací fláka/yn s t lesným postifením do b flné t ídy základní -koly
a z oblastí, které sama vnímá/vnímala jako problematické.

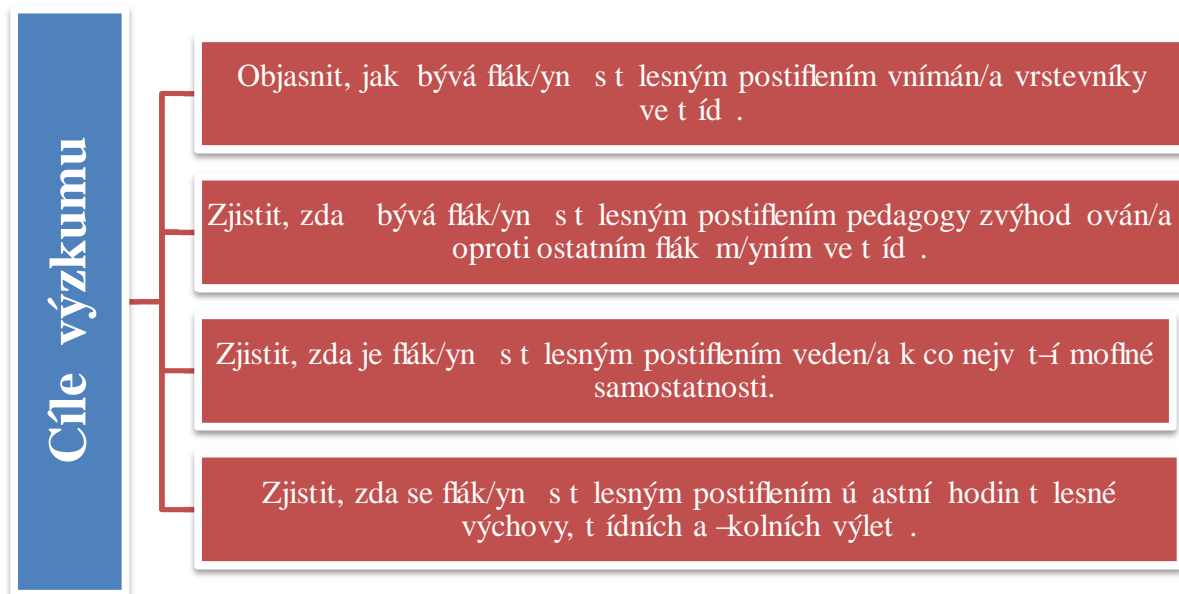
Výsledné zhodnocení výzkumu a výzkumných cíl nemá být v fládném p ípad
vnímáno jako kritika, ale naopak m fle být vodítkem pro dal-í zdokonalení, souhru,
vzájemnou spolupráci v-ech len , kterých se -kolská integrace fláka/yn s t lesným
postifením týká.

šJe zhola zbyte né se ptát, má-li flivot smysl i ne. Má takový smysl, jaký mu dáme.õ

Seneca

Diagram . 2: Cíle výzkumu

Zdroj: (vlastní)

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Výzkumný problém se sledovaným výzkumným –et ením dotýká oblasti vnímání, nahlížení na fláka/yn s t lesným postiflením v t ídním kolektivu:

- Dosp lými, a to rodi i d tí s t lesným postiflením a pedagogickými pracovníky/cemi.
- fláky/yn mi t ídního kolektivu, a to jak samotnými fláky s t lesným postiflením, tak fláky/n mi bez t lesného postiflení.

Byly zformulovány 2 základní výzkumné otázky:

1. Jaké postavení má dítě s t lesným postiflením ve t íd z pohledu d tských a dosp lých respondent ?
2. Je flák/yn s t lesným postiflením vnímám pedagogickými pracovníky odli–n oproti ostatním len m t ídního kolektivu?

SPOLEHLIVOST A ETIKA VÝZKUMU

š V kvalitativním výzkumu je klasické pojetí validity nahrazeno –ir–ím pojmem d v ryhodnosti, jeřl v sob obsahuje koherenci, smysluplnost, sd lnost, dialogi nost. Cílem není ov ení hypotézy, ale rekonstrukce významu jevu, který je v centru na–eho výzkumného zájmu, který v–ak nem ře být zbaven vázanosti na subjekt, kontext a asovost.ō (ermák, 2002, s. 14)

Spolehlivost výzkumu byla zaji–t na:

- Dodrřlením zásady **triangulace metod**, a to rozhovorem, pozorováním a rozborem dokument .
- Pr b řlnými konzultacemi s odborníky, konkrétn s vedoucím mé diplomové práce, PhDr. Josefem Slowíkem, a s PhD., Mgr. Lucíř Pajer, PhD.⁴⁴
- Podrobným popisem výzkumného postupu (thick desription), p i kterém je řená i nabřzena mořnost vlastního vhledu, reflexe a korekce.
- Postupem získávání dat, který probřhal v p řirozeném prost edí dotazovaných, a v d v řné atmosfé e.

Etika výzkumu byla zaji–t na:

V rámci výzkumného –et ení bylo postupováno v souladu s etickými pořladavky kvalitativního výzkumu. V–ichni respondenti se zú astnili výzkumu dobrovoln . Dotazovaní byli obeznámeni s výzkumným zám řem a byli pořládáni o **písenný souhlas** s nahráváním rozhovor pro jejich dal–í výzkumné zpracování, a to pod podmínkou dodrřlení anonymity.

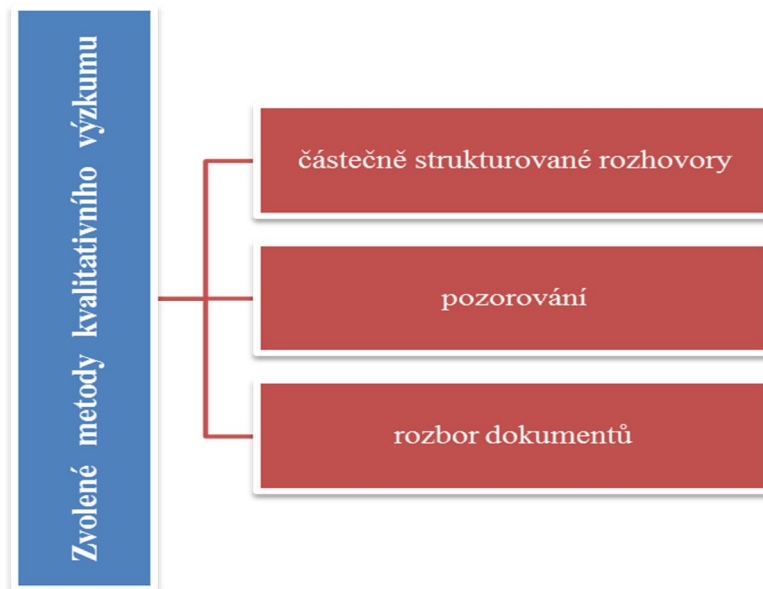
⁴⁴ Mgr. Lucie Pajer, Phd. p sobila v letech 2004 ó 2010 jako doktorandka v Psychologickém ústavu Akademie v d Brno. V sou řsné dob se zabývá problematikou rodin s d tmi s postřřením.

byla po d kladném zvaření zvolena a op ena o odbornou tematickou literaturu, viz seznam literatury, která byla badatelkou podrobn ě prostudována, pravidelnými konzultacemi byla dozorována vedoucím práce.

9.1 ZVOLENÉ METODY

Diagram . 3: Zvolené metody kvalitativního výzkumu

Zdroj: (vlastní)

První zvolenou metodou byly individuální ěste n strukturované rozhovory s ob ma skupinami respondent ě. Pro d ěské respondenty byl rozhovor sestaven z n kolika typ otázek:

- otázky s volbou odpov ědí z nabízených variant. V rozhovoru jsou uřity z ědka.
- otázky s volbou odpov ědí z nabízených variant a s mořností jejich up esn ění. V rozhovoru jich je nadpolovi ění v ětina.
- otázky otev ěné bez volby z nabízených variant, tyto otázky jsou zalofeny na úvaze a zamy ělení se ze strany dotazovaných.
- otázky koncipovány formou nedokon ěných v ět.

respondenty byly poufity otázky otev ené a n kolik sem v odpov dích nezvolila variantu šnevím, aby respondenti byli nuceni zamyslet se a zformulovat své názory.

Do odpov dí nebylo respondent m vstupováno, kdyfl bylo t eba, byla jim otázka badatelkou objasna. D tem byly n které otázky p iblířeny modelovými situacemi. Na záv r rozhovoru m li v-ichni respondenti mořnost vyjád it se k jeho pr b hu, vyjád it své pocity z n j, i jej doplnit o své post ehy. D t-tí respondenti z druhého stupn , na rozdíl od d tských respondent z prvního stupn , odpovídali na otázky spontánn tokem svých vlastních my-řenek bez opory nabízených variant. Ve v-ech zrealizovaných rozhovorech byl termín řák/yn s t lesným postifením nahrazen konkrétním jménem daného řáka/yn , cofl v rozhovoru vzhledem k zachování anonymity není z etelné i je to nahrazeno jiným, smy-řeným jménem. Po et otázek v áste n strukturovaném rozhovoru pro skupiny respondent se drobn li-il:

- D tským respondent m bylo polofeno 18 otázek, u ásti otázek d ti vybíraly odpov dí z nabízených variant, ostatní otázky byly otázkami otev enými i nedokon enými v tami (viz p ílohy . 1, 2).
- Dosp lým respondent m z ad rodi d tí s t lesným postifením bylo polofeno 13 otázek (viz p íloha . 3).
- Dosp lým respondent m z ad pedagogických pracovník bylo polofeno 16 otázek (viz p ílohy . 5, 6), z toho editel m bylo polofeno 11 otázek, které byly souhlasné s otázkami pro pedagogy (viz p íloha . 4).

Druhou zvolenou výzkumnou metodou se stalo pozorování. Byla provedena dv krátkodobá p ímá, nestrukturovaná pozorování ve dvou rozdílných t ídních kolektivech 1. a 2. stupn Z^{TM}s integrovaným/ou řákem/yní s t lesným postifením. Role nezú astn né pozorovatelky se ujala výzkumnice. Pro ob pozorování byly p ípraveny pozorovací archy s vytipovanými jevy a aktéry pozorování a s kritérii hodnocení. Výstupem z pozorování byly vzorky událostí, které jsou, jak vysv tluje ábalová (2011, s. 102), písemným autentickým popisem jev .

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

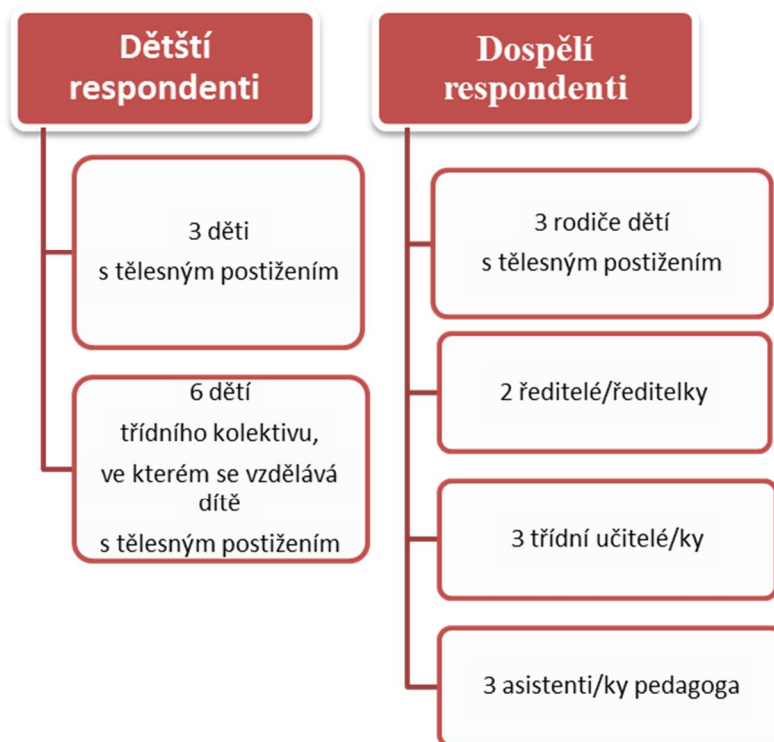
Tout výzkumnou metodou se stal rozbor kolních dokument . Podrobn í analýze byly podrobeny teoretické kolní dokumenty, a t m i byly zvoleny kolní vzd lávací programy dvou základních kol, na kterých probíhala výzkumná et ení, dv konkrétní nápln práce asistentek pedagoga p i azených k d tem s t lesným postiflením a dva konkrétní individuální vzd lávací plány integrované/ho fláka/yn s t lesným postiflením do b fné t ídy základní koly. V teoretické ásti byly p edlofeny ukázky z innosti flák /y , slohové práce z jejich kolních se-it . V-echny t i zvolené výzkumné metody mapují výzkumné problémy v jejich komplexit .

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

10.1 ÚČASTNÍCI VÝZKUMU

Diagram . 4: Výzkumný vzorek

Zdroj: (vlastní)

Vichni účastníci výzkumu měli, i mají přímou zkušenost se vzdáváním dítěte s tělesným postižením na základní škole. Ke spolupráci přijetí byly osloveny tyto základní školy v Karlovarském kraji, o kterých bylo badatelce zprostředkováno sdělení, že mají zkušenost se vzdáváním dítěte s tělesným postižením. Vedení i pedagogický sbor dvou z oslovených základních škol byly ke spolupráci vstoupit a s výzkumným týmem souhlasily. Zbýlé dvě z oslovených základních škol se po úvaze vedení základní školy a třídních učitel/ek rozhodly výzkumného týmu se nezúčastnit.

Pro realizaci rozhovorů s dospělými respondenty z řad pedagogických pracovníků byli osloveni dva třídní učitelé/ky, jedna pedagogička a tři asistentky/i pedagoga, které mají rovněž dlouhou zkušenost se vzdáváním žáka/yně s tělesným postižením.

11.1 PŘEDVÝZKUM

Předvýzkum byl zrealizován pro prověření a utvrzení vhodnosti zvolených výzkumných nástrojů. Jako první byla uskutečněna pilotní studie částí strukturovaných individuálních rozhovorů, které byly otestovány na vzorku dvou dospělých respondentů, pedagogických pracovníků.

Poté došlo na pilotní individuální rozhovory se vzorkem dvou detských respondentů, z nichž jeden je flákyň prvního stupně základní školy a druhý je flákem druhého stupně základní školy.

U detských respondentů bylo sledováno, zda rozumí formulaci a obsahu zadávaných otázek, zda jsou schopni formulovat jejich odpovědi, zda jsou jim srozumitelné nabízené varianty odpovědí a zda jsou schopni definovat vlastní myšlenky. Na základě postřehů a odhalení drobných chyb detskými i dospělými respondenty ve formulaci a obsahu otázek, byly otázky doplněny, rozvedeny, přeformulovány, upraveny, opraveny co do obsahu i formy.

Aby byl co nejlépe zvolen správný typ pozorování, byla n která otestována badatelkou, v rozmezí 14 dní v tídním kolektivu d tí 1. stupně základní školy, jehož součástí je flák/yn s tlesným postřehem.

Jednalo se o pozorování tíd ná dle ábalové (2011, s. 102-103):

- p ímé;
- zú astn é;
- nestrukturované - vzorky událostí⁴⁵;
- terénní zprávy⁴⁶.

⁴⁵ Vzorky událostí velmi podrobně a autenticky mapují všechny problémy bez hodnocení. (ábalová, 2011, s. 102)

⁴⁶ Terénní zprávy zachycují jen zacílené oblasti pozorování doplněné o vlastní komentáře pozorovatele. (ábalová, 2011, s. 102)

eno pro realizaci pozorování p ímé (nestrukturované, se stala pozorovatelem badatelka. Pro ob pozorování byly definovány stejné innosti pozorování, stejní akté i. Byly p ípraveny pozorovací archy, ve kterých byl prostor pro komentá e pozorovatele, s cílem písemn p edat objektivní písemný vzorek událostí bez hodnocení pro co nejpodrobn j-í zachycení detail interakce v t ídním kolektivu mezi jejími leny.

11.2 PRŮBĚH ROZHOVORU

Za átek rozhovoru ó kontrakt

Individuální rozhovory s respondenty byly uskute n ny v období od 1. 2. 2016 do 29. 2. 2016. Na za átku rozhovoru byli respondenti seznámeni s jeho smyslem a cílem. Dotazovaní byli informováni o tom, fle rozhovor slouží pouze a jen pro výzkumné ú ely mé diplomové práce. Dotazovaným bylo vysv tleno, jak jsou otázky rozhovoru koncipovány, u kterých otázek mohou odpov dplnit vlastním komentá em. Dále bylo up esn no asové vymezení pro ná– rozhovor a dotazovaní byli uji-t ni, fle nebudeme v pr b hu rozhovoru ru-ení. Rozhovory probíhaly v prost edí, které vyhovovalo mofnostem a p áním respondent (ve –kole, u nich doma, v odlehlé a tiché ásti parku).

Respondenti byli pofládáni o mofnost audionahrávání, kv li následné práci s rozhovorem (p epis, interpretaci, zpracování a vyhodnocení rozhovoru). Po obhájení diplomové práce budou v–echny po ízené rozhovory smazány a jejich zápisy skartovány. Tímto byl zaji-t n informovaný souhlas respondent , který byl na míst í podepsán.

Samotný rozhovor a každá jeho fáze byly nejprve prostudovány v odborné literatu e. Jak doporu uje ábalová (2011, s. 106) byla v nována pozornost jak jeho p íprav , tak i realizaci a vyhodnocení rozhovoru.

S d tskými respondenty byly okruhy otázek p ed samotným rozhovorem p e teny a p ípadn dovysv tleny p ed rozhovorem, i v p ípad pot eby i v jeho pr b hu.

Rozhovory m ly asovou dotaci od 30 do 45 minut. B hem rozhovoru nebylo respondent m do jejich odpov dí vstupováno.

Audiozáznamy byly několikrát přehrány a hlavní myšlenky respondentů písemně zaznamenány. Myšlenky dotazovaných byly buďto citovány přímo nebo shrnuty, interpretovány vlastními slovy výzkumnice s ohledem na zachování hlavních myšlenek dotazovaných. Přepis rozhovorů byly sumarizovány formou komentářů za účasti respondentů a dospělí respondenti s odkazy na přílohy⁴⁷ s konkrétními přepisy zrealizovaných rozhovorů.

11.3 PRŮBĚH POZOROVÁNÍ

Byla zrealizována dvě přímá, nezústená nestrukturovaná pozorování, při kterých se role pozorovatelky ujala výzkumnice. V prvním případě se pozorování týkalo členů třídního kolektivu druhé stupně základní školy, jehož součástí je třída/yn s tělesným postižením. Vyšší jednotka se týkala vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk a především ruský jazyk. Účastníkem školy jsem byla představena jako třídnímu kolektivu, tak vyšší učitelce a asistentce pedagoga a byl nastaven záměr a podmínky pozorování. Během pozorování byly průběžně zapisovány poznámky do pozorovacího archu. Pozorovatelka zůstala ve třídě i během přestávek po ukončení hodin ruského jazyka.

V druhém případě bylo zrealizováno přímé nezústené pozorování třídního kolektivu druhé 1. stupně základní školy, jehož součástí je třída/yn s tělesným postižením. Sledovaná vyšší jednotka se týkala vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk a především anglický jazyk. I v tomto případě zůstala badatelka ve třídě i během přestávek po skončení hodiny anglického jazyka.

Během pozorování byly zaznamenávány do pozorovacího archu poznámky s cílem předat objektivní písemný vzorek událostí.

---

⁴⁷ Viz přílohy . 7-12

Byly analyzovány:

- dv konkrétní nápln práce asistenta/ek pedagoga k fláku/yni s t lesným postifleným ve dvou sledovaných t ídních kolektivech;
- dva -kolní vzd lávací programy základních -kol, na kterých výzkumná -et ení probíhala.

Nápln práce mi byly poskytnuty k podrobnému posouzení a porovnání editeli/kami dvou základních -kol Karlovarského kraje, na kterých probíhala výzkumná -et ení (viz p ílohy . 15, 16). Pro zachování anonymity z nich byly vy aty osobní informace asistenta/ky pedagoga.

editelé -kol byli informováni o plánovaném prostudování. Zap j ení ti-t né verze bylo odmítnuto. Na webových stránkách daných základních -kol, na kterých probíhala -et ení, byly vyhledány -kolní vzd lávací programy. Prostudování -kolních vzd lávacích program bylo zam eno na vyhledání kapitol, které se týkají vzd lávání d tí se zdravotním postiflením, konkrétn s t lesným postiflením. Oba -kolní vzd lávací programy byli pe liv analyzovány, vzájemn porovnány a záv ry z -et ení byly shrnuty. Záv r rozboru je shrnut v kapitole 14.3.2 Analýza -kolních vzd lávacích program .

12.1 ANALÝZA ČÁSTEČNĚ STRUKTUROVANÝCH ROZHovorŮ

Na základ opakovaného poslechu audionahrávek rozhovor byly zpracovány jejich p episy (viz p ílohy . 7 - 12).

áste n strukturované rozhovory byla zrealizovány s:

D tskými respondenty:

- se t emi fláky/n mi s t lesným postiflením (viz p íloha . 7),
- s celkem –esti fláky/yn mi dvou t ídních kolektiv s flákem/yní s t lesným postiflením (viz p íloha . 8).

Dosp ílymi respondenty:

- se t emi rodi i flák /y s t lesnými postiflením (viz p íloha . 9),
- s osmi pedagogy z toho jsou dva editelé –kol (viz p íloha . 10),
- t i t ídní u ítelé/ky t ídních kolektiv se flákem/yní s t lesným postiflením (viz p íloha . 11),
- t i asistentky pedagoga flák /y s t lesným postiflením (viz p íloha . 12).

Vzorek d tských respondent je tvo en t emi d tmi s t lesným postiflení a –esti d tmi bez t lesného postiflení. Z individuálních rozhovor vyplynulo, fle t i d t-tí respondenti s t lesným postiflením jsou ve v ku od 7 do 16 let, 2 z nich nav-t vují rozdílné ro níky prvního stupn základní –koly. Jeden z respondent povinnou –kolní docházku tento –kolní rok zapo al. T etí z respondent nav-t vuje ro ník druhého stupn základní –koly a povinnou –kolní docházku tento –kolní rok ukon uje. Respondenti jsou sou ástí t ídního 16 ó 28 lenného t ídního kolektivu. Dv z dotazovaných jsou dívky.

Z individuálních rozhovor se ukázalo, fle –est d tských respondent ze dvou t ídních kolektiv , jehofl sou ástí jsou fláci/kyn s t lesným postiflením, je ve v ku od 9 do 16 let. T i z nich nav-t vují první stupe základní –koly, a s dít tem s t lesným postiflením jsou ve t íd od prvního ro níku Z^{TM}. Dva z nich jsou dívky. Dal-í t i fláci nav-t vují druhý stupe Z^{TM}, dva z nich jsou s dít tem s TP ve t íd tvrtým rokem, t etí

h t ídy byly slou eny do t ídy jedné, a to do t ídy
hého stupn základní –koly jsou chlapeci.

Vzorek dosp lých respondent je tvo en t emi dosp lými z ad rodi d t í s t lesným postifením a osmi dosp lými z ad pedagogických pracovník .

V–ichni t í dosp lí respondentí z ad rodi d t í s t lesným postifením jsou fleny, fládná z nich není jífl dlouhodob zam stnána. V jednom p ípad konkrétn od doby, kdy se stala matkou dít te s t lesným postifením. Ve dvou p ípadech jífl p edtím, kdyfl se staly matkami svých star–ích d tí. Jedna z respondentek konkretizovala dobu, kterou je jífl doma bez zam stnání, 17 let.

Vzorek dosp lých respondent z ad pedagogických pracovník je zastoupen 7 flenami a dv ma muffi ve v ku od 37 do 55 let, s rozdílnou délkou praxe práce s dít em s t lesným postifením. Nejkrat–í zaznamenaná délka praxe s flákem/yní s t lesným postifením iní 1 rok, nejdel–í 13 let. T í z osmi pedagogických respondent p sobí na 2. stupni základní –koly ve 28 lenném kolektivu d tí, z toho jsou dva muffi. Pedagogi tí pracovníci zaujímají ve –kole rozdílné pracovní pozice:

- dva editelé/ky (z toho jeden muff), dva t ídní u itelé/ky kolektivu (z toho jeden muff), ve kterém se vzd lává flák/yn s t lesným postifením,
- jedna vyu ující, která do t ídy dochází na n které p edm ty a t í asistentky pedagoga.

Dosp lí respondenti nastí ují typ t lesného postifení d tí⁴⁸, se kterými jsou v interakci.

- dv ze sledovaných d tí, z toho jeden chlapec, jsou postifeni vrozenou DMO⁴⁹, z nich jedna dívka jejím následkem trpí spastickou kvadruparézou následkem DMO a jeden chlapec trpí spastickou kvadruplegickou mozkovou obrnou;
- jedno ze t í sledovaných d tí trpí diplegií, následkem roz–t pu páte e (meningomyelokely);
- dv ze sledovaných d tí jsou imobilní a sou asn nejsou schopné se samy vyprazd ovat, docházet na toaletu (z toho jeden chlapec);

⁴⁸ Charakteristiku typu t lesného postifení d tí opírají dosp lí respondenti o léka ské zprávy í o informace sd lené ve zpráv z SPC, individuálním vzd lávacím plánu. V–echny tyto informace jsou d v rné.

⁴⁹ DMO ó d tská mozková obrna.

mají p idrušené postifení e i dysartrii, z toho jedna
nu dysartrie, jeden chlapec t fkou formou dysartrie;

- dv ze sledovaných d tí, z toho jeden chlapec mají brýlemi kompenzovanou zrakovou vadu;
- u dvou sledovaných d tí se projevují specifické poruchy u ení na základ primárního somatického hendikepu - dysgrafie, dysortografie, dyskalkulické obtífe.

12.2 VÝSLEDKY ROZHovorŮ

Badatelka pro p ehlednost a srozumitelnost zpracovala výsledky z rozhovor ⁵⁰ do tabulky.

Tabulka . 6: Výsledky z rozhovor

Zdroj: (vlastní)

Téma	Podlofeno rozhovory
Prosp ch a výkon d tí s t lesným postifením	<p>D tí s TP⁵¹: <i>N kdy mi to jde dob e, n kdy mi to jde ve -kole tak trochu blb . M l jsem te na vysv d ení⁵² ty i trojky, kdybych se víc u ilí</i></p> <p>D tí bez TP: <i>Chová se jako normální inteligentní lov k. Ur it lep-í neft kdyby byl v n jaké zvlá-tní -kole nebo tam n kde. Ur it je dob e, fle je tady v normální -kole.</i></p> <p>Rodi e d tí s TP: <i>Pet ino⁵³ první vysv d ení bylo se samými jedni kami. Franti-ek⁵⁴ m l te na vysv d ení⁵⁵ ty i trojky, je líný, musím ho do v-eho nutit, kdyby cht l, bylo by to lep-í.</i></p> <p>Pedagogi tí pracovníci: <i>Rozhodn neberu v potaz n jakou lítost, protofle hlavu má na to, aby d lal jako ostatní a je chyt ej-í neft eba 1/3 t ídy.</i></p>
Komentá : Odpov di se potvrzovaly, korespondovaly spolu.	
Téma	Podlofeno rozhovory
Ú ast fláka/yn s t lesným postifením	<p>D tí s TP: <i>Ano, jezdím v-ude, na výlety, na výpravy do hor s p espáním, do divadla. Jen na bruslení nejezdím, nebruslící máme náhradní program. Spí-jezdím, ale ne pokafdé. Kdyfl nejedu, jsem ve -kole, ob as doma.</i></p>

⁵⁰ Viz p ílohy . 7-12

⁵¹ TP- t lesné postifení

⁵² Vysv d ení za I. pololetí -kolního roku 2015/2016.

⁵³ Vzhledem k anonymit respondentky bylo její jméno pozm n no.

⁵⁴ Vzhledem k anonymit respondentky bylo jeho jméno pozm n no.

⁵⁵ Vysv d ení za I. pololetí -kolního roku 2015/2016.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

	<p>uslení ne, jinak ano. 2. Ano, ú astrnil se s námi n kolika vyjet a ur u si je uflil. 3. Byl s námi i na výletu s p espáním.</p> <p>Rodi e d tí s TP: 1. U nás, na -kole, kam dochází dcera, je to bez problém . Paní u itelka s paní asistentkou ji berou i pro m na nepochopitelná místa. Dcera jezdí i na -kolandy do hor a po zku-enostech bere s sebou paní u itelka pro dceru helmu, kdyfl spolu ob spadly a potloukly se. 2. Na -koly v p írod t ída nejezdí. Na výlety n kdy syn jezdí, n kdy nejezdí, kdyfl t eba není p ítomna asistentka. Z stává bu to ve -kole, kdy má p ípravenou náhradní innosti nebo doma. Jednou jsem s ním byla ve -kole místo asistentky i já, po domluv se -kolou. 3. Zatím m li pouze jeden výlet do zahrad klá-tera a tam dcera jela. Na -kolu v p írod dcerka nepojede, vzhledem k tomu, fle pojedou do hor a terén je tam velmi -patný a vzhledem k tomu ji nemohou vzít. Domluvily jsme se s paní u itelkou, fle tedy dcera nepojede. Bylo by to pro n velmi obtíffné, nedivím se jim ani.</p> <p>Pedagogi tí pracovníci: 1. Vfldy, kdyfl to jde, tak flák s t lesným postiflením jezdí s námi na akce t ídy, na výlety. N kdy ov-em, nap íklad z d vodu p epravy, to ale nelze, viz autobusy, kde na to nejsou nachystaní. 2. flák s t lesným postiflením se ú astní i pobytu na horách v náro ném terénu, kdy se podílí na zvládnutí terénu a pobytu kaflký p ítomný dosp lý.</p>
<p>Komentá : Respondenti se vyjad ovali ve shod , jen se li-ili ve vý tu nav-t vovaných akcích, jak dokládají jejich autentické odpov di. Byl vysledován rozdíl ve frekvenci ú asti flák s t lesným postiflením na t ídních, -kolních akcích. Respondenti uflivali rozdílné pojmy asto, n kdy, v t-inou, vfldy. Respondenti podrobn rozvádí vý et akcí, kterých se flák/yn s TP ú astní i neú astní.</p>	
<p>Téma</p>	<p>Podlofeno rozhovory</p>
<p>Ú ast fláka/yn s t lesným postiflením hodin t lesné výchovy</p>	<p>D tí s TP: 1. Do osmé t ídy s námi t locvik m l, tenhle rok nemá. Cvi il s paní asistentkou. 2. Franti-ek⁵⁶ byl letos osvobozen od t lesné výchovy na základ fládosti maminky. 3. Ano, t locvik mám. Cvi íme bu spole n , kdyfl to jde, nebo d láme s paní asistentkou jiné v ci, hrajeme florbal, st ílíme na ko-, protahujeme se. Naposledy jsem i -plhala. Paní u itelka a v-ichni ostatní na m j nápad p ekvapen , ale i nad-en koukali. Zkusili jsme to. V-ichni mi tleskali. Plavat ani bruslit jsem nejezdila.</p> <p>D tí bez TP: 1. Ano, ú astní. Cvi í s námi, jen se jí to m ní, nebo cvi í n co jiného s paní asistentkou, nebo d lá s paní u itelkou rozhod í. Ano, ú astní. Bu cvi í s námi, nebo kdyfl to nejde, tak s paní asistentkou. 2. Bruslit a plavat s námi nejezdila. 3. Ano, ú astní. Naposledy i -plhala, to jsme v-ichni koukali, paní u itelka m la lesklé o i.</p> <p>Rodi e d tí s TP: T locvik se dcera ú astní se v-ím v-udy, i v etn sá kování, -plhu. Nemám slov, z t locvik má dcera jedni ku, vfldy se tomu sm jeme.</p>

⁵⁶ Z d vodu zachování anonymity respondenta bylo jeho k estní jméno pozm n no.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

	<p>Pracovníci: 1. Z t lovcíku je osvobozený, protože to asi nemá fle hýbat a ostatních 28 d t í by tam bylo bezprizorních. 2. jak je z t tesně výchovy uvoln n. Problém nastává p i p esunech po -kole mimo úrove podlaří, s asistentkou se toto lépe zvládá.</p>
<p>Komentá : Dv ze t í d t í s t lesným postifením jsou z t lesné výchovy osvobozeny, jak dokazují rozhovory. Zajímavost spat uji v tom, fle jedno ze dvou d t í, které je z t lesné výchovy osvobozeno, se do leto-ního -kolního roku hodin t lesné výchovy ú astnil. T etí z flák /y s TP se hodin TV ú astní, jak potvrzují vý ty inností realizované p i hodinách TV.⁵⁷</p>	
<p>Téma</p>	<p>Podlořeno rozhovory</p>
<p>Vyuřívá flák/yn s TP aktivity nabízené -kolou (T⁵⁸, T⁵⁹, krouřky)</p>	<p>D t í s TP: 1. Ano, chodím kařdrou st edu na -ikulky (-ikovných rukou), minulý rok jsem chodila na tane ky. 2. Ano, chodím do krouřku angli tiny - kařdrou st edu po vyu ování.</p> <p>D t í bez TP: 1. Ano, n kdy, p ed odpoledkou. 2. Nechodí a ani nechodil.</p> <p>Rodi e d t í s TP: 1. T^{kolní} druřinu nenav-t vuje. Minulý rok ob as, kdyř dcera cht la, tak -la mezi d ti do -kolní druřiny. 2. T^{kolní} druřinu nenav-t vuje. Minulý rok ob as, kdyř dcera cht la, tak -la mezi d ti do -kolní druřiny.</p> <p>Pedagogi t í pracovníci: Ve -kolní druřin as flákyn s t lesným postifením netráví, jelikoř k postifení flákyn by tam musela být asistentka a na tu do -kolní druřiny nejsou peníze, pokud by si ji rodi e neplatili sami. Asistentka je hrazena jen po dobu výuky. Na druhou stranu, kdyby řívka chodila do -kolní druřiny, mohla by její matka chodit t eba do zam stnání.</p>
<p>Komentá : Jak dokládají rozhovory dv ze t í d t í s t lesným TP vyuřívá -kolní nabídky zájmových krouřk , jedna flákyn s TP dochází do krouřku -ikovných rukou, minulý rok se ú astnila krouřku tane ního. Druhá flákyn s TP se pravideln ú astní krouřku anglického jazyka. Do -kolní druřiny nedochází ani jeden ze t í flák /y s t lesným postifením. Jedna ze t í d t í s t lesným postifením dochází 3x týdn do -kolní jídelny, p ed dv ma odpoledkami a jedním zájmovým krouřkem.</p>	
<p>Téma</p>	<p>Podlořeno rozhovory:</p>
<p>Výhody společného vzd lávání v b řné t íd Z^{TM}</p>	<p>D t í s TP: Ano, m řu si s nimi hrát. Ano, m to s nimi baví, je to jiné neř s d tmi s t lesným postifením. Ano, protože si víc rozumíme neř s d tmi postifenými.</p> <p>D t í bez TP: 1. Já si myřím, fle to je výhoda, protože si my uv domujeme, jakou máme výhodu oproti n mu. M řeme se nau it s ním vycházet a chovat se s ním jako s normálním lov kem, takře vlastn poznáme, v em on to má t ří a zároveň i my to máme leh í. Ur it je to dobrá zku-enost do řívota a hlavn se nau íme řít ve společ nosti, kde jsou i takoví lidé. 2. Ne, není to výhoda, je to stejné, jako by byla nepostifená.</p>

⁵⁷ Nápl obsahu hodin t lesné výchovy je rozpracována v individuální vzd lávacím plánu flákyn s TP.

⁵⁸ T^ó -kolní druřina.

⁵⁹ T^ó -kolní jídelna.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

	<p>1. Hlavní přínos vidím v tom, že je mezi normálními dětmi a vzájemně spolupracují. 2. Pro mě je to velmi psychicky přínosné i pro mou dceru, ale i pro ostatní děti, protože si uvědomí, že nejsou v žádném zdravotním stavu. Zdravé děti pomáhají těmto dětem jít směrem dopředu. 3. Dcera chce být veterinářkou, je chytrá. Mě se sice sen tímto splnit, že speciální koly by si ho splnit nemohla. Chtěla jsem, aby chodila na ZTP má lepší možnosti dalšího vzdělávání.</p> <p>Pedagogi a pracovníci: Děti v třídním, školním kolektivu si zvyknou na to, že ve společnosti jsou mezi námi lidé se zdravotním postižením, s tělesným postižením, dříve selektovaní, dnes nastávají integrování a naučí se s nimi žít a vnímat je jako normální součást společnosti. Děti s tělesným postižením je ve skupině vrstevníků, což je pro ně to nejlepší žít s nimi, být s nimi.</p>
<p>Komentář: Respondenti jednoduše vnímali, ať na jednu výjimku z řady dětí bez TP, jako výhodu, pozitivum, být ve třídě s tělesným postižením kláskem/yní a detailně objasňují proč. Pozitivum vnímají především v oblasti komunikace, empatické, z hlediska osobních přínosů, které jim tato zkušenost pro další život přináší, z hlediska empatie, sociální percepce. Totéž potvrdili svými výpověďmi kláskyn/klásk s tělesným postižením. Individuální reakce se lišily v odvozeních vzhledem k věku, životním a profesním zkušenostem respondentů.</p>	
<p>Téma</p>	<p>Podložené rozhovory:</p>
<p>Bývají děti s tělesným postižením v běžné třídě ZTP zvýhodňovány</p>	<p>Děti s TP: 1. Ano, připsaní. Jinak ne. 2. Ano, připsaní připsaní méně často než ostatní děti. 3. Ano, připsaní a připsaní ruském jazyce.</p> <p>Děti bez TP: 1. Určitě ne, myslím si, že je brán úplně stejně jako my ostatní. 2. Připsaní má toho třeba méně, protože by to nezvládl, ale neberu to, že je mu nadříváno.</p> <p>Rodiče dětí s TP: 1. Ze strany pedagoga na kole, kam dochází má dcera, v běžném případě. 2. Jsou na ně všeobecně hodnější.</p> <p>Pedagogi a pracovníci: 1. Myslím si, že ano, že za útku práce s nimi loví k dětem s tělesným postižením i nevědomky pomáhá zbytečně moc, ulehčí jim práci, ale neasm se naučí nechat to na nich, stejně jako u ostatních dětí ve třídě. Obecně si myslím, že pokud loví nepracuje s dětmi s tělesným postižením, má tendence je litovat, nadřívovat jim, zastávat se jich, kompenzovat jim tu životní šňespravedlnost. Pedagog by se měl od toho oprostit, a podat i třídnímu kolektivu, pro např. někdo mě psát kratší úsek textu, nebo pro si mě odpoví, změnit polohu, innost apod. Nastavená pravidla a slednost by měly platit pro každého ve třídě bez výjimky, bez rozdílu, aby nedocházelo k pocitu nespravedlnosti. Toto má v rukou pedagog a měl by si s tím poradit. Ale je to velmi individuální a záleží na charakteru a postoji každého vyučujícího. 2. Tak u mě tedy určitě ne. Myslím, že to není nejvhodnější způsob. Já s ním jedním jako se veme jinými. 3. Domnívám se, že ne. Je bráno normálně. Záleží na tom, jak se to ve třídě a ve škole nastaví, vysvětlí. V rukou to má především vyučující, a pokud je</p>

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

k tomu dojit. 4. Domnívám se, že ne. Je bráno normálně z hlediska, bych brala trochu v t-í ohled nejl kolegové.

Komenta : Dítě bez TP si uvědomuje limity fláka/yn s tělesným postižením v oblasti jemné motoriky a tudíž i písemného projevu. Děti s tělesným postižením shodně potvrdili, že mají výhodu oproti ostatním dětem ve tvorbě písemného projevu. Jeden z dotazovaných vnímá určité výhody oproti ostatním plynoucí z jeho postižení při ruském jazyce. Je překvapující, že respondent zmínil pouze jeden z dvou cizích jazyků, kterým se věnuje.

Dospělí respondenti z řad pedagogických pracovníků se v odpovědích rozdílně vyjádřili. Jedna z respondentek uvedla, že na počátku její praxe vnímala u sebe, i u kolegy, rozdílný přístup k dítěti s tělesným postižením v porovnání s ostatními fláky v týmové kolektivu. Po čase se rozdíly ve vnímání dítěte se však, dle jejího názoru, nabytými pedagogickými zkušenostmi stírají.

Téma	Podloženo rozhovory
Bývají děti s TP znevýhodňovány?	<p>Děti s TP: <i>Ne.</i></p> <p>Děti bez TP: <i>1. Ano, když máme tlocvik. Ano, nemám hrát fotbal, chodit, nepoužívá nohy, nemám s námi lyžovat, bruslit. 2. Nemám prostě dost času na sporty a zábavu třeba, kterou bych chtěla. 3. Nemám se pohybovat. Je na vozíku.</i></p> <p>Rodiče dětí s TP: <i>1. Komplikace s umístěním syna jíhl na 1. stupeň byly ohromné. V našem městě nám na všech kolech rovnou ekli, a umístím Františka⁶⁰ na speciální kole. Pomohlo nám SPC⁶¹ a editelka stacionáře. Při přechodu na druhý stupeň se problém opakoval. Nakonec nám vyšel vstoupit editel jedné ZŠ^{TM} v našem městě, kterého krátce na to vystřídal editel nový. Tedy byly tento rok slouženy, chodí tudíž do sportovního týmu a je v něm 28 fláků. V týmu byly dvě asistentky pedagoga.</i></p> <p>Pedagogičtí pracovníci: <i>Ale vnímám možná úskalí v blízkém se přechodu fláka s tělesným postižením na stupeň 2., na jinou základní kole, a to především ve zmn prostě, spoluflák, ve zmn asistenta/ky pedagoga, flák má na ni velmi silnou vazbu. Budu usilovat o možnost přechodu fláka spolu s asistentkou. To vše probíhá v období psychického a fyzického dozrávání fláka.</i></p>

Komentář : Rozhovory ukázaly, že nikdo z dotazovaných se nedomnívá, že by dítě s TP bylo znevýhodňováno konkrétní osobou. Všichni respondenti vnímají znevýhodnění dítěte s TP v rozdílných okolnostech, v socializačním procesu, postavení dítěte s TP, v samotném somatickém postižení dítěte s TP.

Odpovědi dotazovaných respondentů s tělesným postižením se významně lišily s odpověďmi dotazovaných respondentů bez TP. Děti s TP shodně reagovali, že dítě s TP **znevýhodňuje samo postižení**. Nevýhody definují především v pohybových limitech dítěte s tělesným postižením, v omezeních hybnosti a jejich možnostech sportovního a společenského vyžití dle vlastní chuti. Sami děti s tělesným postižením v jednoznačně shodně **nevnímají nevýhody** oproti

⁶⁰ Vzhledem k zachování anonymity respondentka bylo jeho křestní jméno pozmeněno.

⁶¹ SPC – speciální pedagogické centrum.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

domnívám se, že rozpor v reakcích d tských respondent lze postížením srovnávat se, vyrovnávat se vrstevník m bez postínem, jak uvádí vagnerova (2014, s. 175).

Dosp lí respondenti z ad rodi d tí s TP vnímají znevýhodn ní d tí s t lesným p i samotné –kolní socializaci⁶², p i umíst ní dít te na 1. stupe Z^{TM} 2. stupe Z^{TM} i st ední –kolu. Názor rodi d tí s TP sdíleli i t i respondenti z ad pedagogických pracovník .

Dva pedagogi tí pracovníci vnímají znevýhodn ní dít te s TP ve v–udyp ítomných bariérách, které je nuceno dít s TP p ekonávat a to p edev–ím za ú asti a pomoci druhé osoby.

Téma	Podloženo rozhovory
Vztahy v t ídním kolektivu	<p>D tí s TP: 1. <i>P estávky trávim bez paní asistentky, s kamarády.</i> 2. <i>Telefonujeme si a také si ob as pí–eme, skypejeme.</i> 3. <i>N kdy jo, jdeme t eba do kina. Trávím je spí–sám, na mobilu. S nikým moc ne, spí–sám.</i> 4. <i>Spolufkáci se ke mn chovají slu–n , protofle já se k nim chovám tak jako oni, oni se ke mn chovají slu–n , tak pro bych se já k nim nem la chovat slu–n .</i></p> <p>D tí bez TP: 1. <i>No, já bych ekl, fle jak n kte í. N kte í se k n mu chovají hez eji, jiní h . Ale ti co se chovají h , se tak chovají ke v–em.</i> 2. <i>Jako k sob rovnýmu, ur it . Se chovají stejn jako k ostatním.</i></p> <p>Rodi e d tí s TP: 1. <i>Ano, domnívám se, fle ze strany vrstevník ur it je dít s t lesným postížením více ohrofleno mořnou –íkanou, zařily jsme to v lázních i v mate ské –kole. Záleří vřdy na tom dít ti samotném, jestli je zlé i nikoliv, jestli to mají v sob . Ale d ti ve t íd u Petry⁶³ jsou hrozná hodné, nemá problém. Ze strany vyu ujících i asistentky ne.</i> 2. <i>Tam ty d ti se chovají opravdu moc hezky.</i></p> <p>Pedagogi tí pracovníci: 1. <i>Ve t íd to je t flké, jakofle by stále zapojovali to ne. Jako jdou k n mu, nebo kdyfl mají n kdy pracovat skupinov , tak se k n mu p i adí, ale fle by se s ním kamarádili, tak to ani ne. Jeden flák denn Franti–ka zdraví a plácne si s ním. Je to dáno i spojením dvou t íd A, B v jednu. Jdou tam vid t odstupy, nebyli zvyklí z té druhé t ídy.</i> 2. <i>ekla bych, fle do d ní spí–e nakukuje, projířdí, sleduje, mohla by víc. Myslím si, fle d ti ji samy nevyhledávají v té t íd . Berou ji, ale nevyhledávají</i> 3. <i>Myslím si, fle ze strany d tí u nás riziko –ikany nehroží. Je to o vedení ze stran dosp lých a je–t tím, fle je blízko dosp lá osoba, je to tém nemořné. Ale vím z doslechu, fle v jiných kolektivech to mořné je. Spí– si myslím, fle je hypotetické riziko ze strany dosp lých, asistent í ale v–e záleří na jedinci.</i> 4. <i>To já si zase nemyslím. I tím, fle d ti vidí, fle je asistent ve t íd , by si to ani nedovolili. To samé u íteléi v bec si nemyslím, ba naopak.</i> 5. <i>Dít je bráno kolektivem jako rovnocenný partner. P estávky trávi dle své volby, s ohledem na dal–í vyu ovací hodinu, vlastní relax, náladu a p ípravu na ni.</i></p>

⁶² Viz plánovaná aktualizace Ěolského zákona 82/2016 Sb., viz katalog podp rných opat ení pro fláky s pot ebou podpory ve vzd lávání z dvodu t lesného postížení nebo závařného onemocn ní, kapitola 4.8 Podpora sociální a zdravotní, s. 238 ó 260. Podpora sociální a zdravotní je osmou oblastí podpory.

⁶³ Vzhledem k zachování anonymity respondentky bylo její k estní jméno pozmn no.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

dospívá osoba, ale nepřímo u něj. Minulý školní rok jsme
stifněn více nabádaly, a jde mezi dítí, a není

u dospívání, nyní je to pro něj zcela automatické. Záleželo také velmi na jeho
aktuálním rozpoložení.

Komentář : Respondenti se v pohledu na vztahy v třídním kolektivu významně odlišují. Zásadní
rozdíl je patrný v pojetí důležitých respondentů oproti pojetí respondentů dospělých.

Nápadná je také rozlišenost vnímání vztahů v třídním kolektivu dle tří 1. stupně základní školy,
které vztahy vnímají jako dobré a shodují se na společném trávení přestávek, a dle tří 2. stupně
základní školy, jifi rozdíl vztahy podle aktérů ve třídě a ne vždy tráví fláky společně.
V odpovědích fláků 2. stupně ZŠ se objeví přídavné sloveso občas, někdy, někdo.

Rodiče dětí s TP kvitují dobré, kamarádské vztahy v současných třídních kolektivech jejich dětí.

Část respondentů z řad pedagogických pracovníků vidí fláka/yn s tělesným postifněním pasivně
v interakci se členy v třídním kolektivu. Pouze v jedné případě z osmi hodnotil pedagogický
pracovník vztahy v třídním kolektivu za velmi, kamarádské. V druhé případě popisoval
pedagogický pracovník vztahy v třídním kolektivu za rovnocenné, jak dokládá jeho sdělení.

Téma	Podlofeno rozhovory
<p>Role, pozice asistentky pedagoga ve třídě</p>	<p>Dítí s TP: 1. Je fajn, je jako kamarádka. Známe se hodně let, proto ji mám ráda. Voláme si i do lázní, i se třídou, vídáme se i o velkých prázdninách. Když chybí paní asistentka, zastupuje ji třídní paní u itelka nebo jiná využívající. 2. Paní asistentka mi pomáhá hodně moc, protože mne třeba zvedne, hraje si se mnou, povídá si, obléká mne, když jdeme třeba na oběd, čívkuje mne. 3. Ta minulá moc příjemná nebyla, ale tahle je moc fajn. Když asistentka chybí, pomáhá mi druhá asistentka ve třídě nebo jsem i doma.</p> <p>Dítí bez TP: 1. Ano, protože pomáhá i ostatním dětem. 2. Ano, je to lepší než v jiných třídách. 3. Ano, pomáhá dětem i u itelkám.</p> <p>Rodiče dětí s TP: 1. Asistentka mi posílá fotografie z výuky jako zpěnou vazbu, čívkuje dceru, samozřejmě bych do školy na čívkování dojížděla, ale jsem velmi ráda, že byla ochotná, velmi mi to pomohlo. 2. e-ili jsme situaci s asistentkou, měla výrazné osobní problémy, což se velmi odráželo i na vztahu k mému synovi, a na Františkově⁶⁴ to bylo znát. Nechodil rád do školy. e-ili jsme to s třídní u itelkou, která mne na to upozornila, obrátila jsem se na editelku školy, došlo ke zklidnění. Paní asistentka je momentálně v dlouhodobé pracovní neschopnosti. František má druhou asistentku, která ve třídě také pomáhá k jinému fláku. Syn se hned do školy těší, hned se zvednul, je veselejší. Zítřejší se má syn seznámit s novou paní asistentkou. Pokud paní asistentka chybí, tak se nabídla druhá paní asistentka ve třídě, párkrát jsem tam byla i já, občas je syn doma.</p>

⁶⁴ Vzhledem k zachování anonymity respondenta bylo jeho křestní jméno pozmeněno.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

	<p>znění: 1. Jsem takový prost edník mezi t ídní u itelkou je to. 2. Asistentka pedagoga je prodlouženou rukou pedagoga ve t íd . Funguje mezi nimi jifl naprostá souhra. Asistentka flákyni pomáhá p edev-ím s oblékáním, svlékáním, p emis ováním, cévkuje ji p ed odpoledním vyu ováním, kroufkem i na celodenním výlet i výlet s p espáním, pomáhá jí p i hodin dle pot eby. Asistentka pedagoga zatím chyb la jen krátkodob a to její pracovní nápl nahradila vyu ující ve t íd , t ídní u itelka. 3. To velmi závisí na tom, jakou má asistentka povahu, tam to není o vzd lání, je to o vztahu a její pracovní náplni, na individualit každého lov ka. Zastupující asistentka pedagoga je typ stále dob e nalad něho pohledného lov ka, cofl se na fláku s t lesným postifněním odráflí, pook ál, t -il se do -koly. Na druhou stranu p edchozí asistentka byla spí-e staflená do sebe, depresivní, cofl se na fláka p ená-elo. Dlouhodobou nep ítomnost asistentky pedagoga jsme e-ili jejím zástupem. Nyní jsme p ijali asistentku novou. 4. Pomáhám v sebeobsluze, oblékání, svlékání, v cévkování, v p ená-ení. P i hodinách dopomáhám s psaním, p i výtvarné výchov , rýsování a hodn p i praktických innostech. P i t locviku hodn také dopomáhám výrazn více. V dob mé krátkodobé nep ítomnosti m zastupuje t ídní u itelka i vyu ující na daný p edm t.</p>
	<p>Komentá : D t-tí respondenti s t lesným postifněním hodnotili asistentku pedagoga p edev-ím na základ sympatií, vzájemných vztah . Hodnocení minulé asistentky pedagoga vyzn lo v jednom p ípad negativn . D t-tí respondenti bez t lesného postifnění v jednozna né shod kvitovali p ítomnost asistentky pedagoga ve t íd , protofle pomáhá i ostatním flák m/yním ve t íd , u itel m, jak potvrzují reakce d tí. Dosp lí respondenti z ad rodi d tí s t lesným postifněním ve dvou p ípadech ze t í ocenili fungující spolupráci s asistentkou pedagoga. Dosp lí respondenti z ad pedagogických pracovník stavili do pop edí roli asidenta/ky pedagoga ve t íd , a to, jak pro dít s t lesným postifněním, tak pro vyu ující/ho.</p>
<p>Téma</p> <p>Samostatnost, sebeobsluha fláka/yn s TP, formy a intenzita poskytované pomoci</p>	<p>Podlofeno rozhovory</p> <p>D ti s TP: 1. N kdy ano, kdyfl mi n co spadne, zvednou mi to. 2. No n kdy. N kdy mi pom flou i otev út u ebnici.</p> <p>D ti bez TP: 1. Ano. N kdy jí pomohu, kdyfl nestíhá, nebo jí t eba n co paní u itelka nebo paní asistentka dopí-e, ale snaflí se. 2. Ano, t eba p i psaní dlouhých v t, dopisuje za ni paní asistentka.</p> <p>Rodi e d tí s TP: 1. Snaflíme se, ale je pravda, fle je víc rozmazlován. 2. Velmi se o to snaflím, ano, ale p istihnu se, fle mnohdy ud lám leccos za dceru, abychom stihly v as vyrazit nap . do -koly, nebo abych si u-et ila práci. Ven ji samotnou nepou-tím, u nás v míst bydli-t to není ani mofné, zajede do díry, a jak se zvedne sama? 3. Ano, ze strany pedagog , asistentky je dcera vedena k co nejv t-í samostatnosti, p ála jsem si to. Pot ebuje to pro flívot. 4. Tím, fle má asistentku, tak tam tak velká samostatnost tolik není a syn se velmi stydí, tak je to s ním t flké. Syn si na to hodn zvyknul. 5. Ur it , ale asistentka musí být nabádána t ídní u itelkou, ale te jifl mnohem mén , aby v-e nechávala na dce i a ned la š tož za ni.</p>

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

	<p>vníci: 1. Myslím si, že ano, že vedeme fláky s t lesným postížením k co nejv t-í možné samostatnosti, ale je pravda, že i díky tomu, že je v tom pedant t idní u itelka, která m i d ti vřdy upozorní, abychom ned lali innosti za fláky, které je schopná d lat sama, jinak bych jí asi pomáhala nev domky více než je t eba. Tento rok mi p ijde, že je oproti minulému roku dívka samostatn j-í. 2. Já osobn jsem dlouhodob ⁶⁵ zastupovala chyb jící Franti-kovu asistentku a i dnes krátkodob zastupuji jeho asistentku novou. Svlékání a oblékání p ed a po vyu ování zaji-uje Franti-kovo maminka, stejn tak jako jeho vylu ovací pot eby. Výjime n se stávalo, že to zaji-ovala jeho bývalá asistentka, nebo když to bylo pot eba nebo když jsme byli na výlet p es noc. Sám flák nevylu uje. Dopomáhám Franti-kovi se psáním látky do se-itu, nebo dostává i po íta .</p>
	<p>Komentá : D t-tí respondenti s t lesným postížením vnímali míru pomoci, která je jim poskytována pouze v p ípadech nezbytn nutných. D t-tí respondenti bez TP se domnívají, že bývá pomáháno fláku/yn s TP p edev-ím v jeho písemném projevu. Dosp lí respondenti z ad pedagogických pracovník ve t ech p ípadech z osmi p iznávají, že mnohdy je jejich míra pomoci fláku/yni s t lesným postížením neopodstatn n a nev dom vy-í nežli je t eba. Tuto výpov potvrzují i rodi e d tí s TP.</p>
<p>Téma</p>	<p>Podlofeno rozhovory</p>
<p>Hodnocení fláka/yn s TP</p>	<p>Pedagogi tí pracovníci: 1. Pokud znám dob e diagnózu dít te, tak si nejsem. Vycházím také z individuálního vzd lávacího plánu⁶⁶ a redukce u íva⁶⁷, co flák m l um t. 2. Já ho hodnotím za v domosti. 3. flák byl hodnocen slovn , tímto bylo možno lépe zohlednit zlep-ení nebo snahu. 4. Ne. Známkami ji hodnotí t idní u itelka i jiná vyu ující ve t íd , já ji dávám pouze zp tnou vazbu, co flákyn zvládá sama i s pomocí a v jaké mí e je pomoc pot eba. Dle toho se flákyní vyu ující dále pracuje. Nau ily jsme se p íhlířet k jejímu aktuálnímu fyzickému i psychickému rozpološení. U ivo je redukováno v individuálním vzd lávacím plánu. Jednáme s ní, jako s ostatními d tmi ve t íd . Pr b řh jí ob dáváme, vyu ující i ostatním v kolektivu, pr b řhnou slovní zp tnou vazbu. D ti se hodnotí i samy.</p>
	<p>Komentá : V naprosté v t-in z dotazovaných bylo respondenty zodpov zeno, že si bývají p í hodnocení flák /y s t lesným postížením jistí. Jedna respondentka zmínila nejistotu p í hodnocení na za átku své praxe p í práci s t lesn postíženým flákem, ale zku-enostmi se nejistota vytratila. Jak vyplynulo z rozhovor , pouze jeden respondent hodnotil fláka/yni s t lesným postížením slovn ⁶⁸. Ostatní dotazovaní fláka/yni s t lesným postížením klasifikovali</p>

⁶⁵ Jak vyplynulo z rozhovoru, viz p íloha . 6, asistentka je p íazená k jinému fláku/yni ve t íd , ale dlouhodob , 3 m síce, zastupovala asistentku p íd leného k fláku/yni s t lesným postížením. M la tudíř na starosti fláky dva.

⁶⁶ IVP ó individuální vzd lávací plán upravujeř 6 vyhlá-ka . 147/2011 Sb. O vzd lávání d tí, flák a student se speciálními vzd lávacími pot ebami a d tí, flák a student mimo ádn nadaných, m ní ji s ú inností od 1. 9. 2016 vyhlá-ka . 27/2016 Sb., vzd lávání flák se speciálními vzd lávacími pot ebami a flák nadaných.

⁶⁷ Viz Katalog podp rných opat ení pro fláky s pot ebou podpory ve vzd lávání z dvodu t lesného postížení nebo závažného onemocn ní, kapitola 4.5 Úpravy obsahu vzd lávání., s. 184 ó 210. Úprava obsahu vzd lávání je pátou oblastí podpory.

⁶⁸ Slovní hodnocení má svá pravidla, viz ábalová (2011, s. 166 ó 168).

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

jednoho z respondentů, poukazuje na to, že učitelka jako
materní a motivací pro děti.

Téma	Podrobeno rozhovory
<p>Další spolupráce pedagogických pracovníků a rodičů, získávání informací</p>	<p>Rodičedtství TP:</p> <p>Pedagogičtí pracovníci: 1. <i>Problém s financemi vidím v tom slova smyslu, že bychom si samozřejmě nepáli, abychom tu měli výtah, ale to jsou milionové investice. Mám proti tomu také nic nemá, ale nedají se najednou na všechny kolečkách zládit výtahy i vzhledem k jejich technickému řešení. U nás by se výtah musel postavit mimo kolej, a budovu. 2. Ano, finanční zdroje z krajského úřadu jsou účelně zacíleny, vždy nám bylo vyhoveno v plném rozsahu, spolupráce s povolenou pracovníci krajského úřadu je vynikající. Zapojujeme se do Rozvojového programu MŠMT Kompenzace ušlechtilé pomoci pro žáky se zdravotním postižením⁶⁹. Zizovatel byl ochoten uhradit schodolez, avšak žák se na něm bál a rychleji je manuálně vytažen žák i s vozíkem. 3. Myslím si, že jsou poskytovány velké peníze na pomoc, ale bylo by jich více třeba pro asistenta do kolečkové drůžky. 4. Od paní z SPC, že kolečkové od holek, které mají zkušenosti, i porovnávám, co dáváme my. Ale je pravda, že jiné asistentky mají na starosti děti s jinými obtížemi než s tělesným postižením, jako asistentka pro dítě s tělesným postižením tam sedím jenom já. Hodně získáváme informace od kolegyně, která má velké zkušenosti s tělesným postižením, zejména v oblasti sportu s tělesným postižením a tyto podněty pro práci píší do cvičení nám s učitelkou velmi chyběly.</i></p>
<p>Komentář: Dospělí z řad pedagogických pracovníků vyjádřili shodné pozitivní názory. Chválili fungující a oboustrannou spolupráci s rodiči, kromě jedné výpovědi. V tomto případě byla spolupráce s rodiči dobrá do doby, než kolečkou bylo požadováno něco navíc, připojení k internetu.</p> <p>Dospělí respondenti z řad pedagogických pracovníků kvitují spolupráci s rodiči. Interakci s SPC hodnotí jak rodičedtství TP, tak pedagogičtí pracovníci jako dobrou. Jeden respondent (učitelka) se domnívá, že řešení další vzdělávání žáka s tělesným postižením, které podle něj spadá do kompetence SPC. Dva pedagogičtí pracovníci vypovídají, že potřebné informace a náměty pro řešení vzdělávání žáka/yně s TP v běžném životě získávají z jiných zdrojů, především z profesních zkušeností svých kolegů.</p>	

⁶⁹ Rozvojový program Kompenzace ušlechtilé pomoci pro žáky se zdravotním postižením v roce 2016, č. j. MSMT 043229/2015-1.

Pozorování byly připraveny stejné pozorovací archy⁷⁰, viz přílohy 13, 14. Pozorovatelé si do notebooku formou vzorku událostí evidovali výsledované postupy. Jak vysvětluje Šabalová (2011, s. 102), vzorky událostí jsou opročeny od vlastního hodnocení pozorovatele.

Bez ohledu na pozorování byly pozorovatelem sledovány tyto činnosti a tyto aktivity na základě stanovených hodnotících kritérií, viz tabulka níže:

Tabulka 11: Cíle pozorování a jejich hodnotící kritéria

Zdroj: (vlastní)

Sledované činnosti, sledování aktivity:	Hodnotící kritéria:
Průběh a naplnění výchovně vzdělávacích cílů ⁷¹ bez ohledu na vyučovací jednotky.	Hodnocení splnění stanovených pedagogických cílů u třídy třídního kolektivu. Uplatňoval/y vyučující selektivní přístup ke slabším třídám. Užití kinetického stylu učení, střídání aktivit v hodinách, relaxačních prvků ke snížení únavy. Použití podpůrných opatření vyučující/m, asistentkou pedagoga při naplnění výchovně vzdělávacích cílů v souladu s náplní práce asistenta pedagoga a individuálního vzdělávacího plánu dítěte ⁷² s TP.
Uplatnění komunikativních klíčových kompetencí ⁷³ u všech třídy /y v průběhu vyučovací jednotky, jejich porovnání se třídy/nými s třídním postifněním.	Hodnocení srozumitelnosti a souvislosti verbálního projevu třídy/yn s třídním postifněním. Hodnocení slovní zásoby verbálního projevu třídy /y třídního kolektivu, obzvláště třídy/yn s třídním postifněním. Zapojoval se aktivně třídy/yn s TP se do třídního dění, třídních vztahů.
Uplatnění pracovních kompetencí u třídy /y třídního kolektivu, zaměřené na uplatnění pracovních kompetencí u třídy /y s třídním postifněním.	Projevovali třídy/kyn bez třídního postifnění o uivo aktivní zájem. Projevoval třídy/yn s třídním postifněním o uivo aktivní zájem.
Uplatnění kompetencí k učení u třídy /y třídního kolektivu, zaměřené na uplatnění kompetencí	Aktivizuje vyučující, AP třídy/n k práci, aktivizuje vyučující, AP třídy/n s třídním

⁷⁰ Badatelka čerpala inspiraci pro sestavení pozorovacího archu ze záznamu hospitace, který je používán jedním z učitelů.

⁷¹ Pokud nebyly cíle vyučující/m ústně sděleny na začátku vyučovací jednotky třídy m/yním, byly badatelkou ústně dožity od vyučující/ho.

⁷² Prostudování individuálního vzdělávacího plánu předcházelo pozorování jako jedno z jeho hodnotících kritérií, viz kapitola níže 14.3.3.

⁷³ Podrobný výčet a definice jednotlivých kompetencí si můžete tená dohledat na www.rvp.cz.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

	<p>postífením výrazn ji oproti ostatním flák m/yním ve t íd . Udrfel/a vyu ující pozornost flák /y . Byly p i výuce uplatn ny mezip edm tové vztahy. Hodnotí flák/yn s t lesným postífením klady a zápory své práce, obhájí je, pracuje se zji-t nou chybou tak, aby byla odstran na.</p>
<p>Uplatn ní kompetencí sociálních a personálních u flák /y t ídního kolektivu, zam ení se na uplatn ní sociálních a personálních kompetencí u flák /y s t lesným postífením</p>	<p>Hodnocení ú asti flák /y t ídního kolektivu, zvlá- fláka/yn s t lesným postífením na p íjemné atmosfé e ve skupin . Spolupráce fláka/yn s t lesným postífením ve skupin , s pedagogem, s asistentkou pedagoga. Aktivita fláka/yn s t lesným postífením p i práci v hodin , o p estávce.</p>
<p>Atmosféra v t ídním kolektivu.</p>	<p>Hodnocení pedagogické komunikace sm rem k t ídnímu kolektivu, sm rem k fláku/yni s t lesným postífením. Hodnocení atmosféry d v ry mezi vyu ující/m a fláky/yn mi. Hodnocení p átelské atmosféry mezi leny t ídního kolektivu. Hodnocení vtipného, zajímavého, zábavného, praktického podání u iva ze strany vyu ující/ho sm rem k flák m/yním jako ke svým rovnocenným partner m. Poufívá vyu ující, asistent/ka pedagoga pozitivní motivaci a hodnocení flák /y .</p>
<p>Trávení p estávek fláky/n mi ve t íd , s asistentkou pedagoga, vyu ující.</p>	<p>Hodnocení samostatnosti o p estávkách fláka/yn s t lesným postífením vzhledem k jeho somatickému postífením. Hodnocení vstupu asistentky pedagoga, vyu ujících do aktivit flák /y o p estávkách. Hodnocení vyuffití relaxa n pohybových chvil fláky/yn mi t ídního kolektivu.</p>
<p>Zp sob a míra pomoci, podpory fláku/yni s t lesným postífením, kým.</p>	<p>Hodnocení míry a zp sobu pomoci fláku/yni s t lesným postífením v souladu s podrobným definováním v individuálním vzd lávacím plánu, v pracovní náplni asistentky pedagoga.</p>

V prvním případě se jednalo o písemné nestrukturované pozorování⁷⁴ ve třídě flák 2. stupně základní školy, probíhlo v písemném třídním kolektivu během jedné vyučovací hodiny ruského jazyka, i s přestávkou po hodině trvalo 55 minut. Formy práce v hodině byly vyučující/m zvoleny s cílem individuálního upevnění učiva a procvičení konverzačních témat. Ke skupinové práci i cizojazyčným dialogům mezi fláky nedošlo. Flák s třídním postifněním celou hodinu výrazně pokračoval, nenapil se, ani mu to nebylo nabídnuto. Asistentka pedagoga i vyučující verbálnímu sdělení fláka rozuměly, badatelka nikoliv.

Během vyučovací jednotky došlo k naplnění především komunikativních kompetencí v práci fláků. Fláci/kyně, i flák s třídním postifněním byli opakovaně vyučující nabádáni ke správné výslovnosti, byla jim opakovaně vysvětlována. Cíle hodiny, který vyučující sdělila flákům/yňím na začátku hodiny, byl naplněn. Atmosféra v třídním kolektivu byla přátelská, velkou měrou k ní přispěl postoj vyučující, její zábavná, nenudná forma výkladu, rovnocenná, podporující verbální i neverbální komunikace vedená od pedagoga směrem k flákům/yňím a k asistenci pedagoga. Fláku/yňi s třídním postifněním instrukce vyučující předkládala opakovaně, srozumitelně, totéž bylo z její strany vyřadováno od fláka s třídním postifněním. Asistentka pedagoga pomáhala fláku s třídním postifněním s listováním v učebnici, v sešitu, s orientací v textu a s písemným zápisem do školního sešitu. Pomohla fláku s třídním postifněním vyndat věci z aktovky a připravit na další vyučovací hodinu. Míra dopomoci fláku s třídním postifněním asistentkou pedagoga byla průměrná, v souladu s IVP. Myslím si, že mohla být zvolena, dle IVP, ústní forma prozkoumání slovní zásoby u fláka s TP. Spolufláci fláku s třídním postifněním během pozorování neasistovali.

O přestávce si došli fláci/kyně bez třídního postifnění pro své věci do kmenové třídy a vraceli se zpět. Flák s třídním postifněním zůstal ve třídě s vyučující sám, nedošlo tudíž k žádné interakci a komunikaci mezi fláky/nyňi třídního kolektivu. Asistentka pedagoga došla fláku s třídním postifněním do kmenové třídy pro batoh s učebnicemi. Vyučující si připravovala pomůcky na následující hodinu. Atmosféra v třídním kolektivu byla přátelská, velkou měrou k ní přispěl postoj vyučující, její zábavná, nenudná forma výkladu

⁷⁴ Dle dle Šabalové (2011, s. 102-103) zohledňuje ústní pozorování pedagoga. Pozorovatel přímě pozoruje kolektiv, jehož některé jevy, ale není jeho součástí.

hem hodiny nedo-šlo ke stídání inností, fláci/kyn
yly pouflity prvky kinestetického stylu u ení, hodina
byla spí-e statická, vyu ujícím ízena frontáln . flák s t lesným postifením byl iniciativní
b hem vyu ující hodiny pouze jednou, do cizojazy ných odpov dí se nezapojoval.
Ze strany vyu ující spí-e nebyla dána flák /yním, ani fláku s t lesným postifením pr b fná
zp tná vazba o jejich výkonech i návrzích na zlep-ení. Prostor pro vlastní hodnocení
svých výkon flák m/yním nebyl nabídnut.

Ve druhém p ípad bylo pozorování zrealizováno v t ídním kolektivu flák 1. stupn
základní -koly, prob hlo b hem jedné vyu ovací vyu ovací jednotky anglického jazyka a
následné velké, 20minutové p estávky. Oproti prvnímu pozorování do-šlo k napln ní
kompetencí k u ení, pracovních, sociálních a personálních ve vy-ím rozsahu. ást
vyu ovací jednotky prob hla formou skupinové práce, kde odpov dnost za vypracování
jeho následnou kontrolu byla p enechána skupin . Vyu ující a asistentkou pedagoga práci
skupin dohlížely, koordinovaly.

D raz byl kladen na sebehodnocení a odpov dnost za svou práci, práci s chybou
u v-ech flákú/y t ídního kolektivu. Cíl hodiny byl flák m/yním sd len i napln n, stejn tak
jako u prvního pozorování.

Atmosféra ve t íd vládla p átelská, pedagogická komunikace nebyla nad azená, ale
naopak vtipná, aktivizující, motivující. Vyu ující i více verbáln a neverbáln kontrolovala
aktivitu a pozornost flákyn s t lesným postifením b hem hodiny. P i hodin bylo
vyuffíváno prvk kinestetického stylu u ení, zm ny inností, polohy v-ech flák / , oproti
pozorování prvnímu. V-echny d ti, i dít s t lesným postifením, mezi sebou íle a vesele
komunikovaly. D ti ve skupin trp liv vy kávaly, nefl se flák/yn s t lesným postifením
vyjád í.

Pozorovatelkou bylo vysledováno, fle asistentka pedagoga dopomáhala fláku/yni
s t lesným postifením p í podávání pití, utírala fláku/yni ústa, strkala flákyni pastelky
do penálu, rovnala jí v ci na lavici. To hodnotím, dle rozsahu pomoci stanovené
v individuálním vzd lávacím plánu flákyn a dle jejich vypořovaných schopností, jako
pomoc nadbyte nou, jelikofl by tyto innosti zvládla sama, jsou v její kompetenci.

D ti dostaly od vyu ující moflnost výb ru, jak stráví velkou p estávku, zda ve t íd
i v p ílehlém parku pod -kolou. flákyn s t lesným postifením vyuffila moflnosti jít ven.

ednutím pití, které jí spadlo na zem, když je
em po rovince, byly vyuující upozorněny, že toto
zvládne fláky s tělesným postifněním sama.

Obpozorování vykazují shody v:

- splnění stejných výchovných vzdělávacích cílů (jinými metodami a formami práce) u fláky/yn s tělesným postifněním jako u ostatních fláků/y tělesného kolektivu;
- důraz na prohloubení komunikativních kompetencí u dětí s tělesným postifněním;
- míra dopomoci asistentky pedagoga a pedagoga fláků s tělesným postifněním v souladu s jejich individuálními vzdělávacími programy, schopnostmi a dovednostmi;
- přátelská atmosféra, která panovala v obou tělesných kolektivech.

Obpozorování vykazují, že míra dopomoci asistentky pedagoga, vyuující i ostatních v tělesném kolektivu stoupá v momentu opuštění prostoru tělesně, –koly. Čím dále od –koly, tím je třeba vy–í pomoci fláku/yni s tělesným postifněním, ale i asistentu/ce pedagoga. Důvodem, jak bylo zjištěno pozorováním, jsou především technické a stavební bariéry, které dítě s tělesným postifněním není schopno zvládnout a je tudíž zcela odkázáno na pomoc dospělé osoby. Z obou pozorování bylo patrné, že atmosféra v obou kolektivech je přátelská.

Bylo vysledováno, že z hlediska komunikace dochází k větší intenzitě aktivit ze strany asistentky pedagoga i vyuující směrem k fláku/yni s tělesným postifněním oproti ostatním flákům/yni ve třídě. Spojitost máme hledat i v prosazování především komunikativních kompetencí⁷⁵ u fláky/yn s tělesným postifněním. Opakované slovní instrukce ze strany vyuující i asistentky bývají doprovázeny neverbálními projevy, především očním kontaktem, úsměvem, neverbálním povzbuzením. Komunikace fláky/yn s tělesným postifněním, jak vyplynulo z obou pozorování, bývá pro posluchače obtížněji srozumitelná.

⁷⁵ Viz Katalog podpůrných opatření pro fláky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postifnění nebo závažného onemocnění, (2015), karty podpůrných opatření 3.2 Rozvoj jazykových kompetencí s. 117.

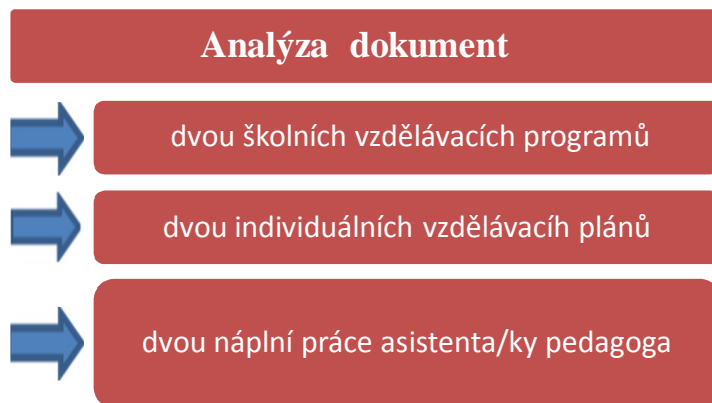
vykazují pozorování, pot ebují fláci/kyn s t lesným sd lení. Komunikaci mezi fláky/yn mi v t ídním kolektivu mezi sebou i mezi flákem/yní s t lesným postífením bylo moflné pozorovat spí-e u druhého kolektivu, vzhledem ke zvoleným metodám výuky. Bylo vysledováno, fle v-echny d ti, i dít s t lesným postífením, mezi sebou íle a vesele komunikují. D ti trp liv vy kávaly, nefl se flák/yn s t lesným postífením vyjád í.

Ob pozorování vykazují rozdíly v:

- rozsahu napln ní kompetencí k u ení, pracovních, sociálních a personálních;
- míry odpov dnosti za výsledky práce flák ve t íd p enechané na nich;
- skupinové práci d tí;
- moflnosti volby samotnými d tmi, jak budou trávit p estávky;
- moflnosti sebehodnocení fláky/n mi ve t íd ;
- uplatn ných formách výuky ve t íd prvního a druhého stupn základní -koly;
- uplatn ní kinestetického stylu u ení, relaxa ních, aktivizujících, pohybových chvilék b hem vyu ovací jednotky.

12.4 ANALÝZA DOKUMENTŮ

Analýza dokument byla postavena na podrobném prozkoumání, porovnání, definování shodností, odli-ností a p edev-ím shrnutí zrealizovaných rozbor oficiálních teoretických dokument dvou sledovaných základních -kol se dv ma konkrétními individuálními integracemi fláka/yn s t lesným postífením do b flné t ídy základní -koly. Analyzovanými dokumenty se staly dva -kolní vzd lávací programy základních -kol, na kterých probíhala výzkumná -et ení, pro detailn j-í zacílení byly dále prostudovány dva konkrétní individuální vzd lávací plány integrované/ho fláka/yn s t lesným postífením a dv konkrétní nápln práce asistentek pedagoga p id lených k fláku/yni s t lesným postífením.

12.4.1 ANALÝZA ŠKOLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

Z rozboru dvou zkoumaných školních vzdělávacích programů sledovaných základních škol vyplynulo, že se ani jedna ze základních škol ve svých školních vzdělávacích programech blíže konkrétní problematice integrace žáky s tělesným postižením nevěnuje.

Jedna z výše zmíněných základních škol má ve svém školním vzdělávacím programu (TVVP) podrobněji nastíněny dvě kapitoly, které se obecně týkají zabezpečení výuky **žáků / se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním**.

Jsou to kapitoly o:

- konkrétní zásadách při práci se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním,
- výjimce pro upevnění a rozvíjení výuky v cizím jazyce s odkazem na paragraf 16 ⁷⁶ Školského zákona⁷⁶.

Mezi konkrétní zásady při práci se žáky/nými se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zmíněné základní školy patří například:

- přijímání žáky/ných, kterým bezbariérové úpravy školy a speciální pomůcky dávají možnost vzdělávat se v běžné třídě základní školy;

⁷⁶ Viz úpravy vzhledem k novelizaci s účinností od 1. 9. 2016 ⁷⁶ Školského zákona 82/2016 Sb., vyhláška 27/2016.

ho, ale i t ídního kolektivu s postiflením daného

- respektování individuálních schopností, odli–ností a limit fláka/yn ;
- stanovení zp sobu hodnocení, zvolit mofné úlevy, p ípadn uvolnit fláka/yn z n kterých vyu ovacích p edm t ;
- kompenzování jinými oblastmi, innostmi, ve kterých m fle být flák/yn úsp –ným.

Druhý záb r rozboru –kolních vzd lávacích program byl nasm ován ke klí ovým kompetencím v n m ukotvených a ke strategiím, které vedou k jejich napln ní jakofito jedna ze sledovaných oblastí pozorování, viz vý–e kapitola 14.2.

12.4.2 ANALÝZA INDIVIDUÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PLÁNŮ

Byly detailn rozpracovány zprávy a doporu ení ke vzd lávání pro daný –kolní rok pov enými pracovníky, psychologem a speciálním pedagogem z SPC⁷⁷ a obsahují konkrétní vý et podp rných opat ení sm rem k fláku/yni s t lesným postiflením, vý et kompenza ních a rehabilita ních pom cek, konkrétní spoluú ast dal–ích odborník , spolupráce s asistentkou pedagoga s rodinou, se flákem/yní s t lesným postiflením, konkrétní doporu ení pro oblast sociální podpory fláka/yn , charakteristiku konkrétních úprav obsahu vzd lávání a nakonec konkrétní cíle a úkoly pro fláka/yni s t lesným postiflením pro vzd lávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, p edm t eský jazyk, anglický jazyk, ruský jazyk, pro vzd lávací oblast Matematika a její aplikace, geometrie, v jednom p ípad pro vzd lávací oblast lov k a zdraví, p edm t t lesná výchova a pro vzd lávací oblast lov k a jeho sv t, pro p edm t vlastiv da.

V obou sledovaných individuálních vzd lávacích plánech je ukotveno⁷⁸ preferování ústního zkou–ení p i ov ování znalostí fláka/yn , zkrácení obsahu písemného zápisu za pomoci asistentka pedagoga. Je zd razn no neporovnávat výkony fláka/yn s t lesným postiflením, nap . p i tení s výkony jiných flák /y v t ídním kolektivu, nezat fovat fláka/yni s t lesným postiflením hlasitým tením p ed t ídou, vzhledem k e ových obtíflím

⁷⁷ SPC ó speciáln pedagogické centrum. Dané zprávy mi rodi e flák /y dali také k dispozici pro prostudování. Informace ve zpráv z SPC jsou d v rné.

⁷⁸ Vzhledem k d v rnosti informací ve zprávách z SPC a v individuálním vzd lávacím programu nebyly informace dále konkretizovány, dále je na n pouze odkazováno v kapitole 14.2 Analýza pozorování.

ní odlišností dle tří s t lesným postížením u obou flák

12.4.3 ANALÝZA NÁPLNÍ PRÁCE ASISTENTA/KY PEDAGOGA

editelé/ky obou základních škol, na kterých probíhala výzkumná činnost, mi poskytli konkrétní pracovní náplň asistenta/ky pedagoga přidělené/hodě k fláku/ky s t lesným postížením, viz přílohy 15, 16.

Dvě zkoumané pracovní náplně asistenta/ky pedagoga vykazují shodu ve struktuře dokumentu. Pracovní náplně obsahují výčet činností, které lze rozdělit dle jejich zaměření do několika charakteristických okruhů, viz tabulka níže.

V obou pracovních náplních jsou ukotveny činnosti zaměřené jak k fláku/ky s t lesným postížením, tak k využití/mu, k nadíženému - editeli/ce - školy, a k intervencím institucí, subjektů.

fláku/ky s t lesným postížením má být asistent/ka pedagoga nápomocná v oblasti sebeobsluhy vzhledem k typu postížení, schopnostem a dovednostem fláka a pí - kolní práci, tj. přípravě na vyučování, její realizaci s ohledem na jeho individuální vzdělávání specifické potřeby. Pracovní náplň asistentu/ce pedagoga ukládá povinnost inovovat výchovně vzdělávací proces fláka/ky s t lesným postížením vlastními prostředky, náměty pro individuální práci s ním.

V pracovních náplních je ukotveno, že tato interakce probíhá jak v prostorách školy, tak pí - kolních akcích organizovaných mimo školu. Pracovní náplně ukládají asistentům/kám pomoc fláku/ky s t lesným postížením v oblasti komunikačních dovedností v rovině sociální, mezilidské komunikace, tak v rovině komunikace pedagogické, mezi učiteli a fláky. Povinnosti asistenta/ky pedagoga v oblasti komunikace se rozšiřují také na rodiče a další spolupracující subjekty. Asistent/ka pedagoga vystupuje coby prostředník, konzultant.

činnosti asistenta/ky pedagoga jsou koordinovány a vedeny pedagogem, podléhají pravidelné kontrole editelkou - školy, pověřené/mu pracovníku/ci - kolského poradenského zařízení.

lí na pedagogicko-psychologické diagnóze fláka/yn
a pln ní individuálního vzdávacího programu

pro fláka/yni s t lesným postifením.

Tabulka . 7: Hlavní innosti asistenta/ky pedagoga

Zdroj: (vlastní)

Hlavní innosti asistenta/ky pedagoga	
Zam ené na:	Konkretizace:
pomoc fláku/yni s t lesným postifením	<ul style="list-style-type: none"> - pomáhá fláku/yni p i sebeobsluze a pohybu b hem vyu ování, p i akcích po ádaných –kolou i mimo místo prostory –koly, p i vzdávací a výchovné innosti podle pesn stanovených postup a pokyn u ítele, zam ené na speciální vzdávání, individuální vzdávání nebo specifické pot eby fláka, - podporuje fláka/yni p i p izp sobení se –kolnímu prost edí, - pomáhá fláku/yni p i výuce a p i p íprav na výuku, - individuáln dopomáhá flák m/yním p i za le ování se a p izp sobení se –kolnímu prost edí, p i vzájemné komunikaci pedagog se fláky a flák mezi sebou;
pomoc vyu ující/mu	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje p i rozd lení t ídy dle instrukcí vyu ující, - pracuje individuáln s flákem/yní s TP dle instrukcí pedagoga, - podílí se p i p íprav pom cek a materiál pro fláka, - pomáhá p i vzájemné komunikaci pedagog se fláky, - asistuje pedagogovi provád ním výchovn vzdávací innosti v rámci p edm tu podle jeho pokyn , asistuje p i demonstraci a ukázkách;
spolupráci p i, sí	<ul style="list-style-type: none"> - t ídní/m u ítelem/kou, editelem/kou –koly, výchovným poradcem, ostatními pedagogy, spolupracujícími institucemi, odborníky p i integraci fláka/yn s TP, - tvorb individuálního vzdávacího programu;
vlastní tv r í innost	<ul style="list-style-type: none"> - p edkládá vlastní návrhy metod a forem práce s integrovaným flákem;
p edávání informací, výsledk innosti	<ul style="list-style-type: none"> - p edkládá vlastní tvrtletní shrnutí práce s integrovaným flákem.

Podrobným rozbohem byly zji-t ny rozdíly v detailním vý tu jednotlivých pracovních povinností, které byly pro p ehlednost rozt íd ny do tabulky, viz nífle. Rozdíly byly spat eny v podrobn j-ím obsahu a vymezení jedné z pracovních náplní asistenta pedagoga, ve které byla ukotvena pracovní hierarchie, pod ízenost asistenta pedagoga. Jedna z pracovních náplní asistenta/ky pedagoga myslí i na dal-í vzdávání se asistenta/ky pedagoga v dané problematice. Jedna z analyzovaných náplní práce povínuje asistenta asistovat vyu ující/mu p i rozd lení t ídy z hlediska organizace výuky. Druhá pracovní nápl vymezuje i práci s dít em s poruchou autistického spektra.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Pomocí je specifikována v jedné z pracovních náplní
ho upesnění, kritérií. Posouzení toho,
co je považováno za nezbytnou pomoc, však záleží na individuálním, subjektivním
pohledu poskytovatele pomoci směrem k žákem/yní s tělesným postižením a na aktuální
situaci.

Domnívám se, že obsahy obou pracovních náplní se snaží pokrýt a jasně definovat
široké pole pracovních povinností ve snaze předejít nejasnostem v kompetencích
asistenta/ky pedagoga i předejít jejich případnému překračování i neplnění. Věse odvíjí
od specifické situace v jednotlivých třídních kolektivech, od osobních a profesních
zkušeností učitel/ek –kol s vyučujícími a s asistenty/kami pedagoga.

Íp es to se v náplních práce nabízí prostor pro individuální výklad problematických
oblastí, kterými jsou například nezbytná pomoc a míra poskytované pomoci v jednotlivých
dílních oblastech práce se žákem/yní s tělesným postižením.

ých pracovních náplní asistent /ek pedagoga

Konkrétní rozdíly v obsahu náplní práce asistent /ek pedagoga	
Pracovní náplň 1	Pracovní náplň 2
Zohledňuje vlastní tvorivnost návrhy asistenta/ky pedagoga pro práci s dětmi s tělesným postižením.	Obsahuje specifikaci funkce asistenta/ky pedagoga a hierarchii podřízenosti.
Podporuje vlastní odborný rozvoj asistenta/ky pedagoga v oblasti speciální pedagogiky.	Charakterizuje případné doplňkové i náhradní funkce pro asistenta pedagoga.
Ukládá asistentu/ce pedagoga povinnost rozvíjet prostorovou orientaci, smyslové vnímání, pozornost a koordinaci dítěte.	Ukládá povinnost asistenta/ky pedagoga podílet se na tvorbě individuálního vzdělávacího programu.
Ukládá asistentu/ce pedagoga povinnost pomáhat při komunikaci se žákem a jeho zákonnými zástupci.	Konkretizuje spolupráci asistentka/ky pedagoga s dalšími institucemi jejich působením výt.
Ukládá asistentu/ce pedagoga povinnost pomoci pedagogickým pracovníkům –koly při výchovné a vzdělávací činnosti při rozleňování dětí.	Ukládá asistentu/ce pedagoga povinnost plnit dohled o pěstávkách.
Zmíní uje nezbytnou pomoc žákovi s tělesným zdravotním postižením při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných mimo místo, kde žák v souladu se zápisem do školního rejstříku uskutečňuje vzdělávání.	Se zmíní uje o práci s dětmi s poruchou autistického spektra. Je doplněna o: - pracovní hierarchii, - další doporučené funkce, - povinnou úroveň asistenta/ky při jednáních s konkrétně zmíněnými institucemi, - doplňující poznámky k pracovní náplni.

VÝZKUMU

Ze získaných výzkumných dat vyplouvaly napovrch charakteristické shodné znaky, a na jejich základ byly proto vyt řené informace roz t řeny do tematických oblastí. Každá tematická oblast je definována konkrétními tématy a návodnými podtématy, otázkami. Jednotlivé tematické oblasti nemohou být v-ak vnímány odd len , bez propojenosti, souvislosti a p esah do oblastí dal-ích. Na výsledky výzkumu je proto třeba nahlířet jako na jednotné komplexní shrnutí.

Komplexní výzkumné shrnutí odkazuje na konkrétní nov získané informace z výzkumného bádání, na cizí zdroje z odborné literatury a vlastní komentá výzkumnice.

Tabulka .9: Komplexní výsledky výzkumu

Zdroj: (vlastní)

<p><u>I. Tematická oblast:</u> Postavení fláka/yn s t lesným postifením v t řdním kolektivu</p>	<p><u>Konkrétní téma:</u> A) Jak je flák/yn s t lesným postifením vnímán/a vrstevníky v t řdním kolektivu? - Vyhledávají d ti ze t řdy fláka/yni s t lesným postifením? - Tráví spolu fláci/kyn bez t lesného postifení a s t lesným postifením p estávky, volný as? - Je dít s t lesným postifením více ohrořeno -íkanou r zných forem oproti ostatním d tem? - Jak vnímá flák/yn s t lesným postifením ostatní d tí v t řdním kolektivu? - Jak se k sob vzájemn chovají d ti v kolektivu?</p>
<p><u>Podlořeno z výzkumu:</u></p> <p>➤ D tí s TP⁷⁹: 1. Spoluřáci se ke mn chovají slu-n , protoře já se k nim chovám tak jako oni, oni se ke mn chovají slu-n , jak pro bych se já k nim nem la chovat slu-n . 2. P estávky trávím bez paní asistentky, s kamarády. 3. Trávím je spí-e sám, na mobilu. 4. B hem celého dne jsem nejvíce asi s paní asistentkou. 5. B hem celého dne ve -kole jsem nejvíce s kamarádkou X.Y.⁸⁰6. Celý den ve -kole s nikým moc netrávím, spí-sám.</p> <p>➤ D tí bez TP: 1. Chovají se k ní stejn jako k ostatním. 2. Jako k sob rovnému, ur it . 3. No, já bych ekl, ře jak n kte í. N kte í se k n mu chovají hez eji, jiní h . Ale ti co se chovají h , se tak chovají ke v-em. 4. Jak kdo, n kdo se chová k n mu lépe, n kdo h .</p> <p>➤ Rodi e dít te s TP: 1. Nemyslím si, je to prost o lidech. 2. Ano, ze strany vrstevník ur it ano, zařřily jsme to v lázních i v mate ské -kole. Záleřř vřdy na tom dít ti samotném, jestli je zlé i nikoliv, jestli to mají v sob . Ale d ti ve t říd u Petry⁸¹ jsou hrořn hodné, nemá problém. Ze strany vyu ujících i asistentky ne.</p>	

⁷⁹ TP ó t lesné postifení

⁸⁰ Vzhledem k zachování anonymity respondenta byly jeho iniciály pozm n ny.

⁸¹ Vzhledem k zachování anonymity respondenta bylo jeho k estní jméno pozm n no.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

í to o tom, že by s ním d t i le komunikovaly. Rozhodn to nem ale o tom, že by ho d t i odstrkovaly. Je sou ástí t ídy. fie by d t i o p estávce sed ly u n j a povídaly si s ním, kamarádily s ním, tak to moc ne. Rozhodn ho ale nevy le ují, neodstrkují. O p estávkách je spí-e sám spokojený se svým telefonem. 2. O p estávkách je spí-e sám, spokojený se svým telefonem. Asistentka je v blízkosti, kdyby n co pot eboval. Možná je to zp sobeno i tím, že -patn mluví, v podstat ani nechce mluvit, kdyby se tro-ku snafilí 3. fiák je ostatními d tmi respektován a myslím, že je oblíben. 4. To já si zase nemyslím. I tím, že d t i vidí, že je asistent ve t íd , by si to ani nedovolili. To samé u ítelí v bec si nemyslím, ba naopak.

- **Pozorování:** Komunikace mezi flákyní s TP a ostatními d tmi je pohodová, veselá.
- **Rozbor dokument :** Individuální pomoc flák m p i za le ování se a p izp sobení se -kolnímu prost edí, p i e-ení konflikt se spolufláky.

Komentá výzkumnice:

Výzkum p ekvapiv vykazuje výrazné rozdíly ve vnímání této tematiky r znými skupinami respondent . Zcela odli-ný pohled na danou oblast je vnímán o ima d tských a dosp lých respondent . K diferenciaci názor dochází i uvnit vzorku dosp lých respondent . Jen t i respondentky ze vzorku pedagog (3 z 8) popisují, že je flák/yn s t lesným postífením ostatními fláky/yn mi ve t íd vyhledáván. Ostatními dosp lými respondenty z ad pedagog je potvrzeno, že dít s t lesným postífením není ostatními leny t ídního kolektivu ani odstrkováno, vy le ováno, ale ani ne vyhledáváno. Vágnerová (2014, s. 168) toto postavení ve t íd definuje termínem **p ehlífené d t i**.

Z výzkumu jsou patrné citelné rozdíly ve vnímání tematiky d tmi 1. stupn základní -koly a 2. stupn základní -koly. Výpov dí d tských respondent potvrzují, jak uvádí Vágnerová (2005, s. 308), šdvoudimenzionální my-lení⁸² u d tí star-ích 9 -10 let. Zatímco u odpov dí d tí mlad-ího v ku, jak objas uje Vágnerová (2005, s. 308), je znatelné p edev-ím jednostranné uvařlování. V-ichni d t-tí respondenti se shodují na tom, že d t i t ídního kolektivu se k dít ti s t lesným postífením chovají stejn jako k ostatním.

Podle Vágnerové (2005) u v-ech d tí t ídního kolektivu postavení dít te ovliv uje míra sympatie, vlivu, kladné emoce vysílané flákem/yní vyrovnání se d tem v b flných t ídních innostech. Tato o ekávání bývají u d tí s t lesným postífením vzhledem k jejím somatickému postífením zna n zkomplikována, ale nejsou zcela nedosařlitelná. Naopak za neoblíbené bývají dle Vágnerové vnímány d t i nep íjemné, které nesta í jejich b flným aktivitám. Zde hrozí riziko pohledu na dít s t lesným postífením ostatními leny t ídního kolektivu vzhledem k jeho omezeným t lesným schopnostem, n kdy i vzhledem k jeho p idruřeným postífením. Pozice fláka/yn s t lesným postífením, jak ukázal výzkum, záleří i na jeho osobních vlastnostech, temperamentu, pr bojnosti, postoji, ambicích. Braun dopl uje (212) dal-í d leřitě vn j-í faktory jako jsou doba, po kterou je flák lenem kolektivu, zdravotní stav, sociální statut, fyzický vzhled, postavení u ítele k n mu.

Nepotvrzuje se, že by flák/yn s t lesným postífením byl více ohrořen/a -íkanou r zných forem. Domnívám se, že je to podmín no i nep etřítou p ítomností dosp lých osob ve t íd . Pouze jeden ze v-ech respondent vyjád il domn nku op enou o vlastní zku-enosti, že dít s TP je více ohrořeno -íkanou r zných forem.

⁸² Jedná se o vnímání více zp soby, o protikladné hodnocení. P .: N kdy jsem hodný, ale n kdy i zlý.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

!

p ítomnosti fláka/yn s t lesným postifením

Postavením
fláka/yn
s t lesným
postifením
v t ídním
kolektivu

v b fné t íd základní -koly p ínosy pro t ídní kolektiv a pro fláka/yni samotného/ou?

- Je vnímána p ítomnost dít te s t lesným postifením ve t íd ostatními d tmi jako výhoda?
- Chápe samotné dít s t lesným postifením svou p ítomnost v b fné t íd základní -koly jako výhodu?
- Jak konkrétní definují výhody plynoucí z integrace fláka/yn s t lesným postifením do b fné t ídy základní -koly respondenti?

Podlofeno z výzkumu:

➤ **D tí s TP:** 1. Ano, protofje si víc rozumíme nefl s d tmi postifenými. 2. Ano, m to s nimi baví, je to jiné nefl s d tmi s t lesným postifením.

➤ **D tí bez TP:** 1. Já si myslím, fje to je výhoda, protofje si my uv domujeme, jakou máme výhodu oproti n mu. M fje se nau ít s ním vycházet a chovat se s ním jako s normálním lov kem,⁸³ takfje vlastn poznáme, v em on to má t fl-í a zárove í my to máme leh í. 2. Ne, je to stejné, jako by byla nepostifená. 3. Ur ít je to dobrá zku-enost do flívota a hlavn se nau íme flít ve spole nosti, kde jsou i takoví lidé. 4. Ano, protofje se o ni v-ichni zajímají a m fje jí pomáhat.

➤ **Rodi e dít te s TP:** 1. Pro m je to velmi psychicky p ínosné i pro mou dceru, ale i pro ostatní d tí, protofje si uv domí, fje nejsou v-ichni zdraví a v pohod . Zdravé d tí pomáhají t mto d tem jít sm rem dop edu. 2. Hlavní p ínos vidím v tom, fje je mezi normálními d tmi a vzájemn spolupracují.

➤ **Pedagogi tí pracovníci:** 1. Pro fláka s t lesným postifením je p ínos asi v tom, fje nevidí kolem sebe jen postifené, na druhé stran záleffí zase na psychice, jestli jim (zdravý) t eba nezavidí a nem fje ho to n jak deptat, ale já myslím, fje ho to nedeptá. D tí ve t íd vidí, co ony mají jako problém, tak to není vlastn problém 3. D tí v t ídním, -kolním kolektivu si zvyknou na to, fje ve spole nosti jsou mezi námi lidé se zdravotním postifením, s t lesným postifením, d íve selektování, dnes na-t stí integrování a nau í se s nimi flít a vnímat je jako normální sou ást spole nosti. Dít s t lesným postifením je ve skupin vrstevník , cofl je pro n j to nejd leflít j-í, být dít tem.

➤ **Pozorování:** flákyn s TP odevzdávala pracovní se-ít mezi posledními, d tí ho cht ly odevzdat za ni, s díky odmítla.

➤ **Rozbor dokument :** Pomoc pedagogickým pracovník m -koly p í výchovné a vzd lávací innosti. Individuální pomoc flák m p í za le ování se a p izp sobení se -kolnímu prost edí, p í e-ení konflikt se spolufláky.

Komentá výzkumnice:

Výzkum potvrzuje, fje v-ichni dotazovaní vnímají p ítomnost fláka/yn s t lesným postifením v b fné t íd základní -koly jednozna n pozitivn a p ínosn .

U poloviny z dotazovaných za n mluví zafitě inkluzivní postoje a vnímání, jak poukazuje Jankovský (2006, s. 37). Shodu v názorech lze vysledovat komplexn , bez ohledu na v k í status respondent .

⁸³ Pro autenti nost byly zachovány doslovné my-lenky respondent bez ohledu na jejich gramatickou správnost.

charakteristiky vnímaných pínos se odvíjí
l jejich v ku a rozdílných sociálních rolí. Výpov di d tských
zionální my-lení⁸⁴.

Nap í v-emi tematickými oblastmi a v-emi vzorky respondent bývá asto sklo ován termín
šnormální, šnormáln ō. Vnímání normality bývá rozdílné, jak to potvrzuje t íd ní Slowíka (2007,
s. 25)⁸⁵ i Vágnerové (2014, s. 19-24). Velmi kvitována a vyzdvihována
u v-ech respondent je sounáleflitost fláka/yn s t lesným s postifením se svými vrstevníky,
s vrstevnickou skupinou (Vágnerová, 2005, s. 298 ó 307).

I. Tematická

oblast:

Postavení fláka/yn
s t lesným
postifením
v t ídním kolektivu

Konkrétní téma:

**C) Bývá flák/yn s t lesným postifením znevýhodn no oproti
ostatním d tem v t ídním kolektivu?**

- Ú astní se flák/yn t lesné výchovy, pracovního vyu ování, ob d ve -kolní
jídeln zájmových kroufk nabízených -kolou?
- Ú astní se flák/yn s t lesným postifením, coby len/ka t ídního
a -kolního kolektivu t ídních a -kolních akcí?

Podlofeno z výzkumu:

➤ **D tí s TP:** 2. *Ano, jezdím v-ude, na výlety, na výpravy do hor s p espáním, do divadla. Jen
na bruslení nejezdím, nebruslící máme náhradní program.*

➤ **D tí bez TP:** 1. *Do osmé t ídy s námi t locvik m l, tenhle rok nemá. Cvi il s paní asistentkou*

➤ **Rodi e dít te s TP:** 1. *U nás, na -kole, kam dochází dcera, je to bez problém . Paní u itelka
s paní asistentkou ji berou i pro m na nepochopitelná místa. Dcera jezdí i na -kolandy do hor
a po zku-enostech bere s sebou paní u itelka pro dceru helmu, kdyfl spolu ob spadly a potloukly se.
3. Na -koly v p írod t ída nejezdí. Na výlety n kdy syn jezdí, n kdy nejezdí, kdyfl t eba není
p ítomna asistentka. Z stává bu to ve -kole, kdy má p ípravenou náhradní innosti nebo doma.
Jednou jsem s ním byla ve -kole místo asistentky i já, po domluv se -kolou.*

➤ **Pedagogi tí pracovníci:** 1. *Z t locviky je osvobozený, protofle to asi nemá smysl, kdyfl
se nem fle hýbat a ostatních 28 d tí by tam bylo bezprizorních. 2. flák s t lesným postifením je
zcela plnohodnotným flákem a okolí ho tak brzy vnímá, neuv domuje si jeho odli-nost, postifení. Není
vylou en ze fládné innosti, je nedílnou sou ástí d ní ve t íd , -kole. 3. Vfldy, kdyfl to jde, tak flák
s t lesným postifením jezdí s námi na akce t ídy, na výlety. N kdy ov-em, nap íklad z d vo du
p epravy, to ale nelze, viz autobusy, kde na to nejsou nachystaní.*

➤ **Pozorování:** Z obou pozorování vyplynulo, fle nebyl ani v jednom p ípad nebyl uplatn n
ze strany vyu ující selektivní p ístup v í fláku/yni s t lesným postifením.

➤ **Rozbor dokument :** V jedné náplni práce asistentky pedagoga, ze dvou sledovaných,
je zmi ována nezbytná pomoc flákovi s t flkým zdravotním postifením p i sebeobsluze
a pohybu b hem vyu ování a p i akcích po ádaných -kolou mimo místo, kde -kola
v souladu se zápisem do -kolského rejst íku uskute uje vzd lávání. V jednom individuálním
vzd lávacím plánu je ukotvena *Automatická ú ast na t ídních mimo-kolních akcí (se souhlasem
rodi .*

⁸⁴ Jedná se o vnímání více zp soby, o protikladné hodnocení. P .: N kdy jsem hodný, ale n kdy i zlý.

⁸⁵ Pojetí normality podle Slowíka (2007, s. 25) statistické, zdravotní, funk ní, sociokulturní, ideální, skupinové, individuální. Vágnerová navíc zmi uje (2014, s. 22) normu mediální.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

byly znevýhodněny v možnosti volnoasových aktivit. Dítě by mělo být v rámci výru, zda se kroužky zúčastní či nikoliv. Třeba jim pak proto vytvoří podmínky, zabezpečí asistenta pedagoga. Do školní družiny děti nedochází, dle výpovědi dítěte protofe nechce, dle úvahy dvou dotazovaných z řad pedagogických pracovníků, protofe nejsou finanční prostředky na uhrazení asistenta/ky pedagoga mimo přímou vzdělávacíinnost. Byl zde respondentem nastíněn i zajímavý pohled, pokud by dítě s TP docházelo do školní družiny, teoreticky by jeho matka mohla docházet do zaměstnání.

Výzkumné zetření nepotvrzuje, že by se všechny děti s tělesným postižením účastnily hodin tělesné výchovy. Dva z dětí s tělesným postižením jsou z tělesné výchovy osvobozeni. Domnívám se však, že by se flák/yn s tělesným postižením, i s ohledem na své postižení mohl hodiny tělesné výchovy účastnit a nikoliv z nich být vyloučen- uvolněn, jak potvrzuje Peřková⁸⁶ v úvodové a kol. (2015, s. 156), protofe nesloufí by neměla sloufit jen ke zvyšování pohybové a fyzické výkonnosti, ale také k relaxaci, uvolnění, dobrému náladu, vyplavení endorfinů. Domnívám se, že v tomto ohledu jsou některé děti znevýhodněny, i když dle odborné neúasti bývá logicky podlofen. Dle Kábeleho (1992) má být cílem tělesné a tělesné výchovy vést tělesně postiženou mládež k co nejvyšší otužilosti, zdatnosti, nechat je prožívat radost z pohybu mezi svými vrstevníky, vést je k hygienickým návykům, k tělesné práci, ke sportu, pobytu v přírodě, ke cvičení, k pohybu.

Výzkumné zetření ukázalo, že dva z dětí flák/yn s tělesným postižením se školních akcí **spíše** účastní, je-li to možné, jedna flák/yn s TP se školních akcí konaných i mimo prostory účastní **vždy**. Jsem přesvědčená, že právě zde se projevuje inkluzivní přístup, když se chce, jde to vždy, zcela automaticky, i přes dopravní a terénní i jiné komplikace. Domnívám se, že i špišpěe účastní na školních akcích v prostorách školy i mimo ni, bez možnosti výru, mohou být děti s TP znevýhodněny, i když je to opět podlofeno logickými a pádnými argumenty.

Domnívám se, že právě strávení času leny tělesného kolektivu mimo prostory školy a školy tělesného kolektivu utváří, modeluje, utufluje, upevňuje. Děti i vyučující se ukazují v jiném světě, dochází k jiné, neformální interakci mezi leny tělesného kolektivu. Právě tehdy může být objeveného něco jiného, nepoznaného, doposud skrytého. Práce s tělesným kolektivem je devátou oblastí podpory, viz podprná opatření.⁸⁷ Bývá to pro dítě i rodiče možnost být chvíli bez sebe.

<p><u>II. Tematická oblast:</u> Míra asistence fláku/yni s tělesným postižením</p>	<p><u>Konkrétní téma:</u> A) Je dítě s tělesným postižením vedeno k co jeho nejvyšší možné samostatnosti?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je asistováno fláku/yn s tělesným postižením příměně k jeho/jejímu tělesnému postižení? Kým? - Bývá míra asistence v nich kterých situacích neopodstatněně vyšší? - Je třeba, aby vynaložená míra asistence dospělými fláku/yni s tělesným postižením byla za určitých okolností podstatněně vyšší?
<p><u>Podlofeno z výzkumu:</u> ➤ Děti s TP: 1. <i>N kdy ano, když mi něco spadne, zvednou mi to.</i> 2. <i>Jo, ale občas. Jde třeba mi něco podat nebo mi něco pomoci, ale mám je za to ráda.</i> 3. <i>No, někdy. N kdy mi pomoci i otevřít u ebnici.</i> 4. <i>No tak to umím si říci o pomoc, ale občas mi to tak trochu nejde. Paní asistentka mi pomáhá hodně moc, protofe mi třeba zvedne, hraje si se mnou, povídá si, obléká mě, když jdeme třeba na oběd, čvkuje mě.</i> 5. <i>Asistentka mi pomáhá s oblékáním, svlékáním, s psaním, vydává mi</i></p>	

⁸⁶ Viz podkarta 4.2.2 Pomoc ky k TV, s. 156.

^{87,87} Viz plánovaná novelizace Třolského zákona. Katalog podpůrných opatření pro fláky s potřebou podpory ve vzdělávání z hlediska tělesného postižení nebo závažného onemocnění, kapitola 4.9 *Práce s tělesným kolektivem*, s. 257 a 260.

mi n co spadne, kdyflji o n co poprosím.

➤ **D ti bez TP:** 1. Ano. N kdy jí pomohu, kdyfl nestáhá, nebo jí t eba n co paní u itelka nebo paní asistentka dopí-e, ale snafl se. 2. Ano, t eba p i psaní dlouhých v t, dopisuje za ni paní asistentka.

➤ **Rodi e dít te s TP:** 1. Ano, p ála jsem si to. Pot ebuje to pro flivot. 2. Tím, fle má asistentku, tak tam tak velká samostatnost tolik není a syn se velmi stydí, tak je to s ním t flké. Syn si na to hodn zvyknul.

➤ **Pedagogi tí pracovníci:** 1. Ano, myslím si, fle za átku ano, kdyfl p esn netu-ím, netu-íme, co dít zvládne. Pozd ji, pokud p esn poznám, do schopnosti a dovednosti dít te s t lesným postiflením, a víme, co zvládne samo, tak ne. Nabídnú mu pomoc a záleflí na n m, zda ji p ijme. 2. Myslím si, fle ano. Ale je pravda, fle i díky tomu, fle je v tom pedant t ídní u itelka, která m i d ti vflky upozorní, abychom ned lali innosti za flákyni, které je schopná d lat sama, jinak bych jí asi pomáhala nev domky více nefl je t eba. Tento rok mi p ijde, fle je oproti minulému roku dívka samostatn j-í.

➤ **Pozorování:** Z jednoho ze dvou pozorování vyplynulo, fle asistentka pedagoga rovnala flákyni pom cky na pracovním míst , zastrkávala jí pastelky do penálu. AP ut ela flákyni ústa vlh eným ubrouskem, podala jí pití p ímo do ruky, s výzvou aby se napila. D ti popovezly flákyni s TP po rovince, byly vyu ující pofládány, aby to ned laly, protofle flákyn to zvládne sama.

➤ **Rozbor dokument :** V jednom ze dvou prozkoumaných individuálních plán stojí: Podpora sociální - práce s t ídním kolektivem, týmová práce, ale nechat flákyni samostatnost v sebeobsluze, ned lat v ci, které zvládne, za ní, nap .: vedení apod., t ídní kolektiv a vyu ující po kají, afl si flákyn v p ípad pot eby pofládá o pomoc, ne iní v ci, které vládne, za ni s cílem co nejv t-í samostatnosti a samoobsluflnosti (vzhledem k moflnostem).

Komentá výzkumnice:

Výzkum ukazuje, fle si v-echny zainteresované strany uv domují, jak je pro dal-í flivot kaflkého dít te d leflitá jeho co nejv t-í moflná samostatnost.

Dít s t lesným postiflením je v-ak významn limitováno nutností dopomoci dal-í osoby v r zné mí e a v r zných situacích p im en k jeho postiflením, jak potvrzuje Vágnerová (2014, s. 175) *špostiflení zvy-uje závislostõ*. Proto je velmi obtíflné ur it, která pomoc je p im ená a která jifl nikoliv, a koliv je tato oblast ukotvena i ve -kolních dokumentech, v náplni práce asidenta/ky pedagoga. Záleflí na preciznosti rozpracování -kolních dokument , jak ukazuje jeden z individuálních plán . V-e se odvíjí od individuálního posouzení, individuálních situací, porovnání, od poznání limit , schopností a dovedností fláka/yn s t lesným postiflením.

Z -et ení vyplynulo, fle fláku/yni s TP bývá více pomáháno nefl je t eba, nefl vyfladuje jejich zdravotní stav, schopnosti a dovednosti, p edev-ím v oblasti sebeobsluflnosti. Nácvik sebeobsluflných dovedností, které by m ly vést k co nejv t-í samotnosti fláka/yn s TP se týká oblékání, stravování, nakupování, osobní hygieny, cestování, domácích prací apod. *šJedná se o jednu z priorit v-ech vzd lávacích program pro fláka s TP, nebo by ho m lo vést k samostatnosti v uspokojování jeho individuálních pot eba v rámci integra ního procesu.õ* (adová kol., 2015, s. 131)

Potvrzuje se u 1/3 z dotazovaných, fle poskytovaná pomoc v-ak mnohdy p ekra uje nezbytn nutnou míru. Nepot ebná asistence bývá poskytována nev domky, automaticky i v omezujícím asovém limitu.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

úimána p ítomnost asistenta/ky pedagoga ve t íd ?

<p>SOBEM dosp lých ve t íd</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jak je vnímána p ítomnost asistenta/ky pedagoga t ídním kolektivem? - Jak je vnímána p ítomnost asistenta/ky pedagoga flákem/yní s t lesným postifením? - Jak je vnímána p ítomnost asistenta/ky pedagoga vyu ující/m? - Jak je vnímána p ítomnost asistenta/ky pedagoga rodi í fláka s TP? - Kdo zastává pracovní nápl asistenta/ky pedagoga po dobu její nep ítomnosti?
--	---

Podlofeno z výzkumu:

➤ **D tí s TP:** 1. Ano, je hodná. Kdyfl paní asistentka chybí je ve t íd jen paní u ítelka.2. Je fajn, je jako kamarádka. Známe se hodn let, proto ji mám ráda. Voláme si i do lázní, i se t ídou, vídáme se i o velkých prázdninách. Kdyfl chybí paní asistentka, zastupuje ji t ídní paní u ítelka nebo jiná vyu ující.3. Ta minulá moc p íjemná nebyla, ale tahle je moc fajn. Kdyfl asistentka chybí, pomáhá mi druhá asistentka ve t íd nebo jsem i doma.

➤ **D tí bez TP:** 1. Ano, protofle pomáhá i ostatním d tem. 2. Ano, pomáhá d tem i u ítelkám. 3. Myslím, fle jo, protofle nepomáhá jen jemu ale n kdy pom fle i nám.

➤ **Rodi e dít te s TP:** 1. Asistentka mi posílá fotografie z výuky jako zp tnou vazbu, cévkuje dceru, samoz ejm bych do -koly na cévkování dojífl la, ale jsem velmi ráda, fle byla ochotná, velmi mi to pom fle. 2. e-ili jsme situaci s asistentkou, m la výrazné osobní problémy, cofl se velmi odráflelo i na vztahu k mému synovi, a na Franti-kovi to -lo znát. Nechodil rád do -koly. e-ili jsme to s t ídní u ítelkou, která m na to upozornila, obrátila jsem i na editel -koly, do-lo ke zklidn ní. Paní asistentka je momentáln v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Franti-ek má druhou asistentku, která ve t íd také p sobí k jinému fláku. Syn se hned do -koly t -í, hned se š zvednulõ, je veselej-í. Zítro se má syn seznámit s novou paní asistentkou. Pokud paní asistentka chybí, tak se nabídla druhá paní asistentka ve t íd , párkrát jsem tam byla i já, ob as je syn doma. 3. Asistentka má hned kolem sebe spoustu d tí.

➤ **Pedagogi tí pracovníci:** 1. Asistentka pedagoga dopomáhá flákyni v samoobslužnosti, a to ve svlékání, oblékání, podávání v cí, asistuje jí ve -kolní jídeln , na kroufku, cévkuje ji, p emís uje ji, sundává ji z vozíku- zm na poloh, p i hodin jí dopomáhá dle pot eby a jejího individuálního tempa, p i výletech míra dopomoci stoupá- sprchování apod. Ale pomáhají a podílejí se v-ichni. V p ípad nep ítomnosti asistentky jí zastane t ídní u ítelka, která p sobí ve t íd , i vyu ující, která se tam s ní st ídá. 2. To velmi závisí na tom, jakou má asistentka povahu, tam to není o vzd lání, je to o vztahu a její pracovní náplni, na individualit každého lov ka. Zastupující asistentka pedagoga je typ stále dob e nalad ného pohledného lov ka, cofl se na fláku s t lesným postifením odráflí, pook ál, t -il se do -koly. Na druhou stranu p edchozí asistentka byla spí-e staflená do sebe, depresivní, cofl se na fláka p ená-elo. Dlouhodobou nep ítomnost asistentky pedagoga jsme e-ili jejím zástupem. Nyní jsme p ijali asistentku novou. Krátkodob vypomohla druhá asistentka ve t íd , která je k jinému fláku.

➤ **Pozorování:** Z pozorování 2 vyplývá, fle AP skupinové práci dohlíflela, nezasahovala, správnost e-ení nechala v kompetenci flák /y . AP oblékla flákyni s TP, podala jí batoh, aby si mohla flákyn s TP vyndat sva inu. Vyu ující svezla flákyni s TP ze schod p ed -kolu, tam ufl jela flákyn do p ilehlého parku sama. Zp t vyvezla vyu ující flákyni s TP do schod do -koly, tam ufl si flákyni p ebrala AP, flákyni svlékla. Pozorování 1 potvrzuje , fle AP psala fláku sloví ka podle jeho

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

ad , ukázala fláku, kde v u ebnici pracují.

➤ **Rozbor dokumentu** : v pracovních náplních jsou konkrétně stanoveny oblasti, kterým se má asistent/ka pedagoga vnovat.

Komentář výzkumnice:

Funkce a pozice asistenta pedagoga je definována, pracuje se na úpravách vzhledem k novelizaci Třetího zákona 82/2016 Sb. s úpravami od 1.9.2016⁸⁸.

Pojem a téma asistenta pedagoga jsou podrobně definovány, ukotveny a systematicky podchyceny v systémové podpoře inkluzivního vzdělávání v ČR, kterou předložil realizační tým odborníků z Univerzity Palackého v Olomouci a z neziskových a dalších spolupracujících organizací projektu Katalogy podpůrných opatření.⁸⁹

Co však není nikde definováno a stává se zásadním prvkem při vzájemné spolupráci a v celkovém pozitivním klimatu tedy, je samotná struktura osobnostních vlastností pedagoga, asistenta pedagoga, jeho charakterové postoje, dynamické vlastnosti, charakterové vlastnosti, seberegulační vlastnosti, vztah k druhým fyzické předpoklady, jeho/její životní postoje, nasazení, kreativita, flexibilita, ochota, altruismus, empatie, pedagogické schopnosti, sociální interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky, vzájemné působení mezi zúčastněnými stranami.

Asistent/ka pedagoga je jedním z klíčových momentů v integraci žáka/yně s tělesným postižením. Asistent pedagoga je prodlouženou rukou pedagoga a žáka/yně s tělesným postižením a součástí prostředí mezi rodiči a pedagogickými pracovníky zároveň. Intenzita a forma těchto pozic zcela vyplývají z každé individuální integrace žáka/yně s tělesným postižením do běžné školy a z jejich specifických a odlišných okolností.

III. Tematická

oblast:

Působení dospělých ve třídě

Konkrétní téma:

A) Forma a intenzita spolupráce s rodiči, se školními poradenskými pracovníky, s jinými školami, pedagogové

Podloženo z výzkumu:

➤ **Rodiče dítěte s TP:** *1. Spolupráce s obměnou je dobrá, ve většině denní, pravidelná. Třídni učitelka i asistentka jsou obě dvě moc fajn, spolupráce funguje výtečně. Asistentka má hned kolem sebe spoustu dětí. Úlevy má dcera na psaní, z tlocviku je osvobozena na doporučení z SPC. Není problém s absencí kvůli lůžkům ke konci školního roku. Spolupráce s SPC nyní je 1x za rok, před nástupem do školy jsme tam docházeli každých 14 dní. Povolená pracovníce z SPC byla hned za útkem září na kontrolním setkání ve škole. IVP dcera nemá. Úlevy má dcera na psaní, z tlocviku je osvobozena na doporučení z SPC. Škola nám byla doporučena i SPC. Není problém s absencí kvůli lůžkům ke konci školního roku.*

➤ **Pedagogičtí pracovníci:** *1. S maminkou žáka se vídám víceméně denně, vycházíme si oboustranně vstřícně, spolupráce funguje absolutně bez chyb. Pomohl nám krajský úřad, stavební výdaje zajišťoval ze svého rozpočtu. Spolupracoval jsem se základní školou, kam žák docházel*

⁸⁸ MMT o klíčové dokumenty ke společnému vzdělávání, asistent pedagoga.

⁸⁹ Podrobné informace jsou dostupné z: <http://www.inkluze.upol.cz/portal/klicove-aktivity/modul-asistent-pedagoga/>

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

...áme naprosto perfektní vztahy. 2. Spolupráce s mamkou
...á, vzájemně vstřícná. S SPC⁹⁰ spolupracujeme pravidelně
při tvorbě a schvalování IVP⁹¹ pro daný školní rok, pověřená pracovnice SPC provádí pravidelnou
návštěvu ve škole při vyučování, hodnotí proces integrace, konzultuje i doporučení rady editelů,
třídní učitelka, asistentka pedagoga. Třídní učitelka i asistentka pedagoga respektují doporučení
odborníků, tj. speciálního pedagoga, logopeda, psychologa apod.

➤ **Rozbor dokumentu** Individuální vzdělávací plány žáků/y s tělesným postižením
na daný školní rok jsou schvalovány pověřenou pracovníčkou speciálního vzdělávacího centra. Jeho
plnění kontroluje 1 až 2x do roku přímo během vyučovacího procesu ve školní třídě. V obou
analyzovaných pracovních náplních⁹² je definována povinnost asistentky pedagoga podílet
se na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu, pravidelně předávat zprávy učitelce školy
o průběhu výchovně vzdělávacího procesu žáka/yn s TP, spolupracovat s SPC, s rodiči.
V jedné ze dvou pracovních náplní jsou i konkrétně vyjmenovány další spolupracující
instituce se kterými má být asistentka pedagoga v kontaktu.

Komentář výzkumnice:

Intervence⁹³, forma a frekvence podpory žáka/yni s tělesným postižením, povinnosti
vyplývající ze zpracování, plnění a vyhodnocování individuálního vzdělávacího programu
jsou legislativně⁹⁴ stanoveny a stávají se nedílnou povinnou součástí pedagogické praxe.

Opět zde navíc narážíme, stejně jako u předchozí tematické oblasti, na lidský faktor,
který není sice povinnou součástí pedagogické praxe ale zcela jistě sehrává nepostradatelnou
a nezastupitelnou roli při zpevnění vazeb podávané žáky/yn s tělesným postižením, jejich
zákonným zástupcům, vedení školy, školským poradenským pracovištěm, lékařským
odborníky, neziskovými organizacemi a dalšími spolupracujícími institucemi.

**III. Tematická
oblast:**

Přesobení
dospělých
ve třídě

Konkrétní téma:

A) Hodnocení⁹⁵ žáka/yn s tělesným postižením.

- Stane se, že jsou si dospělí nejistí při hodnocení žáka/yn s tělesným postižením?
- Bývá dítě s tělesným postižením oproti ostatním dětem v třídní kolektivu zvýhodněno?
- Bývá žáka/yni s tělesným postižením nadřizováno, z litoštěli jako kompenzace za flivot s postižením?

Podlořeno z výzkumu:

➤ **Pedagogi tříd pracovníci:** 1. Ano, myslím si, že za útku ano, když přišel netuším, netušíme, co
dítě zvládne. Později, pokud přišel poznám, do schopnosti a dovednosti dítěte s tělesným postižením,
a víme, co zvládne samo, tak ne. Nabídnu mu pomoc a záleží na něm, zda ji přijme. 2. Tak u mě tedy
určitě ne. Myslím, že to není nejvhodnější způsob. Já s ním jednám jako se všemi jinými. Snažím se,
aby se při výkladu i zasmáli, což se mi daří, i u žáka s tělesným postižením. Rozhodně neberu

⁹⁰ SPC o speciálního pedagogického centra

⁹¹ IVP o individuálního vzdělávacího plánu

⁹² Viz přílohy . 15, 16

⁹³ Viz Katalog podpůrných opatření pro žáky s potěbou podpory ve vzdělávání z děvodu tělesného postižení
nebo závažného onemocnění, kapitola 3. *Intervence*, s. 112 - 147 Intervence je třídě oblastí podpory žáka/yni
s tělesným postižením.

⁹⁴ Viz vyhláška . 147/2011 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, vyhláška 27/2016 s účinností od 1.9.2016 vzdělávání žáků
se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

⁹⁵ Viz Katalog podpůrných opatření pro žáky s potěbou podpory ve vzdělávání z děvodu tělesného postižení
nebo závažného onemocnění, kapitola 4.6 *Hodnocení*, s. 211 o 231. Hodnocení je třídě oblastí podpory.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

na to, aby d lal jako ostatní a je chyt ej-í neft eba 1/3 t ídy.
k si nejsem. Vycházím z individuálního vzd lávacího plánu
a reakce u íva, z toho co by jak m í um t. 3. Já ho hodnotím za v domosti.

➤ **Pozorování:** Ob pozorování potvrdila pr b flné slovní hodnocení vyu ující/m k výkonu flák /y v t ídním kolektivu, jejich povzbuzování, zaktivizování. Ke klasifikaci, hodnocení výkonu známku ze strany spolufák , do-lo ve druhém pozorování, ale ke klasifikaci vyu ující m lo dojtí afl po její kontrole vypracovaných úkol . Ve druhém pozorování byl vysledován prostor, který dostali v-ichni fláci/kyn t ídního kolektivu k vlastnímu hodnocení svých výkon .

➤ **Rozbor dokument :** V jednom ze dvou sledovaných individuálních vzd lávacích plán ⁹⁶ byla p ímo ukotvena a podrobn rozpracována oblast hodnocení fláka/yn s t lesným postiflením.

Komentá výzkumnice:

Výzkumem se potvrzuje, fle praxí, podrobným seznámením se s diagnózou fláka/yn s t lesným postiflením, s jeho individuálními schopnostmi ale i odli-nostmi a limity nedochází k pochybnostem pedagogických pracovník p í hodnocení fláka/yn s t lesným postiflením.

D kladnou pedagogickou diagnostikou se vyu ující m fle a m l by se oprostít od nejistoty p í hodnocení výkon fláka/yn s t lesným postiflením.

Oporu vyu ující m fle najít v individuálním vzd lávacím plánu dít te, ve stanovení hodnotících kritérií.

Vyu ující má hodnocení v rukou nástroj, který má vést ke -kolní úsp -nosti fláka/yn s t lesným postiflením a pro utvá ení hodnot u v-ech len t ídního kolektivu. Podle Kolá e a Týkulové (2005) by si m l být u ítel v dom mořných následk hodnocení na fláka/yni s t lesným postiflením, jeho motivaci k dal-ímu u ení, funkcí hodnocení. ⁹⁷ Hodnocení by nem lo být orientováno pouze na samotné -kolní výsledky, chyby a výkon fláka/yn s t lesným postiflením, ale m lo být orientováno zejména na -kolní úsp -nost fláka/yn s t lesným postiflením. Hodnocení má jiný význam pro rodi e fláka s t lesným postiflením nefli pro samotného/ou fláka/yni s t lesný postiflením.

Novosad (2000, s.27) s odkazem na Mare-e mluví o vy-í vnit ní stimulaci k u ení u flák /y s t lesným postiflením, ímfl by se mohli stát motivujícím ínitelem pro zdravé fláka/yn t ídního kolektivu. Tato vnit ní motivace ov-em m fle být zrodem, jak pokra uje Novosad s odkazem na Mare-e, p ehnané orientace jak d tí s postiflením tak jejich rodi .⁹⁸

Pro fláka/yni s t lesným postiflením v p ístupu k hodnocení u ítele a jeho dal-ím osobním výkon m je zásadní dle Kolá e a Týkulové (2005, s. 71) jeho autoatribuce⁹⁹.

Doprovodným hodnotícím pedagogickým nástrojem se stává komunika ní interakce mezi flákem/yní a u ítelem, asistentem/kou pedagoga spolu s jejími prost edky: mimikou, gesty, haptikou, e í. Nele-ovská (2005, str.77) shrnuje, fle pedagogická komunikace, mezilidské

⁹⁶ Vzhledem k d v nosti informací nebylo více podrobnosti z IVP fláka/yn s t lesným postiflením rozpracovány.

⁹⁷ Podle Kolá e a Týkulové (2005) m fle hodnocení zastávat funkci výchovnou, prognostickou, diferenciac ní, regulativní, informativní, sociální.

⁹⁸ Jak dokládá autentické sd lení rodi e dít te s t lesným postiflením: šKdyfl já chci, aby byl aspo chytrý, kdyfl není zdravý.õ

⁹⁹ V em flák/yn spat uje d vody svého -kolního úsp chu i neúsp chu.

fláky a fláky/yn mi ovliv ují chování, výkony, vnímání,

Nerovné podmínky aplikování hodnocení, komunika ní interakce by mohly vést k pocitu nespravedlnosti, nadřívování fláku/yn s t lesným postiflením ostatními intaktními¹⁰⁰ fláky/yn mi ve t íd a afl k jeho sociálnímu vy len ní ze skupiny. Jífl po n kolikáté tímtó naráflíme, viz vý-e, na zásadní roli vyu ující/ho ve t íd , viz teoretická ást kapitola 5.

IV. Tematická

oblast:

Dal-í vzd lávání
dít te s t lesným
postiflením

Konkrétní téma:

A) Jsou vnímány obavy z p estupu dít te na II. stupe Z^{TM} na S^{TY} ?

- z hlediska umíst ní dít te na daný stupe -koly
- z hlediska vztah mezi spolufláky v novém kolektivu
- z hlediska zm ny asistenta/ky pedagoga u dít te s t lesným postiflením
- z hlediska zm ny asistenta/ky pedagoga pro rodi e fláka s t lesným postiflením
- z hlediska zm ny vyu ujících
- z hlediska náro nosti u íva

Podlofeno z výzkumu:

➤ **D tí s TP:** *1. No ekají m p íjmací zkou-ky na st ední -kolu, mám z toho trochu obavy. Bojím se, jestli m v bec p íjmou a taky nového prost edí, nových u ítel a spolufák , jestli budu zvládat u ení. 2. V era jsme si povídaly s paní asistentkou o tom, afl budu chodit na druhý stupe , bre ela jsem.*

➤ **D tí bez TP:** Obavy z dal-í budoucnosti nezmínily.

➤ **Rodi e dít te s TP:** *Budeme muset e-ít p echod na druhý stupe , na jinou základní -kolu, kdy jsme s paní editelkou jífl o tom mluvily a dala mi kontakt na editele dané -koly. Nevíme, co nás na druhém stupni eká, jaká spolupráce, jaký asistent, jestli bude ochoten jí p ebalít. No a dal-í problém, který budeme muset e-ít, je paní asistentka. Dcera i já jsme si na ni velmi zvykly, dcera k ní má velmi blízký vztah a aflnyní se zm ny obávám. Dcera i asistentka jsou na sob závislé.*

➤ **Pedagogi tí pracovníci:** *1. Vnímám mofné úskalí v blífícím se p echodu fláka s t lesným postiflením na 2. stupe Z^{TM} na jinou základní -kolu, a to p edev-ím ve zm n prost edí, spolufák , ve zm n asistenta/ky pedagoga, flák má na ni velmi silnou vazbu. Budu usilovat o mofnost p echodu flák spolu s asistentkou. To v-e prob hne v období psychického a fyzického dozrávání fláka. 2. Velký problém, který jsme e-ili, a troufám si íci, fle by ho nem la e-ít -kola, ale práv SPC, je dal-í vzd lávání d tí s t lesným postiflením po ukon ení jejich povinné -kolní docházky. SPC jim n co navrhnou, ale m la by to dotáhnout afl do finále, do p íjetí. Troufám si íci, fle rodi e nemají informace, a op t to nemyslím jako kritiku konkrétní pracovnice SPC, to je prost problém systému. SPC by m lo, dle mého názoru, zajistit flák m p echod na st ední -kolu, poskytnout pot ebné informace, zmapovat terén, p edat ucelenou nabídku s p íhlédnutím ke specifík m jednotlivých typ t lesného postiflení, ke specifík m jednotlivých st edních -kol. Díky mé osobní angařtovanosti a iniciativ se nám poda ilo najít -kolu, vykomunikoval jsem situaci s vedením dané st ední -koly,*

¹⁰⁰ Intaktní flák/yn ó zdravý flák/yn

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

v dubnu čekají fláka p ijímací zkou-ky.

P echod na druhý stupe Z^{TM} i na S^{TM}, výb r budoucího povolání jsou náro né flivotní a socializa ní momenty jak pro d tí zdravé, bez postiflení, o to více pro d tí s postiflením, které není tak psychicky otuflilé, odolné a zejména také pro jejich zákonné zástupce.

Dít s t lesným postiflením má omezené moflnosti výb ru svého dal-ího vzd lávání, zkreslené p edstavy o budoucnosti. Limitují ho p edev-ím jeho závislost na druhé osob a nedostatek informací o moflnostech dal-ího vzd lávání. Zde p ichází na adu aktivita spolupracujících institucí, subjekt , -kolských poradenských pracovi- , rodi , pedagog .

<p>IV. Tematická oblast: P ekonávání bariér</p>	<p>Konkrétní téma: A) Které bariéry bývají integrací fláka/yn s t lesným postiflením nej ast ji p ekonávány? - Na jaké bariéry naráflují dosp lí respondenti p i integraci fláka/yn s t lesným postiflením do b fliné t ídy základní -koly?</p>
<p>Podlofleno z výzkumu:</p>	
<p>➤ Rodi e dít te s TP: 1. Na -kolu v p írod dcera nepojede, vzhledem k tomu, fl e pojedou do hor a terén je tam velmi -patný a vzhledem k tomu ji nemohou vzít. Domluvily jsme se s paní u itelkou, fl e tedy dcera nepojede. Bylo by to pro n velmi obtíflné, nedívím se jim ani. 2. 5. To, co zdravým lidem p ijde zcela automatické, já musím d kladn promý-let. T eba bariérovost ó ano, s doprovodem se dcera dostane kamkoliv, ale sama ne. Nepou- tím ji ani samotnou ven, spadla by s vozíkem a kdo by jí tam pomohl.</p>	
<p>➤ Pedagogové: 1. Vflly jsme se snaflili s vozí ká kou fungovat stejn jakoby vozí ká ka nebyla a bariéry jí zru-ít. Je sice pot eba vy-ího nasazení, ale jdeš to, pokud se chce. 2. Problém s financemi vidím v tom slova smyslu, fl e bychom si samoz ejm p áli, abychom tu m lí výtah, ale to jsou milionové investice. V zákon je to nyní od 1.9. povinnost z izovatele. M sto proti tomu také nic nemá, ale nedají se najednou na v-ech -kolách z ídit výtahy i vzhledem k jejich technickému e-ení. U nás by se výtah musel postavit mimo -kolu, a budov . 2. Vzd lávání fláka s t lesným postiflením bylo pro m naprosto novou situací. Bez vzd lání speciálního pedagoga, se zákonnými podmínkami v ruce, jsme zajistili stavební úpravy, tj. bezbariérový zadní vchod, bezbariérové WC, a to je-t p ed mým nástupem do funkce editele. Z ídili jsme fláku s t lesným postiflením odpo inkovou místnost na pat e, ve t íd má flák k dispozici speciální st l, flidli. Pomohl nám krajský ú ad, stavební výdaje zaji-oval m sto ze svého rozpo tu. Spolupracoval jsem se základní -kolou, kam flák docházel na 1. stupe . Díky mé osobní urgenci a iniciativ se poda ilo zajistit p es Ú ad práce schodolez, který byl fláku zdarma zap j en.</p>	
<p>➤ Pozorování: Ob pozorování potvrzují denní p ekonávání stavebních bariér, technických záleflitostí budovy -koly. P íklad z pozorování 1¹⁰¹ - pasivita ze strany fláka s TP, ostatní fláci /kyn reagovali svými odpov ími. Ob pozorování vykazují komunika ní obtífl e, kdy flák/yn s t lesným postiflením pot ebovali nap íklad více asu na slovní sd lení a jeho srozumitelné zopakování.</p>	
<p>➤ Rozbor dokument : Rozbory obou pracovních náplní práce asistentek p i azených</p>	

¹⁰¹ Viz p íloha . 15

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

u pomoc p i akcích –koly mimo prostory –kolní budovy.

Výzkum potvrdil, že integrace fláka/yn s t lesným postiflením je úzce spjata s p ekonáváním bariér. V souvislosti s lokomocí fláka/yn s t lesným postiflením se jedná, jak potvrzuje výzkum, p edev-ím o bariéry stavební, technické, terénní, finan ní a organiza ní- spjaté p edev-ím s plánováním výjezd . Vzájemn se tyto jednotlivé bariéry ovliv ují, podmi ují. V souvislosti se socializací fláka/yn s t lesným postiflením do b flné t idy základní –koly s interakcí s ní/m jdou do pop edí p edev-ím bariéry sociální, komunika ní, pracovní a výkonové související s typem a formou postiflení.

Jak již bylo několikrát výše zmíněno, výzkumem bylo zjištěno, že jednotlivá sledovaná výzkumná témata se vzájemně ovlivňují, podmiňují, doplňují, přesahují a proto je na ně nahlíženo v celé jejich komplexitě.

I. Tematická oblast:

Postavení fláka/yn s t lesným postífením v třídním kolektivu

- Jak je flák/yn s t lesným postífením vnímán/a vrstevníky v třídním kolektivu?
- Bývá flák/yn s t lesným postífením znevýhodněno oproti ostatním dětem v třídním kolektivu?
- Účast flák/yn s t lesným postífením při hodinách tělesné výchovy
- Účast flák/yn s t lesným postífením na třídních, školních akcích v prostorách školy i mimo ni.

Výzkum potvrdil **rozlišené vnímání postavení fláka/yn s t lesným postífením dle věkových skupin a dospělými respondenty**. Fláci mladšího školního věku bez tělesné výchovy vnímají spolufláka/yni s t lesným postífením, jak ukazuje výzkumné zjištění, jako sobě rovnocenného partnera, jsou s ním v aktivní interakci, v aktivní komunikaci v dětské skupině. Fláci/kyni staršího školního věku sice vnímají svého spolufláka/ku s t lesným postífením jako rovnocenného partnera, ale k aktivní interakci již tolik nedochází, je vnímán pasivně. Flák s t lesným postífením má ve třídním kolektivu spíše zastávat **roli spolufláka s postífením**, jak definuje Vágnerová (2015), na kterého jsou brány ohledy, který není zdravý.

Dospělí respondenti z řad pedagogických pracovníků popisují postavení fláka/yn s t lesným postífením v třídním kolektivu spíše jako **dítě přehlížené**, jak uvádí Vágnerová (2014, s. 168) nikoliv vyložené. Postavení fláka/yn s t lesným postífením je ovlivněno typem jeho postífení, v kterém člen třídního kolektivu, dynamikou třídního kolektivu, genderovými rozlišenostmi, flák/yn má bližší vztah s vrstevníky téhož pohlaví do 11 let dle Vágnerové (2005, s. 311).

Pomoci pro utváření pozice fláka/yn s t lesným postífením a mezilidských vztahů v třídním kolektivu by mohly například třídní výlety (Braun, 2012) mimo prostory školy, třídnické hodiny, zacílená práce s třídním kolektivem ze strany vyučujícího, asistenta

fláka/yn s t lesným postífením, jeho zaktivizování, adová a kol. (2015, s. 257) systematická práce na klimatu t ídy by m la upevnit sociální vazby ve t íd a zamezit vy le ování z t ídního kolektivu. Toto v-e se prolíná i **hodinami t lesné výchovy**. Podle adové a kol. (2015, s. 156) je flák/yn s t lesným postífením veden/a prost ednictvím pravidelné pohybové aktivity ne pouze k zvý-ení fyzických výkon ale p edev-ím, k rozvoji t lesnému i du-evnímu, k za len ní do skupiny vrstevník , kamarádkých vztah , u í se spolupráci, dodrřování pravidel, p edchází se jednostranné zát ři, áste n kompenzuje sedavý zp sob řivota daný imobilitou fláka/kyn . Rozsah a obsah nápln p edm tu t lesné výchovy bývá o-et en a specifikován v individuálním vzd lácím plánu fláka/yn s t lesným postífením. Praxe, jak ukazuje výzkumné -et ení, v-ak je odli-ná. Pouze jedno ze t í sledovaných d tí s t lesným postífením se ú astní hodin t lesné výchovy.

Hodinu t lesné výchovy je t eba vřdy d kladn promyslet p izp sobit intaktním jedinc m i fláku/yni s t lesným postífením, je t eba vyuřít vhodných kompenza ních¹⁰², rehabilita ních, reflexních, masáfních pom cek, nap íklad dotekových desek, megablok , rehabilita ních mí , vozítek, jezdících plo-in, látkových mí , balan ních pom cek, trampolín, smyslových cest¹⁰³. flák/yn s t lesným postífením, se m ře hodiny ú astnit organiza n jako její rozhod í, asom i apod.

Dle Kábeleho (1992) má být cílem lé ebné a t lesné výchovy vést t lesn postífenou mládeř k co nejvy-í otuřilosti, zdatnosti, nechat je prořívát radost z pohybu mezi svými vrstevníky, vést je k hygienickým návyk m, k t lesné práci, ke sportu, pobytu v p řod , ke cvi ení, k pohybu.

II. Tematická oblast:

Míra asistence fláku/yni s t lesným postífením

- Je dít s t lesným postífením vedeno k co jeho nejv t-í mofné samostatnosti?

Samostatnost dít te s t lesným postífením lze rozt ídit do n kolika kategorií z hlediska sledovaných oblastí a o ekávaných kompetencí daného fláka/yn . Co nejvy-í mofná

¹⁰² Viz Katalog podp rných opat ení pro fláky s pot ebou podpory ve vzd lávání z d vodu t lesného postífení nebo závařného onemocn ní, kapitola 4. 2.2 *Pom cky k TV* s. 156 ó 160. Pom cky jsou tvřtou oblastí podpory.

¹⁰³ Nap íklad Kneippovy reflexní chodní ky.

postífením s ohledem na jeho individuální schopnosti
bslufnosti by se m la stát hlavním pilí em výchovn
vzd lávacího procesu s ohledem na rozvíjení jeho/její sebev domí, samostatnosti,
nezávislosti a za len ní se do spole nosti, jak dokládá adová a kol. (2015, s. 82, 131).

Pedagogická i rodi ovská ve ejnost mohou vyuffít k dosafení tohoto cíle nabídku –íroké
–kály kompenza ních a reeduka ních pom cek viz II. tematická oblast vý-e.¹⁰⁴

Oblast samostatnosti z hlediska odpov dnosti za studijní výsledky fláka/yn s t lesným
postífením, p ípravy na vyu ování je o–et ena podp rnými opat ením nasm rovanými
k flák m s t lesným postífením, v jejich individuálních vzd lávacích plánech, pokud jej
fláci s t lesným postífením mají vypracovány, pracovními nápl ni asistentek pedagoga.

Teoretické vymezení oblastí pomoci je jedna v c, ale teorii do praxe uvádí
jednotlivci, jednotliví rodi e, jednotliví u ítelé, asistenti, takže je na nich, jak aktuáln
vzhledem ke konkrétní situaci posoudí schopnosti, mofnosti, limity a dovednosti
jednotlivých flák /y s t lesným postífením a nabídnou jim asistenci v pofladovaném a
p im eném rozsahu.

III. Tematická oblast:

P sobení pedagogických pracovník v t ídních kolektivech

- Jak je vnímána p ítomnost asistenta/ky pedagoga ve t íd ?
- Spolupráce
- Hodnocení fláka/yn s t lesným postífením

Pedagogické p sobení si klade za cíl vést k rovnocennému p íjetí, za len ní,
spole nému vzd lávání flák /ky bez ohledu na postífení, s p íhlédnutím k jeho/jejím
individuálním schopnostem, dovednostem, limit m, speciáln vzd lávacím pot ebám.
Zásadní vliv zde sehrávají vedle odborné kvalifikace pedagogických pracovník jejich
osobnostn charakterové a dynamické vlastnosti, jejich profesní i odborné zku –nosti,
pedagogický takt a um, jejich flivotní nadhled a postoj, který p edávají svým flák m/yním,
pro n fl bývají pedagogové vzorem.

---

¹⁰⁴ Viz Katalog podp rných opat ení pro fláky s pot ebou podpory ve vzd lávání z d vodou t lesného
postífení nebo závažného onemocnění, kapitola 4.3 *Kompenza ní a reeduka ní pom cky*, s. 174 ó 175.
Pom cky jsou tvrtou oblastí podpory.

m l vyhnout p ehnané pozornosti v nované fláku/yni
dová a kol. (2015), oproti ostatním len m v t idním
kolektivu. M l by mít na pam ti zaji-t ní co nejvíce si rovných podmínek pro fláky/n
t idního kolektivu, samoz ejm s p íhlédnutím k jejich individuálních schopnostem,
dovednostem i odli-nostem. Pedagog/flka by m l být skv lým pozorovatelem, vybaveným
velkou dávkou empatie, zároveň áste n managerem a pr vodcem v-ech d tí ve t íd
(i asistenta/ky pedagoga) s cílem jejich komplexního co nejvy-ího moflného rozvoje
nejen s d razem na -kolní výsledky, ale p edev-ím na jejich osobnostní rozvoj. Pedagog by
m l um t se svými silami hospoda it, obnovovat je, vhodn relaxovat, chránit
se p ed stresem z vy-ího pracovního fyzického i psychického nasazení, p ed syndromem
vyho ení. Pedagog/flka by m l na sob soustavn na sob dále pracovat jak po odborné, tak
i psychické a fyzické stránce. Pomocníkem mohou pedagog m být odborné seminá e,
kurzy, výcviky, -kolení, supervize, hospitace, konzultace se -kolskými poradenskými
pracovi-ti, s kolegy/yn mi, se spolupracujícími institucemi apod.

Vztah u itele k flák m/yním se odráíí na flácích/kyních samotných, na jejich
výsledcích, na klimatu t ídy, na jeho stylu výuky, formuje jejich sebepojetí. ábalová
(2011) uvádí r zné typologie výukových styl u itel , nap . podle vedení fláka styl
liberální, demokratický afl autokratický styl vedení, i dal-í len ní na exekutivní styl
výuky (manaflerský), facilita ní vyu ovací styl (zam ený na zku-enosti flák /y), liberální
styl (u itel je flák m/yním pomocníkem v jejich rozvoji).

Pedagog má v ruce nástroj pro hodnocení fláka/yn s t lesným postifením a m l
by ho uflívat uváílen , erudovan s ohledem na aktuální zdravotní a psychický stav
fláka/yn s t lesným postifením, jeho schopnosti, moflnosti a odli-nostmi, s ohledem
na redukci obsahu u iva danou individuálním vzd lávacím plánem fláka/yn s t lesným
postifením a jasnými a v-em, i ostatním flák m/yním ve t íd , transparentními kritérii
hodnocení. Hodnocení dle adové (2015) by se m lo stát popisem úrovn dosafiených
v domostí fláka/yn s t lesným postifením a motivací pro jeho dal-í práci a rozvoj.

Je na pedagogovi, vedení -koly, -kolském pedagogickém pracovi-ti jakou formu
hodnocení u fláka/yn s t lesným postifením zvolí, zda dají p ednost hodnocení
kvantitativnímu, klasifikaci, i kvalitativnímu, slovnímu hodnocení. Oba sledovaní fláci
s t lesným postifením byli klasifikováni. Klasifikace byla v-ak dopln na o pr b fné slovní

a odstranění chyb, byli chváleni. flákyni s t lesným o autonomní hodnocení. Novosad (200, s. 27) podle

Mare-e zmi uje, fle fláci s postifením mívají vy—í vnit ní motivaci k u ení.

IV. Tematická oblast:

Budoucnost fláka/yn s t lesným postifením

- Dal-í vzd lávání fláka/yn s t lesným postifením

Otázka dal-ího vzd lávání fláka/yn s t lesným postifením vyvíjí na samotného fláka/yni a jeho zákonného zástupce velký psychický tlak. Znovu, opakovan se dít i rodi dostává do nového t ídního i pedagogického kolektivu, je odtrfěn/a od asistentky pedagogy, na kterou byl/a navyknut/a, zvyká si na jiné prost edí, jiné pedagogy, jiný styl práce, jinou komunikace, v-e b flí (n jaký as) mimo zab hnuté koleje. Kafldá, i drobná, zm na je pro fláka/yn s t lesným postifením velmi náro ná, jeho psychika je nestabilní. P echod fláka/yn s t lesným postifením na druhý stupe základní -koly i na st ední -kolu, jak uvádí výzkumné -et ení, je spojen nejen s administrativními, informa ními bariéry, viz tematická oblast nífle. Tyto náro né socializa ní a flivotní zm ny p icházejí v období adolescence, fyzického dospívání a zm n fláka/yn s t lesným postifením, kdy je emo ní proflívání je-t emotivn j-í a hormonáln podmín no (Vágnerová, 2005, s. 232). Jak dále uvádí Vágnerová (2005, s. 323) významnou sociální událostí je ukon ení povinné -kolní docházky fláka/yn s t lesným postifením, jeho profesní a flivotní nasm rování. Ur itým e-ením, jak fláku/yni s t lesným postifením a jeho rodi m uleh it náro nou zát flovou situaci, kterou je p echod na druhý stupe Z^{TM} i S^{TM}, jak vyplývá z výzkumu, by byl spole ný p echod fláka/yn s t lesným postifením a jeho asistentky pedagoga.

V. Tematická oblast:

P ekonávání bariér

- Které bariéry bývají integrací fláka/yn s t lesným postifením nej ast ji p ekonávány?

P ekonávání bariér jde ruku v ruce celou -kolní docházkou fláka/yn s t lesným postifením. V jeho r zných socializa ních etapách se derou po pop edí odli-né bariéry, s p íhlédnutím k aktuální e-ené situace. Je-t nefli flák/yn s t lesným postifením zapo ne

na adu získávání potřebných erudovaných informací, p řádosti o z ízení funkce asistentky pedagoga, jejího projednání a schválení a hledání vhodné/ho osoby pro vykonávání pozice asistenta/ky pedagoga. Samotný nástup fláka/yn s t lesným postiflením je spojen jak s rozsáhlými technickými, stavebními a pracovními úpravami prostor t ídy a –koly, tak s jejich financováním, s nákupem kompenza ních a relaxa ních pom cek, speciálního nábytku, se z ízením relaxa ní místnosti, bezbariérového WC, a zázemí pro fláka/yni s t lesným postiflením k vykonávání medicke i jeho hygieny, nainstalování bezpečnostních madel apod. V po áte ní fázi –kolní socializace je dít s t lesným postiflením vystaveno sociálním (za len ní do t ídního kolektivu, mezilidské vztahy, odlou ení od rodi , respektování autority), emo ním, komunika ním, psychickým bariérám. S jejich zdoláváním fláku/yni s t lesným postiflením soustavn intenzivn pomáhají pedagogi tí pracovníci, zákonní zástupci, spolulfáci za uplat ování p íslu–ných, bezpečnostních kompenza ních a jiných pom cek.

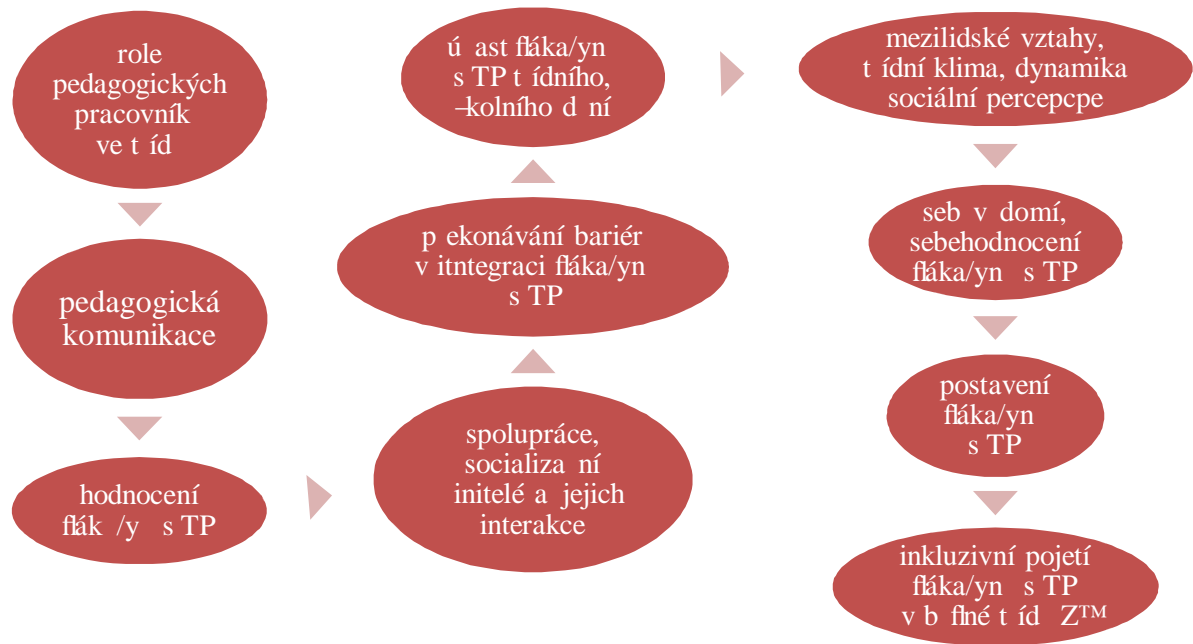
Celou –kolní docházku provází nejen dít s t lesným postiflením ale i asistenta pedagoga a u itele bariéry terénní, stavební, fyzické, dopravní a psychické v r zných fázích –kolní docházky a intenzitách podle v ku fláka/yn s t lesným postiflením, stupn vzd lávání

nými tematickými oblastmi byly hmatatelné jejich determinace jednotlivých oblastí, jak ukazuje tabulka

níže.

Diagram . 6 : P esahy vysledovaných tematických oblastí

Zdroj: (vlastní)

Tématem práce byly stanoveny přínosy a rizika integrace fláka s t lesným postiflením do b finé t ídy základní –koly, tedy to, co nám, samotným flák m/yním s t lesnými postiflením, flák m/yním bez t lesného postiflení, pedagogické ve ejnosti a rodi m integrace fláka/yn s t lesným postiflením p iná-í.

Rozhodn s sebou integrace fláka/yn s t lesným postiflením p iná-í komplikace, p ekáfky, bariéry, úskalí, která jsme nuceni p ekonávat a hledat cesty k jejich vy e-ení. Jejich zdolání se pro nás, pro v-echny zú astn né v procesu integrace fláka/yn s t lesným postiflením do b finé t ídy základní –koly, stává dal-ím p ínosem. Nebylo zji-t no fládné úskalí, riziko, které by se stalo ne-eitelným, pokud se najdou v le, chu , nad-ení a odhodlání jej vy e-ít. Tudífl lze konstatovat, fe v-echna zkoumaná témata, která byla rozt íd na do tematických oblastí, jsou vnímána jako p ínosy, které nám p iná-í integrace fláka/yn s t lesným postiflením. V-echny sledované oblasti spolu úzce souvisí, p esahují se, vzájemn se ovliv ují, podmi ují.

Nejvy-ím možným dosaženým p ínosem je samotná zku-enost s dít tem s t lesným postiflením, která m fe, ale nemusí vést k inkluzivní vnímání, postoji v i minoritní skupin d tí s t lesným postiflením a pro dít s t lesným postiflením je to kontakt se svými zdravými vrstevníky, jejich vzájemná interakce.

Výzkumná ást diplomové práce si stanovila za jeden ze svých cíl objasnit, jak bývá vnímán/a flák/yn s t lesným postiflením vrstevníky ve t íd . V každém ze dvou sledovaných t ídních kolektiv bývá flák/yn s t lesným postiflením vnímán/a odli-n . Vysv tlení m fleme hledat ve v ku flák t ídních kolektiv , v délce trvání slofení t ídního kolektivu, v typu postiflení fláka/yn , s estetickým hendikepem, který provází somatické postiflení fláka/yn , jak uvádí Vágnerová (2005, s. 242), dále také s jeho oblíbeností, povahou, aktivitou, pr bojností, sociabilitou, drufností. fiáci mlad-ího –kolního v ku bez t lesného postiflením vnímají spolufláka/yni s t lesným postiflením, jak ukazuje výzkumné –et ení, jako sob rovnocenného partnera, jsou s ním v aktivní interakci, v aktivní komunikace v d tské skupin . fiáci/kyn star-ího –kolního v ku sice vnímají svého spolufláka/ ku s t lesným postiflením jako rovnocenného partnera, ale k aktivní interakci jifl tolik nedochází, je vnímán pasivn . fiák s t lesným postiflením m fe

oli spolufláka s postifením, jak definuje Vágnerová, který není zdravý.

Druhým cílem, který si kladla výzkumná část diplomové práce, bylo zjistit, zda bývá flák/yn s t lesným postifením pedagogy zvýhodován/a oproti ostatním flák m/yním ve tíd .

Výzkumné etení prokázalo, že flák/yn s t lesným postifením nebývá oproti ostatním flák m/yním zvýhodován na základ litosti k fláku/yni s t lesným postifením, i jako kompenzace, uleh ení za postifení, se kterým flíje. Pedagogi tí pracovníci vyuffívají pro hodnocení jasn definovaná hodnotící kritéria, p i jejich stanovení vychází z individuálních schopností, dovedností a mofností fláka/yn s t lesným postifením, z podrobné analýzy zdravotní a kolní pedagogické dokumentace. Jeden rodi se domnívá, že obecn jsou u itelé k jeho synovi s t lesným postifením hodn j-í.

T etím stanoveným výzkumným cílem práce bylo zjistit, zda je flák/yn s t lesným postifením veden k co nejv t-í mofné samostatnosti. Výzkumné etení vypovídá o d razu kladeném na samostatnost a sebeobsluflnost fláka/yn s t lesným postifením b hem výchovn vzd lávacího procesu v-emi p ítomnými. Integrace fláka/yn s t lesným postifením je p íjímána jako vklad a p íprava pro budoucí dosp lý a profesní flivot, a to i s ohledem na nutnou závislost na druhé osobn vzhledem k imobilit a omezeným mofnostem lokomoce. Bylo v-ak zji-t no a samotnými respondenty p iznáno, že mnohdy je pomoc poskytovaná fláku/yni s t lesným postifením nadbyte ná vzhledem k jeho individuálním schopnostem a dovednostem, zdravotní anamnéze, aktuálnímu zdravotnímu a psychickému stavu. I zde op t hrají zásadní roli pedagogická diagnostika, profesní a osobní zku-enost a takt. Oblast samostatnosti a sebeobsluflnosti jednozna n spadá do p ínos nejen pro samotného fláka/yni s t lesným postifením.

Posledním tvrtým eteným cílem bylo zjistit, zda se flák/yn s t lesným postifením ú astní hodin t lesné výchovy, t ídních a kolních výlet . Výzkum potvrdil, že t í sledovaných flák /y s t lesným postifením se pouze jeden ú astní hodin t lesné výchovy a v-ech t ídních a kolních akcí. Záflitky p iná-í spolusdílení t ídních aktivit v-em len m t ídního kolektivu, psychický i fyzický relax, kondici, kompenzaci jednostranné zát fle, otuflování a získávání zku-eností v mezilidských vztazích.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

postífením v hodinách t lesné výchovy a na n kterých
ídá o mořném riziku áste něho vy len ní fláka
s t lesným postífením z t ídního d ní a jeho ochuzení o spole n sdílené a formující
zářitky. Zde se nabízí prostor pro reflexi a realizaci ú inných krok , aby toto riziko bylo
eliminováno a o-et eno.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

In the last ten years, I have become aware of the continuous effort to include the physically challenged into the majority society. Nevertheless, I think there still remains much to be done in this area, by individuals as well as by the entire society.

This thesis makes an effort to find out about the status of a physically challenged pupil as a member of a social group of peers in the interaction with other socialization factors.

The thesis defines the positive and/or negative impact of the integration of a physically challenged pupil. It tries to perceive the situation from the point of view of physically challenged pupils, their peers, parents and teachers. The thesis analyzes their direct experience.

Of course, every case of such an integration is individual and specific. The family background, the attitude of teachers and schoolmates vary.

I wish good luck to all my colleagues - teachers, to children and their parents on their way of integrating the physically challenged into a common class. I wish their feelings about the intensely discussed inclusion education were positive. I hope the prejudice against the physically challenged will break down and people will realize that integration brings personal benefit to their lives.

Kvalitka m práce

Diplomové práce

1. Trnavská, Eva, 2009. *Integrace t lesn postífených flák na Z^{TM} z pohledu pedagog a flák* [online]. Brno: Univerzita Tomá-e Bati ve Zlín , Fakulta humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno. Vedoucí diplomové práce: PhDr. Dagmar P inosilová, [cit. 26.12.2014]. Ph.D.Dostupné z: <http://dspace.k.utb.cz/handle/10563/10822>

Diserta ní práce

2. PAJER, Lucie, 2009. *Situace rodi e s mentálním postífením*. Brno: Masarykova Universita, Fakulta sociálních studií, Katedra psychologie. Tkolitel diserta ní práce: Prof. PhDr. Marek Blatný, CSc. Rozsah práce 186 stran.

Monografie

3. ÁBALOVÁ, Dagmar, 2011. *Pedagogika*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2993-0.
4. ADOVÁ, Eva a kol., 2015. *Katalog podp rných opat en: pro fláky s pot ebou podpory vzd lávání z d vodu t lesného postífení nebo závažného onemocnění. Díl í ást*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4615-8.
5. ERMÁK, Michal, 2012. *Projevy a formy diskriminace osob se zdravotním postífením* [pdf]. Praha: Národní rada osob se zdravotním postífením R. ISBN 978-80-87181-08-9.
6. ERMÁK, Ivo, MIOVSKÝ, Michal a kol., 2002. *Kvalitativní výzkum ve v dách o lov ku na prahu t etího tisíciletí*. Brno: Sdrufení Scan Ti-nov. ISBN 80-86620-03-4.
7. FRACÍREK, Franti-ek, 2013. *Absolventská práce*. Praha: Ingenio et Arti s.r.o. ISBN 978-80-905287-3-4.
8. HELUS, Zden k, 2004, 2009. *Dít v osobnostním pojetí*. Praha: Portál, s.r.o. ISBN 978-80-7367-628-5.
9. CHVÁTALOVÁ, Helena, 2001. *Jak se flíje d tem s postífením*. Praha: Portál, s. r. o. ISBN 80-7178-588-1.

ika pro pomáhající profese [pdf]. Praha: Triton.

11. JANKOVSKÝ, Jiří, 2006. *Ucelená rehabilitace dítí s tělesným a kombinovaným postižením*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-730-5.
12. JESENSKÝ, Ján, 2000. *Andragogika a gerontagogika handicapovaných*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-823-9.
13. KÁBELE, František, 1992. *Somatopedie*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-7066-533-5.
14. KATUŠÁK, Dušan, DROBÍKOVÁ, Barbora a PAPÍK, Richard, 2008. *Jak psát závěrečné a kvalifikační práce*. Nitra: Enigma. ISBN 978-80-89132-70-6.
15. KOMÁRKOVÁ, Renata, SLAMĚNÍK, Ivan a VÝROST, Jozef a kol., 2001. *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada Publishing, s.r.o. ISBN 80-247-0180-4.
16. KOMENSKÝ, Jan, Ámos, 1952. *Informatorium – koly mateřské*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
17. KOLÁŘ, Zdeněk a KUKULOVÁ, Renata, 2005. *Hodnocení flák*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 80-247-0885- X.
18. KOPÍVA, Pavel, NOVÁKOVÁ, Jana a NEVOLOVÁ, Dobromila a kol., 2012: *Respektovat a být respektován*. Pavel Kopíva- Spirála, 2012. ISBN 978-80-904030-0-0.
19. MATJĚK, Zdeněk, 1986. *Rodiče a děti*. Brno: Avicenum. 08-011-086
20. MATJĚK, Zdeněk, 2001. *Psychologie nemocných a zdravotně postižených*. Jinoany: H&H. ISBN 978-80-8602-292-5.
21. MICHALÍK, Jan, a kol., 2011. *Zdravotní postižení a pomáhající profese*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-859-3.
22. MICHALÍK, Jan, 2013. *Rodiče a dítě se zdravotním postižením (nejen) na základní škole*. Pardubice: Studio Press s.r.o. pro Společnost pro MPS. ISBN 978-80-86532-29-5.
23. MIOVSKÝ, Michal, ERMÁK, Ivo a CHRZ, Vladimír a kol., 2005. *Kvalitativní přístup a metody ve výzkumu IV*. Olomouc. ISBN 80-244-1159-8.
24. NELEPOVSKÁ, Alena, 2005. *Pedagogická komunikace v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 80-247-0738-1.
25. NOVOSAD, Libor, 2000. *Základy speciálního poradenství*. Praha: Portál, s.r.o. ISBN 80-7178-197-5.

dy empirického výzkumu pedagogických jev . Praha:
34-569-0.

27. SLOWÍK, Josef, 2007. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada Publishing, a.s.
ISBN 978-80-247-1733-3.
28. TESTÁKOVÁ, Irena a LUPA , Pavel, 2010. *Budovy bez bariér. Návrhy
a realizace*. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-3225-1.
29. STRAUSS, Anselm a CORBINOVÁ, Juliet, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu*.
Brno: Nakladatelství Albert Boskovice. ISBN 80-85834-60-X.
30. VÁGNEROVÁ, Marie, 2014. *Souasná psychopatologie pro pomáhající profese*.
Praha: Portál, s. r. o. ISBN 978-80-262-0696-5.
31. VÁGNEROVÁ, Marie, 2005. *Vývojová psychologie I. d tství a dospívání*. Praha:
Karolinum. ISBN 80-246-0956-8.
32. ZIKL, Pavel, 2011. *D t i s t lesným a kombinovaným postifněním ve -kole*. Praha:
Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-3856-7.

Sborníky

33. ADOVÁ, Eva a kol., 2015. *Katalog podp rných opat en: pro fláky s pot ebou
podpory vzd lávání z d vodu t lesného postifnění nebo závažného onemocnění*.
Díl í ást. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4615-8.
34. KOMÁRKOVÁ, R fena, SLAM NÍK, Ivan a VÝROST, Jozef, 2001. *Aplikovaná
sociální psychologie III. Sociáln psychologický výcvik*. Praha: Grada Publishing,
s.r.o. ISBN 80-247-0180-4.

Periodika

35. SVOBODA, Jan, 2009. T ída je organismus ó kou-e i hladí. *Prevence*. Praha:
Ob anské sdružení fiivot bez závislostí ve spolupráci s vydavatelstvím Coolish
Press, ro ník 6, íslo 3. ISSN 1214-8717.
36. BUDINSKÁ, Martina a VA KOVÁ, Jana, 2010. Socializa ní itelé a jejich vliv
na d t i a mládefl. *Prevence*. Praha: Ob anské sdružení fiivot bez závislostí
ve spolupráci s vydavatelstvím Coolish Press, ro ník 7, íslo 4. ISSN 1214-8717.

Olomouc. 3/20015. [cit. 2016-03-15]. Registrační číslo:
tupné z: <http://www.inkluze.upol.cz/portal/newsletter->

skola-all-inclusive/

38. TYMONOVÁ, Hana, 2006. Dramatická výchova s dětmi s tělesným postižením. *Tvořivá dramatika, časopis o dramatické výchově, literatuře a divadle pro děti a mládež*. Praha: Vydává NIPOS-pracoviště ARTAMA ve spolupráci se Sdružením pro tvořivou dramaturgii a katedrou výchovné dramatiky DAMU, ročník XVII, číslo 1 (46). ISSN 1211-8001.

Vzdělávací akce

BRAUN, Richard, 2012. *Management školní třídy* [vzdělávací seminář]. PPP Karlovy Vary, pracoviště Sokolov. 8.11.2012 8:00.

ADOVÁ, Eva, 2014. *Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR* [workshop]. Univerzita Palackého v Olomouci. 27.8.2014 9:00.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

HATAK, David a FILIPIOVA, Daniela, 2013. Bariéry jsou především v hlavách lidí.

In: *mujvozik.cz*. [online]. ©1998 - 2016 Otto Bock R s.r.o. [cit.2016-03-12]. Dostupné z: <http://mujvozik.cz/daniela-filipiova-bariery-jsou-predevsim-hlavach-lidi-3879/>

MPSV. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2016-03-26]. Dostupné z:

http://www.mpsv.cz/files/clanky/9867/klasifikace_funkcnich_schopnosti_disability_zdravi.pdf

MŠMT©2013-2016. Vyhláška č. 116/2011 Sb. kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízení. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [pdf]. [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vvyhlaska-c-116-2011-sb-kterou-se-meni-vyhlaska-c-72-2005-sb>

MŠMT©2013-2016. Zápisy do 1. ročníků základního vzdělávání. Rok 2014/15. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [xls]. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/zapisy-do-1-rocniku-zakladnich-skol?source=rss>

MŠMT©2013-2016. Společné vzdělávání. Klíčové dokumenty ke společnému vzdělávání. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [pdf]. [cit.2016-14-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/o-webu-msmt/spolecne-vzdelavani>

MŠMT©2013-2016. Společné vzdělávání. Klíčové dokumenty ke společnému vzdělávání. Asistenti pedagoga. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [pdf]. [cit.2016-15-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/36837/>

MŠMT©2013-2016. Společné vzdělávání. Klíčové dokumenty ke společnému vzdělávání. Záznam z konference MŠMT "Škola pro budoucnost, budoucnost pro školu". *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [video]. [cit.2016-15-03]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=HbftLia1Wco&list=PLD_48WTXRpqNFUtPbGI4_pdRGHk6R8TA

práv zdravotně postižených v Úmluvě o právech osob
[online]. [cit. 2016-02-03]. Dostupné z:

<http://www.svet-bezbarier.estranky.cz/clanky/pravni-predpisy/uprava-prav-zdravotne-postizenych-.html>

SYSTÉMOVÁ PODPORA INKLUZÍVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR ©2015.

[registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/43.0003]. eStránky.cz [online]. [cit. 2016-15-03].

Dostupné z: <http://www.inkluze.upol.cz/portal/>

WHO ÚZIS ČR ©2014. Mozková obrna a jiné syndromy ochrnutí. Nemoci nervové soustavy. *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR* [online]. 1. dubna 2014 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/cz/mkn/G80-G83.html>

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Tabulka . 1: Pojetí normality

Tabulka . 2: Pohled mořných bariér, na které narážíme ve –kolní praxi

Tabulka . 3: Zapisování, fládosti o odklad a procento odklad povinné –kolní docházky ó podle druhu postifení

Tabulka . 4: Zápisy do 1. ro níku Z^{TM}, které nejsou samostatn z ízeny pro fláky se SVP¹⁰⁵ - podle zdravotního postifení.

Tabulka . 5: Zápisy do 1. ro níku základního vzd lávání ó podle zdravotního postifení

Tabulka . 6: Výsledky z rozhovor

Tabulka . 7: Hlavní ínnosti asistenta/ky pedagoga

Tabulka . 8: Zji–t éné rozdíly ve zkoumaných pracovních náplní asistent /ek pedagoga

Tabulka . 9: Komplexní výsledky výzkumu

SEZNAM DIAGRAMŮ

Diagram . 1: Vizualizace tématu výzkumu

Diagram . 2: Cíle výzkumu

Diagram . 3: Zvolené metody kvalitativního výzkumu

Diagram . 4: Výzkumný vzorek

Diagram . 5: Vizualizace analýzy dokument

Diagram . 6: P esahy vysledovaných tematických oblastí

---

¹⁰⁵ SVP ó speciální vzd lávací pot eby.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

- Příloha . 1:** áste n strukturovaný rozhovor se flákem/yní s t lesným postiflením
- Příloha . 2:** áste n strukturovaný rozhovor se fláky/n mi t ídního kolektivu, ve kterém se vzd lává flák/yn s t lesným postiflením
- Příloha . 3:** áste n strukturovaný rozhovor s rodi i flák /y s t lesným postiflením
- Příloha . 4:** áste n strukturovaný rozhovor s editeli/kami –koly
- Příloha . 5:** áste n strukturovaný rozhovor s t ídní/m u ítelem/kou, pedagogem, kolektivu, ve kterém se vzd lává flák/yn s t lesným postiflením
- Příloha . 6:** áste n strukturovaný rozhovor s asistentem/kou pedagoga
- Příloha . 7:** P episy t í áste n strukturovaných rozhovor se fláky/n mi s t lesným postiflením
- Příloha . 8:** P episy –esti áste n strukturovaných rozhovor se fláky/yn mi t ídního kolektivu, ve kterém se vzd lává flák/yn s t lesným postiflením
- Příloha . 9:** P episy t í áste n strukturovaných rozhovor s rodi i flák /y s t lesným postiflením
- Příloha . 10:** P episy dvou áste n strukturovaných rozhovor s editeli/kami –kol
- Příloha . 11:** P episy t í áste n strukturovaných rozhovor s t ídními u íteli/kami kolektiv , ve kterých se vzd lává flák/yn s t lesným postiflením
- Příloha . 12:** P episy t í áste n strukturovaných rozhovor s asistentkami pedagoga
- Příloha . 13:** P ímé pozorování 1
- Příloha . 14:** P ímé pozorování 2
- Příloha . 15:** Pracovní nápl asistentky pedagoga 1
- Příloha . 16:** Pracovní nápl asistentky pedagoga 2
- Příloha . 17:** Osv d ení ze vzd lávací akce
- Příloha . 18:** Osv d ení z workshopu

Interventní rozhovor se žákem/yní s tělesným postižením

1. Chodím do tělocvičny, a je nasvědčující se mnou? Jak Ti to ve škole jde?
2. Jezdí se tělesně znevýhodněnými na kolní a mimo-kolní akce jako jsou výlety, divadelní vystoupení, výprava s pěstěním, koly v přírodě apod.?
  - Ano, rozveďte prosím.
  - Spíše ano, prosím upesnit.
  - Ne, odvodnit prosím.
3. Účastní se tělesné výchovy? Popište, prosím, jak hodiny probíhají.
  - Ano.
  - Ne.
  - Jsem jiného názoru, prosím objasnit.
4. Chodíte do nějakého kroužku, který nabízí kolo?
  - Ano, upesnit, prosím, do kterého.
  - Ne.
5. Chodíte na obědy do kolní jídelny?
  - Ano, pravidelně.
  - Ano, někdy. Odvodnit prosím.
  - Ne, odvodnit prosím.
6. Chodíte do kolní družiny?
  - Ano, upesnit prosím.
  - Ano, někdy.
  - Ne, prosím odvodnit.
7. Je výhoda být ve tělesně znevýhodněných se zdravými dětmi?
  - Ano, prosím objasnit pro.
  - Ne, prosím objasnit pro.
  - Jsem jiného názoru, prosím vysvětlit.
8. Myslí si, že má ve tělesně znevýhodněných nějaké výhody oproti ostatním dětem?
  - Ano, uveďte prosím příklad.
  - Ne.
  - Jak u koho.
  - Jsem jiného názoru, uveďte prosím příklad
9. Myslí si, že má ve tělesně znevýhodněných nějaké nevýhody oproti ostatním dětem?
  - Ano, uveďte prosím příklad.
  - Ne.
  - Jak u koho.
  - Jsem jiného názoru, uveďte prosím příklad

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Popište, prosím, jaký máte vztah. Kdo zastupuje paní

- Ano, vysvětlím prosím proč.
- Ne, vysvětlím prosím proč.
- Jsem jiného názoru, prosím vysvětlím.

11. Jak trávíte prázdniny? S asistentkou, bez asistentky?

12. S kým nejvíce trávíte čas během celého dne ve škole?

13. Trávíte se spoluřáky často i po vyučování?

- Ano, často, prosím rozveďte.
- Ano, někdy, prosím rozveďte.
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím o upřesnění.

14. Spoluřáci se ke mně chovají (Můžete uvést prosím na příkladu.)

15. Já se chovám ke spoluřákovi (Můžete uvést prosím na příkladu. Představte si situaci ze třídy.)

16. Stane se, že děláte povinnosti, které zvládnete, za Tebe vykonají, asistent/ka pedagoga i děláte?

- Ano, uveďte prosím příklad.
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím o vysvětlení.

17. Popište, jak Ti pomáhají asistentka pedagoga, třídní učitel/ka, ostatní vykonají, spoluřáci. Umíte si říci, kdyby potřebovali pomoc?

18. Vyjádření k rozhovoru, pocity, dojmy, náměty, doplňující informace.

Dotazníkový rozhovor se fláký/n mi t ídního kolektivu, esným postiflením

1. Chodím do í t ídy a je nás ve t íd í se mnouí flák/yn s t lesným postiflením je s vámi ve t íd od prvního ro níku?
 Ano.
 Ne. Up esni prosím, jak dlouho.
2. Ú astní se flák/yn s t lesným postiflením –kolních a mimo–kolních akcí jako jsou například výlety, divadelního vystoupení, výprava s p espáním, –kol v p írod apod.?
 Ano.
 Ne.
 Jsem jiného názoru, uve te, prosím, p íklad.
3. Ú astní se flák/yn s t lesným postiflením t lesné výchovy? Popi–, prosím, jak hodiny probíhají.
 Ano.
 Ne.
 Jsem jiného názoru, uve te prosím p íklad.
4. Ú astní se flák/yn s t lesným postiflením kroufk , které nabízí –kola?
 Ano, dopl kterého, prosím.
 Ne.
 Jsem jiného názoru.
5. Chodí flák/yn s t lesným postiflením na ob dy do –kolní jídelny?
 Ano, pravideln .
 Ano, n kdy.
 Ne.
6. Chodí flák/yn s t lesným postiflením do –kolní družiny?
 Ano, pravideln .
 Ano, n kdy.
 Ne.
7. Je výhoda mít fláka/yni s t lesným postiflením ve t íd ?
 Ano, up esni prosím pro ?
 Ne, up esni prosím pro ?
 Jsem jiného názoru, up esn te prosím.

lesným postiflením výhody?
du.

- Ne.
- Jsem jiného názoru, uve te prosím na p íkladu.

9. Myslíte si, fle má flák/yn s t lesným postiflením nevýhody oproti flák m/yním bez postiflení?

- Ano, uve , prosím, jaké nap íklad.
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím o vysv tlení.

10. Je fajn mít ve t íd asistentku pedagoga?

- Ano, up esni prosím pro .
- Ne, up esni prosím pro .
- Jsem jiného názoru, prosím vysv tlete.

11. Tráví flák/yn s t lesným postiflením p estávky s d tmi, dle svého uváfení, bez asistentky pedagoga?

- Ano.
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím vysv tlete.

12. S kým nejvíce tráví as b hem celého dne flák/yn s t lesným postiflením?

13. Tráví as se spolufláky flák/yn s t lesným postiflením i po vyu ování?

- Ano, n kdy, prosím rozve .
- Ano, asto, prosím rozve .
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím o up esn ní.

14. Ostatní fláci/kyn se chovají k fláku/yni s t lesným postiflením

15. flák/yn s t lesným postiflením se ke spoluflák m/spolufla kám chová

16. Je flák/yn s t lesným postiflením ve -kole co nejvíce samostatná?

- Ano.
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím o up esn ní.

17. Stane se, fle d lají povinnosti, úkony za fláka/yni s t lesným postiflením, které by zvládl/a sám/a paní u itelky, paní asistentka, d ti?

- Ano.
- Ne.
- Jsem jiného názoru, prosím o p íklad.

18. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace

ný rozhovor s rodi i flák /y s t lesným postifením

1. Popi-te, prosím, pomavi, v k a typ t lesného postifení Va-eho dít te.
2. Popi-te, prosím, socializaci Va-eho dít te, popis nástupu do -koly, p ípadný odklad povinné -kolní docházky, komplikace p i hledání -koly, nav-t vovaný ro ník Va-í dcerou/synem, prosp ch, chování Va-eho dít te, po et d tí ve t íd , ú ast v jednotlivých p edm tech (TV ó plavecký výcvik, P apod.).
3. Hlavní p ínosy ve vzd lávání Va-eho dít te v b fné t íd Z^{TM}vidíte ví
4. Vnímáte odli-ný p ístup k Va-emu dít ti oproti d tem bez postifením ze stran pedagog , ve ejnosti, vrstevník Va-ích d tí? Prosím uve te p íklady a moflná e-ení.
5. Ú astní se Va-e dít v-ech -kolních akcí, mimo-kolních výjezd , pobyt , -kol v p írod , zájmových útvar apod.?
6. Ú astní se Va-e dít zájmových útvar nabízených -kolou. Prosím, p ípadn rozve te.
7. Nav-t vuje Va-e dít -kolní drufliny? Prosím, p ípadn rozve te.
8. Definujte hlavní úskalí, která jste coby rodi e byli nebo budete nuceni e-it. Máte n jaké obavy spojené s dal-ím vzd láváním Va-eho dít te? (p echod na 2. stupe , dojífld ní). Moflná e-ení. Prosím o popis jejich moflných e-ení.
9. Domníváte se, fle je Va-e dít vedeno ze strany pedagog , asistentky pedagoga i d tí k co nejv t-í moflné samostatnosti Va-eho dít te?
10. Je z Va-í strany vedeno dít k co nejv t-í moflné samostatnosti? Stane se, fle vykonáváte innosti, které dít zvládne, za n j?
11. Domníváte se, fle je dít s t lesným postifením více ohrofleno moflnou -íkanou r zných forem ze strany spolufák , vyu ujících, asistent .
12. Shr te, prosím, spolupráci s t ídní/m u itelem/kou, editelem/kou -koly, asistentem/tkou pedagoga, se speciáln pedagogickým centrem, pedagogicko psychologickou poradnou apod. Kdo zastupuje asistenta/ku v dob jeho/její nep ítomnosti?
13. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace.

aný rozhovor s editorem/kou -koly

Poznámka: Účastníci jsou vybíráni s ohledem na pohlaví a věk. Účastník u itele/ky flák /y s t lesným postifením, byl zredukován jejich po et.

1. Popi-te, prosím, délku praxe a zku-enosti se vzd láváním dít te se zdravotním postifením, typ -koly, stupe Z^{TM}, po et flák ve t íd , p ínos se vzd láváním fláka/yn s t lesným postifením pro Vás osobn .
2. P ínosy pro samotného fláka/yni s t lesným postifením, pro t ídní a -kolní kolektiv spat ujete ví
3. P ínosy vzd lávání fláka/yni s t lesným postifením pro Vás osobn spat ujete ví
4. Popi-te, prosím, jak je dít s t lesným postifením vnímáno d tmi ve t íd ? Jak tráví p estávky, apod.
5. Vidíte úskalí v organizaci hodin (viz TV, P , p esun do u eben, plavecký výcvikí), v organizaci -kolních, mimo-kolních výjezd s ohledem na fláka/yni s t lesným postifením? Uve te, prosím, na konkrétních p íkladech z praxe a jejich moflná (vy) e-ení.
6. Domníváte se, fle je dít s t lesným postifením více ohrofleno moflnou -íkanou r zných forem ze strany spoluflák , vyu ujících, asistent pedagoga. Navrhn te moflná preventivní opat ení.
7. Popi-te spolupráci s rodi i, se -kolskými poradenskými institucemi, s dal-ími odborníky s cílem získávání informací o dané problematice.
8. Popi-te, jak dopomáhá asistent/ka pedagoga fláku/yni s t lesným postifením, vyu ujícímu. Porovnejte p ípadn míru dopomoci s p ede-lými roky, uve te p íklady.
Kdo zastupuje asistentku v dob její nep ítomnosti?
9. Domníváte se, fle jsou finan ní zdroje (nap íklad z Krajského ú adu) ú eln zacíleny a jsou dosta ující (na pom cky, na asistenty pedagoga apod.)?
10. Úskalí v integraci fláka/yn s t lesným postifením spat uji p edev-ím v í
11. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace.

aný rozhovor t ídní/m u ítelem/kou, pedagogem ík/yn s t lesným postiflením

1. Popi-te, prosím, délku praxe a zku-enosti se vzd láváním dít te se zdravotním postiflením, typ -koly, stupe Z^{TM}, po et flák ve t íd , p ínos se vzd láváním fláka/yn s t lesným postiflením pro Vás osobn .
2. Nastí te, prosím, typ t lesného postiflení fláka/yn , se kterým nyní spolupracujete.
3. P ínosy pro samotného fláka/yni s t lesným postiflením, pro t ídní a -kolní kolektiv spat ujete ví
4. P ínosy vzd lávání fláka/yni s t lesným postiflením pro Vás osobn spat ujete ví
5. Domníváte se, d ti s t lesným postiflením mají ve -kole jisté výhody plynoucí z šlístostiõ k dít ti s t lesným postiflením?
6. Popi-te, prosím, jak je dít s t lesným postiflením vnímáno d tmi ve t íd ? Jak tráví p estávky, apod.
7. Stane se, fle jste si nejistý/á p í hodnocení fláka/yn s t lesným postiflením? Navrhn te, prosím, e-ení.
8. Vykonáte Vy, d ti, kolegové, kolegyn nebo asistent/tka pedagoga innosti, které je schopno dít s t lesným postiflením vykonat samo, za n j? Vedete vy, s asistentkou pedagoga a t ídním kolektivem dít s t lesným postiflením k jeho co nejv t-í možné samostatnosti?
9. Vidíte úskalí v organizaci hodin (viz TV, P , p esun do u eben, plavecký výcvikí), v organizaci -kolních, mimo-kolních výjezd s ohledem na fláka/yni s t lesným postiflením? Uve te prosím na konkrétních p íkladech z praxe a jejich možné (vy) e-ení.
10. Tráví flák/yn as po vyu ování ve -kolní druflin , v zájmových útvarech nabízených -kolou? Rozve te prosím.
11. Domníváte se, fle je dít s t lesným postiflením více ohrofleno možnou -íkanou r zných forem ze strany spolufák , vyu ujících, asistent pedagoga. Navrhn te prosím možné preventivní opat ení.
12. Popi-te, prosím, spolupráci s rodi i, se -kolskými poradenskými institucemi, s dal-ími odborníky s cílem získávání informací o dané problematice.
13. Popi-te, jak dopomáhá asistent/ka pedagoga fláku/yni s t lesným postiflením, vyu ujícímu. Porovnejte p ípadn míru dopomoci s p ede-lymi roky, uve te p íklady. Kdo zastupuje asistentku v dob její nep ítomnosti?

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

an ní zdroje (nap íklad z Krajského ú adu) ú eln
a pom cky, na asistenty pedagoga apod.)?

15. Úskalí v integraci fláka/yn s t lesným postifením spat uji p edev-ím v í
16. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace.

Interventní rozhovor s asistentem/kou pedagoga

1. Popište úkoly práce a zkušenosti se vzdáváním dětí se zdravotním postižením, typy –koly, počet fláků ve třídě, stupeň ZŠ, sdílená asistentka k více flákům apod.
2. Nastítnete, prosím, typy tělesného postižení fláka/yni .
3. Přínosy se vzdáváním fláka/yni s tělesným postižením pro Vás osobně spatřujete v ...
4. Přínosy pro samotného fláka/yni s tělesným postižením, pro třídní a –kolní kolektiv spatřujete v ...
5. Domníváte se, děti s tělesným postižením mají ve škole jisté výhody plynoucí z šliťosti k dětem s tělesným postižením?
6. Popište, prosím, jak je dítě s tělesným postižením vnímáno dětmi ve třídě? Jak tráví přestávky, apod.
7. Stane se, že jste si nejistý/á při hodnocení fláka/yni s tělesným postižením? Navrhněte řešení.
8. Vykonáte Vy, děti, kolegové, kolegyně nebo asistent/ka pedagoga činnosti, které je schopno dítě s tělesným postižením vykonat samo, za něž? Vedete vy, s asistentkou pedagoga a třídním kolektivem dítě s tělesným postižením k jeho co nejvyšší možné samostatnosti?
9. Vidíte úskalí v organizaci hodin (viz tělesná výchova, praktické činnosti, pesun do učebny, plavecký výcvik), v redukci učiva, v organizaci –kolních, mimo–kolních výjezdů s ohledem na fláka/yni s tělesným postižením? Uveďte prosím na konkrétních příkladech z praxe a jejich řešení (vy) řešení.
10. Tráví flák/yni čas po vyučování ve –kolní družině, v zájmových útvarech nabízených –kolou? Rozveďte, prosím.
11. Domníváte se, že je dítě s tělesným postižením více ohroženo možnou únikovou formou ze strany spolufláků, vyučujících, asistent pedagoga. Navrhněte, prosím, možná preventivní opatření.
12. Popište, prosím, spolupráci s rodiči, se –kolskými poradenskými institucemi, s dalšími odborníky s cílem získávání informací o dané problematice.
13. Popište, prosím, jak dopomáháte fláku/yni s tělesným postižením, vyučujícím. Porovnejte případně míru dopomoci s předchozími roky, uveďte příklady. Kdo Vás zastupuje v době Vaší nepřítomnosti?
14. Domníváte se, že finanční zdroje jsou účelně zacíleny a jsou dostačující (na pomůcky, na asistenty pedagoga apod.)?

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

t lesným postifeníím spat uji p edev-ím v í
y, dojmy, nám ty, dopl ující informace

Strukturovaných rozhovor se fláky/n mi s t lesným

Opakovan byly audiorozhovory vyposlechnuty a následn byly zpracovány jejich autentické p episy. Pro p ehlednost byly odpov di respondent na jednotlivé otázky zaznamenány do tabulky. U otázek íslo 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16 a 17 m ly d ti mořnost vybírat z nabízených mořností, jedna z nich byla š *Jsem jiného názoru, prosím o up esn nřđ*. Ve v–ech zrealizovaných rozhovorech byl termín flák/yn s t lesným postífením nahrazen konkrétním jménem daného fláka/yn , cořl v p episu rozhovoru, vzhledem k zachování anonymity, není zve ejn né i je to nahrazeno jiným, smy–leným jménem.

Otázka 1.: Chodím do í t ídy a je nás tam i se mnou í flák . Jak Ti to jde ve –kole?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ve t íd je nás 17. Dob e, m la jsem te ¹⁰⁶ samé jedni ky.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ve t íd je nás 16. Jde mi to dob e, ale n kdy tak trochu blb .</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ve t íd je nás ve t íd 28. M l jsem te ty i trojky, kdybych se víc u ilí</i>

Komentá :

Pro zachování anonymity dotazovaných jsem nezve ejnila jejich odpov di ohledn t ídy, do které respondenti docházejí.

Otázka 2.: Jezdí– se t ídou na –kolní a mimo–kolní akce jsou t eba výlety, divadelní vystoupení, výprava s p espáním apod.?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano. Byli jsme na jednom výlet v klá–te e.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, jezdím v–ude, na výlety, na výpravy do hor s p espáním, do divadla. Jen na bruslení nejezdím, nebruslící máme náhradní program.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Spí– jezdím, ale ne pokařdē. Kdyřl nejedu, jsem ve –kole, ob as doma.</i>

Komentá :

Výpov di dotazovaných se r zní s p íhlédnutím k jejich rozdílným osobním zku–enostem a délce jejich –kolní docházky.

¹⁰⁶ Vysv d ení za I. pololetí –kolního roku 2015/2016.

ov? Popi– prosím, jak hodiny probíhají.

dpov		
Respondent 1	dívka	<i>Ne.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, t ločvik mám. Cvi íme bu spole n , kdyfl to jde, nebo d láme s paní asistentkou jiné v ci, hrajeme florbal, st ílíme na ko–, protahujeme se. Naposledy jsem i –plhala. Paní u itelka a v-ichni ostatní na m j nápad p ekvapen , ale i nad-en koukali. Zkusili jsme to. V-ichni mi tleskali. Plavat ani bruslit jsem nejezdila, m la jsem p ípravenou náhradní innost, jeli jsme do knihovny, na vycházku do p írody. Nebo jsem t eba s paní u itelkou rozhod í.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Do osmé t ídy jsem t ločvik m l, ale tenhle –kolní rok jsem od t lesné výchovy osvobozen.</i>

Komentá :

Respondent 1 byl od t lesné výchovy rovnou osvobozen.

Respondent 2 se t lesné výchovy ú astní. Jeóli to nutné, je mu p ípravována jiná nápl hodiny s p íhlédnutím k jeho moflnostem, schopnostem a dovednostem, nebo se hodiny ú astní coby její organizátor (rozhod í). Jde-li to, ú astní se sportovních a pohybových her spolu s t ídním kolektivem. Toto bývá vyu ující/m zohled ováno a promy-leno p í p íprav na hodinu. Respondent 3 se t lesné výchovy doposud ú astnil, afl tento –kolní rok je od t lesné výchovy osvobozen.

Otázka 4.: Chodí–do n jakého kroufku, který nabízí –kola?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano, chodím do kroufku angli tiny - kařdrou st edu po vyu ování.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, chodím kařdrou st edu na –ikulky (–ikovných rukou), minulý rok jsem chodila na tane ky.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ne.</i>

Komentá :

Respondenti 1 a 2 vyuffívají nabídky –kolních zájmových útvar . Respondent 3 zájmové útvary nenav-t vuje.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

lní jídelny?

Odpov		
Respondent 1	dívka	Ne.
Respondent 2	dívka	Ano, n kdy. V úterý a ve tvrtek p ed odpoledkami, ve st edu p ed -ikulkami.
Respondent 3	chlapec	Ne.

Komentá :

Respondenti 1 a 3 do -kolní jídelny nedocházejí. Vyzvedávají si je matky po ukon ení výuky. Respondent 2 vyuffívá -kolní jídelnu ve dnech, kdy má odpolední vyu ování a krouflek, tj. 3x týdn .

Otázka 6.: Chodí-do -kolní družiny?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ne.
Respondent 2	dívka	Ne, protofke nechci chodit.
Respondent 3	chlapec	Ne.

Komentá :

U v-ech respondent do-lo ke shod , fládný ze t í dotazovaných nedochází do -kolní družiny. Respondent 2 se ptal: „Nevadí, fle jsem to takhle ekla?“ Op tovn byla respondentka uji-t na, fle práv naopak jde o její názor a šfládná odpov není -patnáõ. Respondent 3 ó -kolní družina je ur ena pro fláky/n 1. stupn Z^{TM}

Otázka 7.: Je výhoda být ve t íd se zdravými d tmi?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ano, m fu si s nimi hrát.
Respondent 2	dívka	Ano, m to s nimi baví, je to jiné nefl s d tmi s t lesným postifením.
Respondent 3	chlapec	Ano, protofke si víc rozumíme nefl s d tmi postifenými.

Komentá :

Respondent 2 pouffila termín šs t lesným postifenímõ, naopak d ti bez t lesného postifení pouffívaly termín špostifenímõ. Respondent 3 se zarazil, nerozum l termínu šje výhodaõ. Termín jsem mu nahradila souslovím šje fajnõ. Tomu synonymu ihned porozum l a následn bez obtíffí otázku zodpov d l.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

11 Jaké výhody oproti ostatním důmům?

Odpověď		
Respondent 1	dívka	<i>Ano, p i psaní. Jinak ne.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, p i psaní pí-i mén ádk neřfl ostatní d ti.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ano, p i psaní a p i ruském jazyce.</i>

Komentář :

Došlo ke shodě u všech tří respondentů. Všichni respondenti se shodli i na oblasti výhod, které mají oproti ostatním důmům ve městě, a to mi jsou výhody především v psaní.

Otázka 9.: Myslíš si, že máš ve městě nějaké nevýhody oproti ostatním důmům?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpověď
Respondent 1	dívka	<i>Ne.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ne.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ne.</i>

Komentář :

U všech tří dotazovaných došlo ke shodě v odpovědích. Všichni dotazovaní zodpovědli, že jsou bez nevýhod oproti ostatním důmům ve městě.

Otázka 10.: Je fajn asistentka pedagoga? Popište prosím, jaký máte vztah.

Kdo ji zastupuje, když chybí?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpověď
Respondent 1	dívka	<i>Ano, je hodná. Když paní asistentka chybí je ve městě jen paní učitelka.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Je fajn, je jako kamarádka. Známe se hodně let, proto ji mám ráda. Voláme si i do lázní, i se městě, vídáme se i o velkých prázdninách. Když chybí paní asistentka, zastupuje ji t i dní paní učitelka nebo jiná vyučující.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ta minulá moc příjemná nebyla, ale tahle je moc fajn. Když asistentka chybí, pomáhá mi druhá asistentka ve městě nebo jsem i doma.</i>

Komentář :

Respondenti 1 a 2 se shodli, že je paní asistentka hodná. Respondentka 2 rozvedla vztah k asistentce pedagoga. Respondent 3 ohodnotil asistentku, kterou měl čtvrtým rokem na 2. stupni základní školy, jako ne moc příjemnou. Zastupující asistentku ohodnotil jako moc fajn. Druhý den po konání rozhovoru se měl respondent seznámit se svou novou paní asistentkou. Respondentka 1 a 2 se shodly v odpovědi, která se týkala zástupu povinností asistentky pedagoga po dobu její případné nepřítomnosti. Po dobu

její pracovní náplň vykonává t i dní u itelka, nebo
Ve t íd se ob ma respondent m st ídají pouze dv

vyu ující. Respondent 3 uvedl, že pokud asistentka chybí, dopomáhá mu druhá asistentka, která je ve t íd k jinému fláku nebo bývá i doma. Ve t íd se st ídá více vyu ujících na jednotlivé p edm ty.

Otázka 11.: Jak tráví–p estávky? S asistentkou, bez asistentky.

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Hraji si s d tmi. Paní asistentka dohlíží od lavice. Trvalo mi dlouho, neř jsem do-la na záchod, nestihla jsem se ani najíst.</i>
Respondent 2	dívka	<i>P estávky trávím bez paní asistentky, s kamarády.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Trávím je spí–sám, na mobilu.</i>

Komentá :

Respondent 2 uřlval ukázkového spisovného jazyka. Respondent 1 a 2 se shodli v náplni p estávek, tráví je s d tmi. Respondent 3 tráví p estávky sám, vyuffívá k zabavení sv j telefon.

Otázka 12.: S kým nejvíce tráví– as b hem celého dne ve –kole?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>S paní asistentkou.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Tak to asi s X.Y.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>S nikým moc ne, spí–sám.</i>

Komentá :

X.Y. ó dívka uvedla jméno a p íjmení spoluřky. V rámci zachování d v ry informací byly pozm n ny její iniciály. Respondenti se v odpov dích li–ili, nedo–lo k fládné shod . Respondent 1 tráví nejvíce asu b hem dne s asistentkou pedagoga, respondent 2 s kamarádkou a respondent popsal, že tráví v t–inu dne ve –kole sám.

Otázka 13.: Tráví–se spoluřáky as i po vyu ování?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ne.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, n kdy, jak kdy, kdyř mám náladu nebo si chci s nimi povídat. Telefonujeme si a také si ob as pí–eme, skypejeme.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>N kdy jo, jdeme t eba do kina.</i>

se spolufláky. Respondent 2 n kdy tráví sv j volný as se spolufláky, ale p edev-ím p es mediální komunika ní prost edky jako jsou skype, telefon. Respondent 3 n kdy sv j volný as s kamarády tráví osobn , nap íklad náv-t vou v kin .

Otázka 14.: Spolufláci se ke mn chovají

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Dob e.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Spolufláci se ke mn chovají slu-n , protofe já se k nim chovám tak jako oni, oni se ke mn chovají slu-n , jak pro bych se já k nim nem la chovat slu-n .</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Mile.</i>

Komentá :

Respondent 1 a 2 se shodli v kladném dokon ení neúplné v ty. Respondent 2 rovnou touto odpov dí odpov d l i na otázku následující.

Otázka 15.: Já se chovám ke spoluflák mí

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Dob e. P íklad dívka neuvedla.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Já jsem hodná.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Já se ke spoluflák m chovám také mile.</i>

Komentá :

Respondenti 1 a 3 se shodli v kladné odpov di. Respondentka 2 se kladn ohodnotila.

Otázka 16.: Stane se, fe d lají povinnosti, které zvládne-, za Tebe vyu ující, asistentka pedagoga i d ti?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>N kdy ano, kdyflmi n co spadne, zvednou mi to.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Jo, ale ob as. fie t eba mi n co podají nebo mi n jak pom flou, ale mám je za to ráda.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>No, n kdy. N kdy mi pom flou i otev ítu ebni.</i>

že je jim někdy dopomáháno, především jsou jim podávány předem ty. Respondent 3 uvedl, že mu je pomáháno i s otevíráním učebnice, viz narušená jemná motorika.

Otázka 17.: Popište, jak Ti dopomáhá asistentka pedagoga, třídní učitelka, ostatní vyučující, spolužáci. Umíš si říci, kdyflpotřebuješ i kdyflnepotřebuješ nějakou pomoc?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpověď
Respondent 1	dívka	<i>Asistentka mi pomáhá s oblékáním, svlékáním, s psaním, vyndává mi šatní skříň, nosí mi aktovku, podává mi, když mi něco spadne, když ji o něco poprosím.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ne tak to umím si říci o pomoc, ale občas mi to tak trochu nejde. Paní asistentka mi pomáhá hodně moc, protože mě třeba zvedne, hraje si se mnou, povídá si, obléká mě, když jdeme třeba na oběd, cévkuje mě.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>O pomoc si moc říci neumím. Vyučující i asistentka mi třeba podávají v těch, které potřebuji.</i>

Komentář :

Všechni tři respondenti shodně odpověděli, že je jim dopomáháno s podáváním předem ty, respondenti 1 a 2 doplnili i oblast oblékání. Respondent 2 doplnil odpověď ještě o cévkování. Respondent 2 potvrdil, že si umí v třídní učitelce říci o pomoc.

Otázka 18.: Vyjádření k rozhovoru, pocity, dojmy, náměty, doplňující informace.

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpověď
Respondent 1	dívka	<i>Nestydla jsem se.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, jediné, že by se mohla přistavit ještě osmá třída. Pocit z rozhovoru mám dobrý. Věra jsme si povídaly s paní asistentkou o tom, ať budu chodit na druhý stupeň, brejla jsem.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Nečekají mě přijímací zkoušky na střední škole, mám z toho trochu obavy. Bojím se, jestli mě v budoucnu přijmou a taky nového prostředí, nových učitelů a spolužáků, jestli budu zvládat učení.</i>

Komentář :

Respondent 2 uvedl, že jeho námětem je, aby se špičková třída přistavila osmá třída.

strukturovaných rozhovor se fláky/n mi dává flák/yn s t lesným postifením

Opakovan byly audionahrávky rozhovor vyposlechnuty a následn byly zpracovány jejich autentické p episy. Pro p ehlednost byly odpov di respondent na jednotlivé otázky zaznamenány do tabulky. U otázek íslo 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 16 a 17 m ly d ti mořnost vybírat z nabízených mořností, jedna z nich byla *šJsem jiného názoru, prosím o up esn nřõ*. Ve v–ech zrealizovaných rozhovorech byl termín flák/yn s t lesným postifením nahrazen konkrétním jménem daného fláka/yn , cořl v p episu rozhovoru, vzhledem k zachování anonymity, není zve ejn né i je to nahrazeno jiným, smy–leným jménem.

Otázka 1.: Chodím do í t ídy a je nás ve t íd i se mnouí fiák/yn s t lesným postifením je se mnou ve t íd od prvního ro níku? Kolik je Váš celkem ve t íd ?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano, chodíme spolu do t ídy od prvního ro níku. Je nás ve t íd 16.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, jsme spolu od prvního ro níku. Je nás te 16.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ano, jsme spolu od první t ídy. Te je nás 16, bylo nás víc.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Ne, jsem s ním ve t íd tvrtým rokem. Je nás p íblifn 28.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Ne, jsem s ním ve t íd první rok. Na-e t ídy byly spojeny. Je nás 28.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Ne, chodím s ním od –estého ro níku. Je nás 28.</i>

Komentá :

Respondenti jsou fláky/n mi 1. a 2. stupn základní –koly. Respondenti 1, 2 a 3 dochází na první stupe základní –koly. Respondenti 4, 5 a 6 nav–t vují druhý stupe základní –koly. Pro zachování jejich anonymity není blíře up esn n ro ník, který fláci/kyn nav–t vují. Respondenti 1, 2 a 3 shodn potvrzují, ře jsou se flákem/yní s t lesným postifením ve t íd od prvního ro níku. Respondent 3 byl zpo átku velmi nervózní. Znovu mu bylo vysv tlen zám r nahrávání. V pr b hu rozhovoru se respondent uklidnil. Respondenti 4, 5 a 6 se setkali v t ídním kolektivu se flákem s t lesným postifením na druhém stupni. Respondenti 4 a 5 mají stejn dlouhou p ímou zku–enost se flákem s t lesným postifením ve t íd , respondent 6 má zku–enost krat–í.

lesným postížením –kolních a mimo-kolních akcí
ního vystoupení, výprava s p espáním apod.?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ano.
Respondent 2	dívka	Ano.
Respondent 3	chlapec	Bruslení ne, jinak ano.
Respondent 4	dívka	Ano, ú astnil se s námi n kolika výlet a ur it si je ufil. Byl s námi i na výlet s p espáním.
Respondent 5	chlapec	Ano, ú astní se, do kina a divadla chodí vřdlycky a na výlety v t-inou také jede.
Respondent 6	chlapec	Ano, v t-inou se s námi akcí ú astní.

Komentá :

Krom respondenta 3 dochází v odpov dích ke shod . Respondenti 4, 5, 6 blífle
vyjmenovali konkrétní akce. Respondent 3 zvolil variantu odpov di jsem jiného názoru
a up esnil ji.

**Otázka 3.: Ú astní se flák/yn s t lesným postížením t lesné výchovy? Popi-, prosím,
jak hodiny probíhají.**

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ano, ú astní. Bu cví í s námi, nebo kdyfl to nejde, tak s paní asistentkou. Bruslit a plavat s námi nejezdila.
Respondent 2	dívka	Ano, ú astní. Naposledy i -plhala, to jsme v-ichni koukali, paní u itelka m la lesklé o i.
Respondent 3	chlapec	Ano, ú astní. Cví í s námi, jen se jí to m ní, nebo cví í n co jiného s paní asistentkou, nebo d lá s paní u itelkou rozhod í. Te s asistentkou a u itelkou bobovala.
Respondent 4	dívka	Do osmé t ídy s námi t locvik m l, tenhle rok nemá. Cví il s paní asistentkou.
Respondent 5	chlapec	Na t locvik s námi nechodí.
Respondent 6	chlapec	T locvik m l, te ho nemá.

Komentá :

První t i respondenti shodn vypovídají, fle se flák/yn s t lesným postížením t locviku
ú astní. Rozvádí innosti, kterých se flák/yn ú astní, jako jsou bobování, -plh, spole né
sportovní aktivity, samostatné pohybové aktivity s asistentkou, organiza ní aktivity
v hodinách, a kterých se neú astní, jako je nap íklad bruslení a plavání. Respondenti 4, 6
reagují, fle v p edchozích letech se flák t lesné výchovy ú astnil, tento rok tomu není, cofl

Respondent 5. Respondenta 4 upesuje, že flák cvičil

Otázka 4.: Účastní se flák/yn s t lesným postífením krouflk , které nabízí –kola?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ano, –ikulek.
Respondent 2	dívka	Ano, –ikulek.
Respondent 3	chlapec	Minulý rok chodila na tane ky, tento rok nevím.
Respondent 4	dívka	Ne, myslím, že se ni eho neú astní.
Respondent 5	chlapec	Ne, nechodí.
Respondent 6	chlapec	Ne, neú astní se.

Komentá :

U prvních dvou respondent dochází ke shod v kladných odpov dích. Respondenti 4, 5 a 6 se shodují v odpov di šneō. Respondent 3 volí možnost odpov di šjsem jiného názoruō, a uvedl, kterého krouflku se flák s t lesným postífením ú astnil minulý –kolní rok, pro tento –kolní rok neví, zda se n jakého krouflku ú astní.

Otázka 5.: Chodí flák/yn na ob dy do –kolní jídelny?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ano, n kdy, kdyfl máme odpoledku a má –ikulky.
Respondent 2	dívka	Ano, n kdy, p ed odpoledkou a –ikulkami.
Respondent 3	chlapec	Ano, n kdy, p ed odpoledkou.
Respondent 4	dívka	Nechodí a ani nechodil.
Respondent 5	chlapec	Nechodí.
Respondent 6	chlapec	Nechodí.

Komentá :

Respondenti 1, 2, 3 se shodují v odpov dích ano a blíffe je specifikují. Respondenti 4, 5, 6 se shodují v odpov dích ne.

Otázka 6.: Chodí flák/yn s t lesným postífením do –kolní družiny?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ne.
Respondent 2	dívka	Ne. Minulý rok tam párkrát byla.
Respondent 3	chlapec	Ne.
Respondent 4	dívka	Ne. T kolní družinu nemáme.
Respondent 5	chlapec	Ne.
Respondent 6	chlapec	Ne.

lpov di ne. Třkolní družina flák m na druhém stupni
není k dispozici, je ur ena pro fláky/yn prvního stupn základní -koly. Respondent 2
odpov blíffe dopl uje odpov srovnání s minulým -kolním rokem.

Otázka 7.: Je výhoda mít fláka/yni s t lesným postífením ve t íd ?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano, d lá doma jiné v ci nejl já a mohou se o tom n co dozv d t.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, protoffe se o ni v-ichni zajímají a m fleme jí pomáhat.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ne, je to stejné, jako by byla nepostífená.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Já si myslím, fle to je výhoda, protoffe si my uv domujeme, jakou máme výhodu oproti n mu. M fleme se nau it s ním vycházet a chovat se s ním jako s normálním lov kem,¹⁰⁷ takffe vlastn poznáme, v em on to má t fl-á a zároveň i my to máme leh í.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Ur it je to dobrá zku-enost do flívota a hlavn Se nau íme flít ve spole nosti, kde jsou i takoví lidé.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>No já myslím, fle jo.</i>

Komentá :

Respondenti 1, 2, 4, 5, 6 shodn pozitivn odpovídají, fle je výhodou mít ve t íd fláka/yni s t lesným postífením a jednotliv , vyjma respondenta 6, od vod ují pro . Respondent 3 odpovídá negativn , fle není výhodou mít ve t íd fláka/yni s t lesným postífením, protoffe je to stejné, jako kdyby postífená nebyla. Respondent . 3 se k otázce znovu vrací afl na záv r rozhovoru, odpov si pot ebuje déle promyslet.

¹⁰⁷ Pro autenti nost byly zachovány doslovné my-lenky respondent bez ohledu na gramatickou správnost.

s t lesným postífením výhody oproti ostatním

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ne.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ne.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ne.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Ur it ne, myslím si, fle je brán úpln stejn jako my ostatní.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>P í písemce má toho t eba mén , protofle by to nezvládl, ale neberu to, fle je mu nadřřováno.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Nemám pocit, fle je mu nadřřováno.</i>

Komentá :

U v-ech respondent dochází ke shod v odpov dích.

Respondent 5 uvádí, fle jisté výhody flák s t lesným postífením má p edev-ím v písemném projevu s ohledem na jeho hendikep, ale respondent to nevnímá jako nadřřování.

Otázka 9.: Myslíte si, fle má flák/yn s t lesným postífením nevýhody oproti flák m/yním bez postífení? Prosím o konkrétní p íklad.

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano, kdyřř máme t locvik.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, nem fle hrát fotbal, chodit, nepouřřívá nohy, nem fle s námi lyřřovat, bruslit.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ano, je na vozí ku.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Ur it tam nevýhody jsou. Musí t eba odejít i d ív z vyu ování, aby se dostavil do jiné u ebny, ur it je to t řř-í.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Nem fle prost d lat r zné sporty a zábavu t eba, kterou by cht l d lat.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Nem fle se pohybovat.</i>

Komentá :

V-ichni respondenti se shodují v kladné odpov dích v souvislosti s t lesným postífením, omezením a blířře odpov dích rozvádí na konkrétních p íkladech. Respondent 3 se k otázce znovu vrací ařř na záv r rozhovoru, odpov řř si pot ebuje dále promyslet.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Asistentku pedagoga?

Odpov		
Respondent 1	dívka	<i>Ano, protofke pomáhá i ostatním d tem.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, je to lep-í neřv jiných t ídách.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ano, pomáhá d tem i u itelkám.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Myslím, ře jo, protofke nepomáhá jen jemu ale n kdy pom ře i nám.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Je to fajn.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Je to fajn, n kdy pomáhá asistentka i ostatním ve t íd .</i>

Komentá :

V-ichni respondenti se shodují v kladné odpov di a blíře ji od vod ují. Respondenti 4, 5, 6 shodn odpov doplňili o verbální projev- úsm v.

Otázka 11.: Tráví řák/yn s t lesným postifením p estávky s d tmi, dle svého uváření, bez asistentky pedagoga?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Ano.</i>
Respondent 4	dívka	<i>On jak kdy. P i sva in se odchází najíst do svojí místnosti, jinak je t eba i v na-í t íd a povídá si normáln s námi.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Kdyř se jde najíst, tak není s námi ve t íd . Malé p estávky tráví s námi ve t íd a s asistentkou.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Jak kdy.</i>

Komentá :

První t i respondenti volí shodnou odpov ano. Respondenti 4, 5, 6 volí spontánn odpov řjsem jiného názoruř a rozvádí ji.

Otázka 12.: S kým nejvíce tráví as b hem celého dne řák/yn s t lesným postifením?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>S paní asistentkou.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Se v-emi.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>S holkami.</i>
Respondent 4	dívka	<i>N kdy k n komu p ijde i n kdo jiný a povídá si s ním celou p estávku.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>S asistentkou a pak si s ním n kdo popovídá ob as.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Myslím, ře nejvíce asu tráví s paní asistentkou.</i>

Ti z respondentů uvádí, že flák/yn s t lesným postífením tráví nejvíce čas během celého dne s vrstevníky. Další ti respondenti blíže charakterizují, že nejvíce tráví čas během celého dne flák/yn s t lesným postífením s asistentkou pedagoga. Na doplňující otázku, zda je flák/yn s t lesným postífením v kolektivu oblíben/a, shodně všichni odpovídají *šjo, asi joõ*.

Otázka 13.: Tráví se spolufláky flák/yn s t lesným postífením i po vyučování?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano, na whatsappu, skypu.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Ano, kdyfl se potkají.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Asi ne.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Vím, fl n kte í spolufláci byli za ním i doma.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Já nevím.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Ob as asi jo.</i>

Komentář :

Respondenti 1, 2, 4, 6 shodně volí odpověď ano a blíže ji rozvedli. Respondent 3 volí odpověď šasi neõ. Respondent 5 neví, s kým tráví jeho spoluflák volný čas. U respondenta 4 byl záměr ponechán pro autenticitu hovorový nespisovný tvar.

Otázka 14.: Ostatní fláci/kyn se chovají k fláku/yni s t lesným postífením

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Dob e.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Se chovají stejn jako k ostatním.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Dob e.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Jako k sob rovnýmu, ur it .</i>
Respondent 5	chlapec	<i>No, já bych ekl, fl jak n kte í. N kte í se k n mu chovají hez eji, jiní h . Ale ti co se chovají h , se tak chovají ke v-em.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Jak kdo, n kdo se chová k n mu lépe, n kdo h .</i>

Komentář :

Respondenti se v odpovědích liší. Respondent 1 a 3 se shodují v doplnění neúplné v typ slovcem šdob eõ. Respondent 2 uvádí, že se fláci/kyn ve třídě chovají k fláku/kyni s t lesným postífením stejn jako k ostatním. Respondent 4 se domnívá, že se k fláku ostatní členové kolektivu chovají jako k sob rovnému. Respondenti 5 a 6 vidí rozdíly v chování jednotlivých členů třídní kolektivu k fláku s t lesným postífením.

U respondentů 4 a 5 byly záměry ponechány pro autenticitu hovorové nespisovné tvary.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

stífením se ke spolufák m/spolufá kám chováí

lpov

Respondent 1	dívka	<i>Hezky.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Dob e.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Dob e.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Jako k dobrým p átel m, protofle s nimi vychází.</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Chová se k nim hezky, nikdy jsem ho nevid l, fle by jim nadával nebo takí . Není zlej, je v pohod .</i>
Respondent 6	chlapec	<i>Povídá si s náma, je milý, je v pohoí</i>

Komentá :

První t i respondenti z 1. stupn základní -koly shodn reagují, fle fák/yn s t lesným postífením se k nim chová dob e. Druzí t i respondenti podrobn popisují fákovo chování ke spolufák m. U respondent 5, 6 byl zám rn ponechán hovorový nespisovný jazyk.

Otázka 16.: Je fák/yn s t lesným postífením ve -kole co nejvíce samostatný/á?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	<i>Ano.</i>
Respondent 2	dívka	<i>Asi ano.</i>
Respondent 3	chlapec	<i>Asi ano.</i>
Respondent 4	dívka	<i>Jak kdy. N kdy je Franti-ek¹⁰⁸ línej, tak to za n j d lá i ta paní asistentka, ale snaží být i samostatný, samoz ejm .</i>
Respondent 5	chlapec	<i>Jak kdy. No t eba kdyfl d lá na po íta i, tak to si pracuje sám, ale do se-itu mu v t-inou pí-e paní asistentka.</i>
Respondent 6	chlapec	<i>No jak kdy.</i>

Komentá :

Respondent 1 jednozna n volí variantu, fle ano, respondenti 2 a 3 odpovídá s drobnou niancí šasi ano. U respondentky 4 byly zám rn ponechány pro autenti nost hovorové nespisovné tvary.

¹⁰⁸ Z d vo du zachování anonymity bylo pozm n no fákovo jméno.

vinnosti, úkony za fláka/yni s t lesným postifením,
ky, paní asistentka, d ti?

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Ano. N kdy jí pomohu, kdyfl nestíhá, nebo jí t eba n co paní u itelka nebo paní asistentka dopí-e, ale snaží se.
Respondent 2	dívka	Ano, t eba p i psaní dlouhých v t, dopisuje za ni paní asistentka.
Respondent 3	chlapec	N kdy jo.
Respondent 4	dívka	Asi si nemyslím.
Respondent 5	chlapec	Ani ne.
Respondent 6	chlapec	Asi ne.

Komentá :

První dva respondenti se ve svých odpov dích shodují, že se n kdy stane, že jsou d lány povinnosti za dít s t lesným postifením. Respondent 3 opov nerozvedl o konkrétní p íklad. Respondenti 4, 5 a 6 se shodují v odpov dích šasi neř.

Otázka 18. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace.

Dotazovaný	Dívka/chlapec	Odpov
Respondent 1	dívka	Bez dal-ího dopln ní s pokr ením ramen.
Respondent 2	dívka	Dobrý, s pokr ením ramen. Bez dal-ího dopln ní.
Respondent 3	chlapec	Bez dal-ího dopln ní, s pokr ením ramen.
Respondent 4	dívka	Myslím si, že Franti-ek ¹⁰⁹ není ur it mén cennej ¹¹⁰ než my ostatní a ur it si zaslouží jezdit s náma na v-echny ty výlety a že si zaslouží v-echo tohleto zařít jako normální, když to tak eknu. Je lep-í, že je s náma ve -kole a není nikde jinde a m že si s námi povídat a u it se s normálními d tmi.
Respondent 5	chlapec	Ur it mi nevadí, že s náma je ve t íd , chová se jako normální inteligentní lov k. Ur it lep-í než kdyby byl v áký zvlá-tní -kole nebo tam n kde. fie ur it je dob e, že je tady v normální -kole.
Respondent 6	chlapec	No já jsem rád, že je tadyí aspo m že být s t ma, jak bych to eklí kamarádama.

Komentá :

Respondenti shodn odpovídají, že mají dobrý pocit z rozhovoru.

¹⁰⁹ Z dvodu zachování anonymity bylo pozmn n no flákov jméno.

¹¹⁰ Pro zachování autenti nosti byly p episy rozhovor ponechány i s hovorovými výrazy d tských respondent .

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

dalších doplujících informací. Respondenti 4, 5 a 6
informací. Jejich výpovědi byly záměrně ponechány
s hovorovými nespisovnými výrazy. Respondent 3 m byla položena doplující otázka, zda
dopředu v dle, že součástí jejich třídního kolektivu bude flák/yn s t lesným postifněním,
shodně odpov dle kladně, že byli dopředu informováni. Respondentka 4 doplnila,
že byla velmi zvdavá, jak bude flák vypadat, jaký bude. Uvedla, že František plně splnil
její očekávání.

strukturovaných rozhovor s rodi i flák /y

Opakovan byly audionahrávky rozhovor vyposlechnuty a následn byly zpracovány jejich autentické p episy. Pro p ehlednost byly odpov di respondent na jednotlivé otázky zaznamenány do tabulky. Ve v-ech zrealizovaných rozhovorech byl termín flák/yn s t lesným postiflením nahrazen konkrétním jménem daného fláka/yn , cofl v p episu rozhovoru, vzhledem k zachování anonymity, není zve ejn no i je to nahrazeno jiným, smy-leným jménem.

Otázka 1.: Popi-te, prosím, pohlaví a typ t lesného postiflení Va-eho dít te.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fl ena	<i>Vrozená DMO¹¹¹. Petra¹¹² má kvadruparézu bez dal-ího p idrufl eného postiflení. Ve -kole se pohybuje s paní asistentkou na š stoli ceř. O berlích jí dlouho trvalo dojít si na WC, nestihla se pak nasva it. Zvládá nyní chodit i za ruku, n kolik krok ud lá úpln sama.</i>
Respondent 2	fl ena	<i>Vrozená DMO, spastická kvadruparéza, p idrufl ená porucha e i. Franti-ek¹¹³ je na vozíku, nechodí, nep emís uje, na WC chodí s dopomocí. B hem výuky na WC nepot ebuje, chodí afl doma.</i>
Respondent 3	fl ena	<i>Jana¹¹⁴ má roz-t p páte e, meningomyelokelu, diplegii, je nutnost cévkování. Je p idrufl ená st edn t flká porucha e i.</i>

Komentá :

V-ichni respondenti popsali typ t lesného postiflení svého dít te.

Respondent 3 si p ipravil doma formou poznámek ásti odpov dí rozhovoru.

¹¹¹ DMO ó d tská mozková obrna

¹¹² Z d vo du zachování anonymity respondenta bylo jeho k estní jméno pozm n no.

¹¹³ Z d vo du zachování anonymity respondenta bylo jeho k estní jméno pozm n no.

¹¹⁴ Z d vo du zachování anonymity respondenta bylo jeho k estní jméno pozm n no.

n socializace Va-eho dít te, popis nástupu do -koly, první docházky, komplikace při hledání -koly, nav-t vovaný ro ník Va-í dcerou/synem, prosp ch, chování Va-eho dít te, po et d tí ve t íd .

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Petra chodí od zá í tohoto roku nastoupila do -koly. M la ro ní odklad povinné -kolní docházky. M ly jsme veliké komplikace p i hledání Z^{TM} která by dceru umístila. Spadáme pod jiné m sto, ale cht li jsme do jiného, okresního m sta. Spousta Z^{TM} nás odmítlo, afl poslední oslovená nám vy-la vst íc. Pod -kolu pat í také speciální -kola. ¹¹⁵ Kola nám byla doporu ena i SPC. Ve t íd je 17 flák , paní asistentka je sdílená je-t k jednomu fláku. ¹¹⁶ Kola má zku-enosti se vzd láváním fláka s t lesným postířením, asistentka se zmínila, že tam m li jednoho fláka. ¹¹⁵. Chodí do -koly moc ráda, jde jí to. Její první vysv d ení, které m la te ¹¹⁶, byly samé jedni ky.</i>
Respondent 2	řena	<i>Komplikace s umíst ním syna jířl na I. stupe byly ohromné. V na-em m st nám na v-ech -kolách rovnou ekli, a umístím Franti-ka na speciální -kolu. Pomohlo nám SPC¹¹⁷ a editelka stacioná e. P i p echodu na druhý stupe se problém opakoval. Nakonec nám vy-el vst íc editel jedné Z^{TM} na-em m st , kterého krátce na to vyst ídal editel nový. T ídy byly tento rok slou eny, chodí tudířl do sportovní t ídy a je v ní 28 flák . Ve t íd byly dv asistentky pedagoga. Asistentku m l od 6. ro níku stejnou, nyní je dlouhodob nemocná. Z. sdílí momentáln asistentku s je-t jedním flákem. Zrovna tento týden se má poznat s jeho novou asistentkou. Problém jsme m li i p i hledání st ední -koly pro Franti-ka. Pomohl nám sou asný editel. St ední -kolu jsme díky n mu na-řli. Syna ekají p íjmací zkou-ky. Do osmé t ídy se Franti-ek ú astnil t locviku, na prvním stupni jezdil i na plavání, nyní, tento -kolní rok je syn z t locviku osvobozen. Známký má Franti-ek dobré, dvojky, trojky. Je líný, kdyby se víc u il, byly by lep-ř, musím ho do v-eho nutit.</i>
Respondent 3	řena	<i>M la jsem velký zájem o umíst ní dcery do mate ské -koly, ale nepoda ilo se, v jedné mate ské -kole m li velký problém s tím, že by dcera s vozíkem u-pinila koberec. Dcera p ed</i>

¹¹⁵ Pro zachování d v ry informací byly pozm n ny iniciály.

¹¹⁶ Vysv d ení za I. pololetí -kolního roku 2015/2016.

¹¹⁷ SPC ó speciáln pedagogické centrum.

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

		<p>... do Z^{TM} proto docházela do Denního stacionáře, ...m velmi ráda, výte n ji p ipravili na -kolu, dodnes ... jsou k nám velmi vst ícní. Do první t ídy nastoupila s ro ním ... odkladem -kolní docházky. Problém s umíst ním dcery do ... základní -koly nebyl, zvolili jsme si -kolu, která jífl m la ... zku-enost se vzd láváním fláka s t lesným postífením. Nyní je ... ve t íd í s dcerou 16 d tí.</p>
--	--	--

Komentá :

V-ichni respondenti pochází z Karlovarského kraje. Vzhledem k zachování anonymity respondent jsem blíffe m sto nespecifikovala. V-ichni respondenti se shodli, fle m li komplikace s umíst ním dít te do b fné t ídy základní -koly.

Otázka 3.: Hlavní p ínosy ve vzd lávání Va-eho dít te v b fné t íd Z^{TM} vidíte p edev-ím ví

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fl ena	<i>Dcera chce být veteriná kou, je chytrá. M fle si sv j sen tímto splnit, ze speciální -koly by si ho splnit nemohla. Cht la jsem, aby chodila na Z^{TM}, pak má lep-í mořnosti dal-řho vzd lávání.</i>
Respondent 2	fl ena	<i>Hlavní p ínos vidím v tom, fle je mezi normálními d tmi a vzájemn spolupracují.</i>
Respondent 3	fl ena	<i>Pro m je to velmi psychicky p ínosné i pro mou dceru, ale i pro ostatní d ti, protofle si uv domí, fle nejsou v-ichni zdraví a v pohod . Zdravé d ti pomáhají t mto d tem jít sm rem dop edu.</i>

Komentá :

V odpov dích se respondenti li-ili. P ínos vidí respondent 1 zejména v mořnostech, které se se vzd láváním na základní -kole jeho dít ti nabízejí. Respondent 2 vidí p ínos pro své dít s t lesným postífením ve spole nosti zdravých d tí. Respondent 3 vidí p ínos vzd lávání jejího dít te s t lesným postífením v b fné t íd základní -kole p edev-ím v psychické podpo e jí, coby matce samotné, jejímu dít ti ale i t ídnímu kolektivu a vzájemné podpo e a uv dom ní si rozdíl .

Up k Va-emu dít ti oproti ostatním dítím ve tísť
pedagoga?

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	Ano, jsou na ni hodn j-ř, ale jinak je to stejné.
Respondent 2	řena	Jsou na n j v-eobecn hodn j-ř. I ve ejnost. Vřdy, kdyř na m ekal v obchod , n co od n koho dostal.
Respondent 3	řena	Ze strany pedagog na -kole, kam dochází má dcera, v bec, v řádném p řpad .

Komentá :

Respondenti 1 a 2 se shodli v odpov ři. Vnřmajř odli-nř p řstup k jejich dít ti s t lesným postifením v tom smyslu, ře jsou na ni pedagogové a asistent/ka hodn j-ř.

Respondent 3 rozhodn odmřtl odli-nř p řstup ze strany pedagog ři asistentky pedagoga v ři jeho dít ti s t lesným postifením.

Otázka 5.: Ú astní se Va-e dít v-ech -kolních i mimo-kolních akcí, pobyt , -kol v p řrod ?

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	Zatřm m li pouze jeden výlet do zahrad klá-tera a tam dcera řela. Na -kolu v p řrod dcera nepojede, vřhledem k tomu, ře pojedou do hor a terěn je tam velmi -patný a vřhledem k tomu ři nemohou vřřt. Domluvily jsme se s panř u řtelkou, ře tedy dcera nepojede. Bylo by to pro n velmi obtřřné, neřivřm se řim ani.
Respondent 2	řena	Na -koly v p řrod t řda nejezdř. Na výlety n kdy syn jezdř, n kdy nejezdř, kdyř t řeba není p řtomna asistentka. Z stává bu to ve -kole, kdy má p řpravenou náhradnř innosti nebo doma. Jednou jsem s nřm byla ve -kole místo asistentky i řa, po domluv se -kolou.
Respondent 3	řena	U nás, na -kole, kam dochází dcera, je to bez problém . Panř u řtelka s panř asistentkou ři berou ři pro m na nepochopitelná místa. Dcera jezdř i na -kolandy do hor a po zku-řnostech bere s sebou panř u řtelka pro dceru helmu, kdyř spolu ob řpadly a potloukly se.

Komentá :

Respondent 1 a 2 potvrdili ú ast svřho dít te s t lesným postifením na -kolních a mimo-kolních akcích s p řřhlřdnutřm k mořřnostem zvládnout situaci ze strany -koly s ohledem na zdravotnř postifenř jejich dít te. Oba respondenti se setkali s třm, ře se jejich dít s t lesným postifením, po domluv řa od vodn řnř ze strany vedenř -koly, -kolnř akce

otkal s tím, že by jeho dítě bylo vyjmuta ze školní, s p espaním v náro ním horském terénu apod.

Otázka 6.: Ú astní se Va-e dítě zájmových útvar nabízených školou? Prosím rozve te.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Ve škole po vyu ování dochází dcera do krouřku anglického jazyka.</i>
Respondent 2	řena	<i>Do školních zájmových krouřk Franti-ek nechodí a nechodil.</i>
Respondent 3	řena	<i>Ano, tento rok chodí na řikulky, minulý rok chodila na tane ní krouřek.</i>

Komentá :

Respondenti 1 a 2 uvedli shodnou odpov , že jejich dítě nevyuřívá školních zájmových krouřk . Respondent 3 uvedl, že jeho dcera školních krouřk ěl dva roky vyuřívá. Minulý rok docházela do tane ního krouřku a tento školní rok dochází do krouřku řikovných rukou.

Otázka 7.: Nav-ť vuje Va-e dítě školní družinu? Prosím p ípadn rozve te.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Školní družinu nenav-ť vuje. Minulý rok ob as, když dcera chtěla, tak šla mezi d ěti do školní družiny.</i>
Respondent 2	řena	<i>Ne. Nechodil a nechodí.</i>
Respondent 3	řena	<i>Školní družinu nenav-ť vuje. Minulý rok ob as, když dcera chtěla, tak šla mezi d ěti do školní družiny.</i>

Komentá :

Respondenti se shodli v odpov ěi. řádné z jejich d ětí nedochází do školní družiny.

vní úskalí, která jste již, co by rodi e, byli nuceni
popis jejich (vy) e-ení.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Nic m nenapadá, krom hledání základní -koly, na kterou by dcera mohla nastoupit povinnou -kolní docházku. P echod na druhý stupe zatím ne e-ím, ani nevím, kde je budova 2. stupn na-í -koly.</i>
Respondent 2	řena	<i>e-ili jsme spolupráci s asistentkou. Syn necht l ani moc chodit do -koly. Velký problém jsme m li, jak na za átku synovy -kolní docházky s jeho umíst ním na základní -kolu, tak potom i p i p echodu na druhý stupe a nyní i p i hledání st ední -koly.</i>
Respondent 3	řena	<i>Tak zam stání, vztah. Budeme muset e-it p echod na druhý stupe , na jinou základní -kolu, kdy jsme s paní editelkou již o tom mluvily, a dala mi kontakt na editele dané -koly. Nevíme, co nás na druhém stupni eká, jaká spolupráce, jaký asistent, jestli bude ochoten ji p ebalití No a dal-í problém, který budeme muset e-it, je paní asistentka. Dcera i já jsme si na ni velmi zvykly, dcera k ní má velmi blízký vztah a uřl nyní se zm ny obávám. Dcera i asistentka jsou na sob závislé. Je tady jistá mořnost, ře by eventuáln mohla asistentka pokračovat s dcerou na 2. stupe , pokud by tu nem la jiného řáka a editel nové -koly by s tím souhlasil, uvidíme í ō</i>

Komentá :

Respondenti 1 a 2 se shodli v odpov di, ře narazili na úskalí p i umíst ní svého dít te do první t ídy základní -koly. U respondenta 2 se toto opakovalo i p i p echodu jeho syna na druhý stupe základní -koly a p i hledání st ední -koly.

Respondent 2 nastínil e-ené úskalí s asistentkou pedagoga. Respondentem bylo dopln no, ře na prvním stupni m l zku-enosti se t emi asistentkami pedagoga b hem dvou let, ta t etí byla dle vyjád ení matky bezvadná a pokračovala s ním ařl do páté t ídy, v kontaktu jsou stále. Na druhém stupni m l od -esté t ídy asistentku jednu, která je nyní v dlouhodobé pracovní neschopnosti a zastupuje ji druhá asistentka ve t íd , která je momentáln sdílená. B hem následujícího týdne se má syn seznámit s asistentkou novou. Téma ohledn asistentky pedagoga je podrobn ěji rozvedeno v odpov di na otázku 11.

Respondent 3 vyjád il obavy z p echodu své dcery na druhý stupe základní -koly, a to ne z d vodu umíst ní, jistá varianta uřl je pro n p ipravena, ale z d vodu zm ny t ídního kolektivu, asistentky pedagoga, na kterou má dcera silný citový vztah a se kterou je velmi spokojena i samotná respondentka.

Va-e dít vedeno ze strany pedagog , asistentky

pedagoga i d tí k co nejv t-í samostatnosti Va-eho dít te?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	Ano, p ála jsem si to. Pot ebuje to pro flivot.
Respondent 2	fi ena	Tím, fle má asistentku, tak tam tak velká samostatnost tolik není a syn se velmi stydí, tak je to s ním t fké. Syn si na to hodn zvyknul.
Respondent 3	fi ena	Ur it , ale asistentka musí být nabádána t ídní u itelkou, ale te jifl mnohem mén , aby v-e nechávala na dce i a ned la š toš za ni.

Komentá :

Respondenti 1 a 3 shodn uvedli, fle je vedeno jejich dít ze strany -kolního kolektivu k jeho co nejv t-í samostatnosti. Respondent 2 se nedomnívá, fle je jeho dít vedeno ze strany -kolního kolektivu k co nejv t-í mořné samostatnosti.

Otázka 10.: Je z Va-í strany vedeno dít k co nejv t-í mořné samostatnosti?

Stane se, fle vykonáváte innosti, které Va-e dít zvládne, za n j?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	Ob as ano, t eba kdyfl si zacuchá vlasy, u e-u ji, ale jinak nechávám v-e na ní.
Respondent 2	fi ena	Snafíme se, ale je pravda, fle je víc rozmazlován.
Respondent 3	fi ena	Velmi se o to snafím, ano, ale p istihnu se, fle mnohdy ud lám leccos za dceru, abychom stihly v as vyrazit nap . do -koly, nebo abych si u-et ıla práci. Ven ji samotnou nepou-ším, u nás v míst bydli-t to není ani mořné, zajede do díry, a jak se zvedne sama?

Komentá :

Do-lo ke shod u v-ech respondent . Uv domují si, fle konají n které innosti (v men-í, i v t-í mí e) za dít s t lesným postifením.

dít s t lesným postífením více ohroženo –íkanou
, vrstevník , vyu ujících, asistent ?

Dotazovaný	fiena/mufl	Odpov
Respondent 1	fiena	Ano, ze strany vrstevník ur it ano, zařtily jsme to v lázních i v mate ské –kole. Záležť vřdy na tom dít ti samotném, jestli je zlé i nikoliv, jestli to mají v sob . Ale d ti ve t íd u Petry jsou hrozn hodné, nemá problém. Ze strany vyu ujících i asistentky ne.
Respondent 2	fiena	Já nevím, ale tím, fle je tam s ním paní asistentka, tak ne. Tam ty d ti se chovají opravdu moc hezky.
Respondent 3	fiena	Nemyslím si, je to prost o lidech.

Komentá :

Respondent 2 a 3 shodn odpov d li, fle se nedomnívají, fle by dít s t lesným postífením bylo více ohroženo –íkanou r zných forem. Respondent 1 se domnívá, fle naopak ano, dít s t lesným postífením je více ohroženo –íkanou r zných forem. Odpov je ovlivn na vlastní zku–eností respondentky.

Otázka 12.: Shr te, prosím, spolupráci s t ídní/m u ítelem/lkou, editelem/lkou, asistentem/tkou pedagoga, se –kolskými poradenskými pracovi–ti (PPP¹¹⁸, SPC¹¹⁹) p i sestavování a pln ní IVP¹²⁰, p i obsahu u iva jednotlivých p edm t (t lesné výchovy, praktických inností apod.). Kdo zastupuje paní asistentku po dobu její p ípadné nep ítomnosti?

Dotazovaný	fiena/mufl	Odpov
Respondent 1	fiena	Spolupráce s ob ma je dobrá, ve v–em, denní, pravidelná. T ídní u ítelka i asistentka jsou ob dv moc fajn, spolupráce funguje výte n . Asistentka má hned kolem sebe spoustu d tí. Úlevy má dcera na psaní, z t locviku je osvobozena na doporu ení z SPC. Není problém s absencí kv li lázním ke konci –kolního roku. Spolupráce s SPC nyní je 1x za rok, p ed nástupem do –koly jsme tam docházeli kařdých 14 dní. Pov ená pracovnice z SPC byla hned za átkem zá í na kontrolním –et ení ve –kole. Pokud paní asistentka chybí, je ve t íd vyu ující, nebo t ídní u ítelka sama. IVP dcera nemá.
Respondent 2	fiena	Spolupráce se t ídním u ítelem i s editelem je dobrá. e–ili jsme situaci s asistentkou, m la výrazné osobní problémy, cořl

¹¹⁸ PPP - pedagogicko psychologická poradna

¹¹⁹ SPC- speciáln pedagogické centrum

¹²⁰ IVP- individuální vzd lávací plán

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

		<p>odráželo i na vztahu k mému synovi, a na Franti-kovi náť. Nechodil rád do -koly. e-ili jsme to s t ídní u ítelkou, která m na to upozornila, obrátila jsem i na editele -koly, do- ke zklidn ní. Paní asistentka je momentáln v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Franti-ek má druhou asistentku, která ve t íd také p sobí k jinému fláku. Syn se hned do -koly t -í, hned se š zvednulõ, je veselej-í. Zít ra se má syn seznámit s novou paní asistentkou. Pokud paní asistentka chybí, tak se nabídla druhá paní asistentka ve t íd , párkrát jsem tam byla i já, ob as je syn doma.</p>
Respondent 3	flena	<p>S pedagogy je spolupráce výborná, pravidelná, soustavná. Je to o lidech, o jejich p ístupu a o tom, fle kdyfl se chce, tak to jde. My jsme m li -t stí, fle jsme narazili na p ístup š chce se a jde to.õ Kdyfl slýchávám z vypravování jiných maminek s hendikepovanými d tmi z lázní, od kamarádky, která má dceru s t lesným postífením a s p idrušeným mentálním postífením, tak ony takové -t stí nem ly a u nich na -kole se š nechce a nejde to. Velmi se pak diví, kdyfl vyprávím, fle má dcera jezdí na -kolu v p írod , cvi í apod. Asistentka mi posílá fotografie z výuky jako zp tnou vazbu, cévkuje dceru, samozejm bych do -koly na cévkování dojífld la, ale jsem velmi ráda, fle byla ochotná, velmi mi to pom fle. S SPC spolupracujeme formou náv-t vy jednou afl dvakrát do roka, kdyfl je p edev-ím t eba vy-et ení jako podklad pro -kolu a ohledn funkce asistentky. T locviku se dcera ú astní se v-ím v-udy, i v etn sá kování, -plhu. Nemám slov, z t locviku má dcera jedni ku, vfldy se tomu sm jeme.</p>

Komentá :

Respondenti shodn konstatovali, fle spolupráce se -kolou je dobrá, oboustrann vst ícná. Spolupráce s SPC¹²¹ probíhá jednou afl dvakrát do roka, p ímo jednou i na p d -koly, pozorováním a jeho následným rozborem ve -kole.

Respondent 3 se podrobn ji rozmluvil o svých zku-enostech s integrací dcery v b fné t íd základní -koly.

Respondent 2 p i dopl ující otázce uvedl, fle na prvním stupni m l Franti-ek¹²² jednu t ídní u ítelku, t i asistentky pedagoga (b hem dvou let, hledala se šta praváõ, a na-la). Na druhém stupni má Franti-ek nyní t etího t ídního u ítele, asistentku pedagoga m l afl do této chvíle jednu, nyní dochází ke zm n .

¹²¹ SPC- speciáln pedaogické centrum.

¹²² Z dvodu zachování anonymity bylo pozm n no flákovo jméno.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

u, pocity, dojmy, nám ty, dopl uující informace.

Respondent 1	řena	<i>Matka doplnila, ře dcera sedí v lavici sama, a ře je ráda, ře se alespo nerozptyluje. Ráda bych chodila do zam stnání, jsem 17 let doma, ale nevím, jak bych to d lala, kdyřl dceru ráno p edám ve -kole a pak za pár hodin ji op t vyzvedávám.</i>
Respondent 2	řena	Bez dopl ní.
Respondent 3	řena	<i>K rozhovoru nemám nic. Lidé si mnohdy neuv domují, co v-e musíme e-ít. To, co zdravým lidem p ijde zcela automatické, já musím d kladn promý-let. T eba bariérovost ó ano, s doprovodem se dcera dostane kamkoliv, ale sama ne. Nepou-ťím ji ani samotnou ven, spadla by s vozíkem a kdo by jí tam pomohl. Nebo nap íklad ojeté gumy na vozíku, je t eba po ídit nové, aby t eba na -koland nepíchli, apod. Jezdíme pravideln na rehabilitace, dcera je na m pln závislá P ístup ve ejnosti je zase o lidech. N kdo se stydí podívat, n kdo kouká s povzbuzením v o ích a n kte í, je jich mén , nadávají, nebo si myslí, ře je to výhoda.</i>

Komentá :

Respondenti rozhovor a jeho pr b h neokomentovali. Neverbáln s úsm vem na tvá i kr ili rameny. Respondenti 1 a 3 vyjád ili dopl uující informace, shrnutí, podn ty ze svého řivota. Respondent 3 narazil na problém bariérovosti budov a terénu. Respondent 2 otázku neokomentoval, nedoplnil.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

n strukturovaných rozhovor s editeli/kami –kol

Opakovan byly audionahrávky rozhovor vyposlechnuty a následně byly zpracovány jejich autentické **p episy**. Pro přehlednost byly odpovědi respondentů na jednotlivé otázky zaznamenány do tabulky. editel m/ editelkám –kol byly předkládány otázky číslo 1, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13 z otázek určených pro pedagogy. Pro přehlednost jsem odpovědi respondentů na jednotlivé otázky zaznamenala do tabulky. Ve všech zrealizovaných rozhovorech byl termín flák/yn s t lesným postifněním nahrazen konkrétním jménem daného fláka/yn, což v p episu rozhovoru, vzhledem k zachování anonymity, není zřejmé, i je to nahrazeno jiným, smyšleným jménem.

1. Popište prosím délku praxe a zkušenosti se vzdáváním dítěte se zdravotním postižením, typ –koly, stupe základní –koly, počet fláků ve třídě.

Dotazovaný	řena/muř	Odpověď
Respondent 1	řena	<i>Má praxe je 27 let ve –kolství, z toho mám 9 let zkušenosti se vzdáváním fláků s t lesným postižením, jeden z nich se vzdával, druhý se v současné době –t vzdává na neúplně základní –koly. Ve třídě je celkem 16 fláků.</i>
Respondent 2	muř	<i>Vzdávání fláka s t lesným postižením bylo pro mě naprosto novou situací. Bez vzdání speciálního pedagoga, se zákonnými podmínkami v ruce, jsme zajistili stavební úpravy, tj. bezbariérový zadní vchod, bezbariérové WC, a to je –t před mým nástupem do funkce editel. Zřídili jsme fláku s t lesným postižením odpovídající místnost na patře, ve třídě má flák k dispozici speciální stůl, řidli. Pomohl nám krajský úřad, stavební výdaje zajiřovalo ze svého rozpočtu. Spolupracoval jsem se základní –kolou, kam flák docházel na 1. stupeň. Díky mé osobní urgenci a iniciativě podařilo zajistit přes Úřad práce schodolez, který byl fláku zdarma zapůjčen.</i>

Komentář :

Respondent 1 se se flákem s t lesným postižením setkává denně, ale není jeho využití. Má především nepříjemnou zkušenost se vzdáváním fláka s t lesným postižením z hospitací, pozorování. Příjemnou zkušenost s prací se flákem s t lesným postižením má ze –kolních a mimo –kolních akcí.

Respondent 2 pracuje ve –kolství mnoho let. Setkává se s flákem s t lesným postižením například v hodinách, využití pracovní využití.

s t lesným postífením, pro t ídní a -kolní kolektiv

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>fi ák s t lesným postífením je zcela plnohodnotným flákem a okolí ho tak brzy vnímá, neuv domuje si jeho odli-nost (postífení). Není vylou en ze fládné innosti, je nedílnou sou ástí d ní ve t íd , -kole. Má kamarády, na které se m fle spolehnout a kte í mu pomohou. D ti, lidé, pedagogové, ve ejnost v sob objeví schopnost empatie, pomoci, ochoty ud lat n co pro druhé nad rámec svých b fhých povinností, nau í se p írozen vnímat lidi s postífením, budou jim um t pomoci bez pocitu ostychu, strachu, nad azenosti.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Velikým p ínosem je, fle d ti vidí, fle existují lidi, kte í mají postífení, t lesné problémy, a nau í se k n mu chovat. To je super plus. A ony automaticky dopomohou.</i>

Komentá :

První respondent vnímá p ínos pro samotného fláka s t lesným postífením v tom, fle je v kontaktu s vrstevníky a tento kontakt je p ínosem i pro jeho vrstevníky, jde o vzájemnou interakci. P ínos vidí respondent 1 i osobním rozvoji pro pedagogy, ve ejnost, kte í v sob objeví empatii, ochotu pomoci i nad rámec svých povinností. Oba respondenti se shodují v domn nce, fle d ti a ve ejnost se touto zku-eností nau í k dít ti a lidem s t lesným postífením chovat p írozen bez ostychu, strachu, nad azenosti.

3. P ínosy vzd lávání fláka/yni s t lesným postífením pro Vás osobn spat ujete ví

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	Odpov se kryje a opakuje s odpov dí na otázku .2.
Respondent 2	mufl	Nová zku-enost.

Komentá :

Odpov u respondenta 1 se shoduje s odpov dí na otázku p edchozí. Respondent spat uje pro n j nejv t-í p ínos v nové flivotní zku-enosti.

sným postífením vnímáno d tmi ve t íd ? Jak tráví

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>flák s t lesným postífením je zcela plnohodnotným lenem kolektivu a okolí ho tak brzy vnímá, neuv domuje si jeho odli-nost (postífení). P estávky tráví flákyn s t lesným postífením dle svého výb ru bez asistentky, ale dosp lý je ve t íd k dispozici.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Není to o tom, fle by s ním d ti ile komunikovaly. Rozhodn to není ale o tom, fle by ho d ti odstrkovaly. Je sou částí t ídy.</i>

Komentá :

Odpov u respondenta 1 koresponduje op t s odpov dí na otázku íslo 2.

Dle respondenta je flák/yn s t lesným postífením plnohodnotným lenem kolektivu a okolí si brzy jeho odli-nost, hendikep, neuv domuje.

Respondent 2 popisuje, fle flák s t lesným postífením je sou částí t ídy. Není d tmi v t ídním kolektivu odstrkován, ale ani není d tmi vyhledáván.

5. Vidíte úskalí v organizaci hodin (viz t lesná výchova, praktické innosti, p esun do u eben, plavecký výcvikí), v organizaci -kolních, mimo-kolních výjezd s ohledem na fláka/yni s t lesným postífením? Uve te prosím na konkrétních p íkladech z praxe a jejich mofná (vy) e-ení.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Ne, nevidím fládné úskalí v organizaci hodin, vřdy je v-e dop edu d kladn promy-eno vzhledem k fláku s t lesným postífením, nebo je v-e opera n e-eno na míst . flák s t lesným postífením se ú astní t locviku, innosti jsou mu chystány i obm ovány k jeho mofnostem. flák s t lesným postífením se ú astní i pobytu na horách v náro ném terénu, kdy se podílí na zvládnutí terénu a pobytu kařdý p ítomný dosp lý.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Vřdy, kdyřl to jde, tak flák s t lesným postífením jezdí s námi na akce t ídy, na výlety. N kdy ov-em, nap íklad z d vodu p epravy, to ale nelze (viz autobusy, kde na to nejsou nachystaní).</i>

Komentá :

Respondent 1 popisuje, fle fláky/yn s t lesným postífením se zcela automaticky ú astní v-ech -kolních, mimo-kolních akcí, t lesné výchovy, vyjma plaveckého výcviku.

ípadn aktuáln flexibiln po e-eno. Respondent 1
láky n nezú astnila z aktuálních zdravotních d vod ,

po konzultaci s matky s léka em.

Respondent 2 uvádí, že vřdy kdyfl je to mořné z hlediska organizace akce, se flák
s t lesným postifením t řdních a -kolních akcí ú astní, ale n kdy to, nap íklad z hlediska
dopravy nelze.

**6. Domníváte se, že je dít s t lesným postifením více ohrořeno mořnou -íkanou
r zných forem ze strany spoluřák , vyu ujících, asistent pedagoga. Navrhn te
mořná preventivní opat ení.**

Dotazovaný	řena/muřl	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Ne domnívám se, u nás na -kole díky velmi ú innému systému prevence proti -íkan a spolupřáci editel -koly, -kolního metodika prevence a ostatních vyu ujících ur it ne. Navíc, není ani kde, u fláka s t lesným postifením je vřdy v blízkosti n jaký dosp lý.</i>
Respondent 2	muřl	<i>Ne, naopak, je obrovským pozitivem, že d ti vidí, od té 6. t řdy, že existují d ti, které mají postifení a od za átku si na n j zvykly a berou ho úpln normáln .</i>

Komentá :

Oba respondenti shodn reagují, že se nedomnívají, že by dít s t lesným postifením bylo více ohrořeno -íkanou r zných forem. Oba respondenti sv j názor podrobn ě rozvedli.

7. Popi-te spolupřáci s rodi i, se -kolskými poradenskými institucemi, s dal-ími odborníky s cílem získávání informací o dané problematice.

Dotazovaný	řena/muřl	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Spolupřáce s mamkou fláka s t lesným postifením je výte ná, vzájemn vst řcná. S SPC¹²³ spolupřacujeme pravideln p i tvorbu a schvalování IVP¹²⁴ pro daný -kolní rok, pov ená pracovnice SPC provádí pravidelnou náv-řvu i ve -kole p i vyu ování, hodnotí proces integrace, konzultuje i doporu uje rady editeli, t řdní u itelce, asistentce pedagoga. T řdní u itelka i asistentka pedagoga respektují doporu ení odborník tj. speciálního pedagoga, logopeda, psychologa apod.</i>
Respondent 2	muřl	<i>S maminkou fláka se vídám vícemén denn , vycházíme si oboustrann vst řc, spolupřáce funguje absolutn</i>

¹²³ SPC ó speciáln pedagogické centrum

¹²⁴ IVP ó individuální vzd lávací plán

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

		<p>chyb. S SPC komunikujeme, máme naprosto perfektní . Velký problém, který jsme e-ili, a troufám si íci, že by no nem la e-ít -kola, ale práv SPC, je dal-í vzd lávání d tí s t lesným postiflením po ukon ení jejich povinné -kolní docházky. SPC jim n co navrhnou, ale m la by to dotáhnout afl do finále, do p íjetí. Troufám si íci, že rodi e nemají informace, a op t to nemyslím jako kritiku konkrétní pracovnice SPC, to je prost problém systému. SPC by m lo, dle mého názoru, zajistit flák m p echod na st ední -kolu, poskytnout pot ebné informace, zmapovat terén, p edat ucelenou nabídku s p íhlédnutím ke specifik m jednotlivých typ t lesného postiflení, ke specifik m jednotlivých st edních -kol. Díky mé osobní angařovanosti a iniciativ se nám poda ilo najít -kolu, vykomunikoval jsem situaci s vedením dané st ední -koly, vedení si s rodi i domluvilo sch zku a v dubnu ekají fláka p íjmací zkou-ky.</p>
--	--	---

Komentá :

Oba respondenti shodn vnímají spolupráci, jak s rodi i, tak i se speciáln pedagogickým centrem za oboustrann vst ícnou.

Respondent 2 nastínil slabinu související s ukon ení -kolní povinné docházky pro fláka/yni s t lesným postiflením, a o které je p esv d en, že by ji m lo pokrýt speciáln pedagogické centrum.

8. Popi-te, jak dopomáhá asistent/ka pedagoga fláku/yni s t lesným postiflením, vyu ující/mu. Porovnejte p ípadn míru dopomoci s p ede-lými roky, uve te p íklady. Kdo zastupuje asistentku v dob její nep ítomnosti?

Dotazovaný	fiena/mufl	Odpov
Respondent 1	fiena	<p>Asistentka pedagoga je prodlouženou rukou pedagoga ve t íd . Funguje mezi nimi jifl naprostá souhra. Asistentka flákyni pomáhá p edev-ím s oblékáním, svlékáním, p emís ováním, cévkuje ji p ed odpoledním vyu ováním, krouřkem i na celodenním výlet í výlet s p espáním, dopomáhá jí p í hodin dle pot eby. Asistentka pedagoga je sdílená je-t k jednomu fláku se specifickými poruchami u ení. Asistentka pedagoga zatím chyb la jen krátkodob a to její pracovní nápl nahradila vyu ující ve t íd , t ídní u ítelka.</p>
Respondent 2	mufl	<p>To velmi závisí na tom, jakou má asistentka povahu, tam to není o vzd lání, je to o vztahu a její pracovní náplni, na individualit kařdého lov ka. Zastupující asistentka pedagoga je typ stále dob e nalad něho pohledného lov ka, cofl se na fláku s t lesným postiflením odrářfí, pook ál, t -il se do -koly. Na druhou stranu p edchozí asistentka byla spí-e stařlená do sebe,</p>

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

		<p>sivní, cofl se na fláka p ená-elo. Dlouhodobou omnost asistentky pedagoga jsme e-ili jejím zástupem. ivnu jsme p ijali asistentku novou. Krátkodob vypomohla druhá asistentka ve t íd , která je k jinému fláku. Pokud to byla otázka jednoho dne, i ásti jeho vyu ování, tak jsme se s maminkou domluvili a maminka si pro n j p i-la d íve, a to proto, fle vyu ující nem fle o p estávce zajistit jeho bezpe nost, nem fle ho hlídat. V jeho p ípad je to komplikovan j-í, protofle je pot eba, aby stále u n j, z hlediska jeho bezpe nosti, n kdo byl, jedná se p edev-ím o p estávky.</p>
--	--	--

Komentá :

Oba respondenti podrobn ji popisují, jak vnímají roli asistentky ve t íd , a to jak po pracovní, tak i po lidské stránce a jaké mají zkušenosti. Respondent 1 nastínil, fle z po átku hledání šté pravé asistentkyø se potýkal s lidskými i pracovními úskalími ze strany asistent p sobících na -kole, ale šdo t eticeø se naskytla šta praváø, která p sobí na -kole afl doposud.

9. Domníváte se, fle finan ní zdroje jsou ú eln zacíleny a jsou dosta ující (na pom cky, na asistenty pedagoga apod.)?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<p>Ano, finan ní zdroje z krajského ú adu jsou ú eln zacíleny, vřdy nám bylo vyhov no v plném rozsahu, spolupráce s pov enou pracovníci krajského ú adu je vynikající. Zapojujeme se do Rozvojového programu MSMT Kompenza ní u ební pom cky pro fláky se zdravotním postífením¹²⁵. Z izovatel byl ochoten uhradit schodolez, av-ak flák se na n m bál a rychlej-í je manuální vytaflení fláka i s vozíkem.</p>
Respondent 2	mufl	<p>Problém s financemi vidím v tom slova smyslu, fle bychom si samoz ejm p áli, abychom tu m li výtah, ale to jsou milionové investice. V zákon je to nyní od 1.9. povinnost z izovatele. M sto proti tomu také nic nemá, ale nedají se najednou na v-ech -kolách z ídit výtahy i vzhledem k jejich technickému e-ení. U nás by se výtah musel postavit mimo -kolu, a budov .</p>

¹²⁵ Rozvojový program Kompenza ní u ební pom cky pro fláky se zdravotním postífením v roce 2016, .j MSMT 6 43229/2015-1.

acilení finan ních prost edk . Respondent 2 vidí problém ve finan ních limitech, které omezují technické a stavební úpravy v prostorách -koly.

10. Úskalí v integraci fláka/yn s t lesným postiflením spat uji p edev-ím v í

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>Na na-í -kole rodinného typu, kde máme pouze 1. stupe Z^{TM}, nespát uji b hem integrace fládná úskalí. Ale vnímám mořné úskalí v blřřřřř se p echodu fláka s t lesným postiflením na stupe 2., na jinou základní -kolu, a to p edev-ím ve zm n prost edí, spolufák , ve zm n asistenta/ky pedagoga, flák má na ni velmi silnou vazbu. Budu usilovat o mořnost p echodu fláka spolu s asistentkou. To v-e prob hne v období psychického a fyzického dozrávání fláka. Úskalí vidím v pon kud komplikovaném byrokratickém řzení pro schválení funkce asistenta pedagogy i v podkladech pro ú ast v projektech MSMT.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Nespát uji fládná úskalí. Nehledali jsme d vody, pro fláka s t lesným postiflením nevzít, naopak jsme p ipravili podmínky, abychom ho mohli p ijmout. Záleřř na druhu t lesného postifleného. Troufám si řci, fle se dá v-e v drtivé v t-in p ípad vy e-ít. Je to naopak p ínosem pro ostatní d ti, kdy se nau í p írozen se nastavit a chovat kt mto lidem. Jediným problém snad vidím ve financíchí Z vlastních zku-eností mohu řci, fle jsme narazili na problém s dal-ím vzd láním fláka/yn s t lesným postiflením po ukon ení jeho povinné -kolní docházky.</i>

Komentá :

Respondent 1 vidí p edev-ím dv oblasti úskalí, které jsou spojeny s integrací fláka/yn s t lesným postiflením. První z nich, je p echod flákyn na druhý stupe základní -koly, tzn. na jinou základní -kolu, sou asná základní -kola je základní -kolou neúplnou pouze s 1. stupn m. P echod na druhý stupe nebude obtřřřř jen co do zm ny t řdního kolektivu, vyu ujících, tak jako pro ostatní d ti v sou asném kolektivu, ale je-t to bude zkomplikováno p sobením nové asistentky, cofl bude asi problém nejv t-í, jelikofl se sou asnou asistentkou pedagoga má flákyn úzký vztah. Nabízí se, dle respondenta, teoretická mořnost, fle by ob p e-ly na druhý stupe spolu, flákyn i asistentka. V-e je pot eba projednat s editelem tamní základní -koly. Druhou problematickou oblastí dle respondenta je pom rn náro ná byrokracie.

Respondent 2 tvrdí, fle tém v-echna úskalí se dají vy e-ít a naopak se úskalí mohou stát p ínosem. Spát uje také p edev-ím dv komplikované oblasti související s integrací

oly a t mi jsou: finan ní prost edky a dal-í mofnosti
t lesným postiflením.

11. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>Základním p edpokladem úsp -né integrace je ochota a spolupráce s t idní u itelkou, asistentkou pedagoga, dal-ích vyu ujících st idajících se ve t id , rodi , ostatních pedagogických i nepedagogických zam stnanc -koly šud lat n co navíc, nad rámece svých b fňých pracovních povinností. flákyn s t lesným postiflením se ú astní se kroufku -ikulek, minulý rok docházela flákyn do tane ního kroufku. Pokud se chce, nic není problém. Nevníáme ji jako postiflenou.</i>
Respondent 2	mufl	<i>My nemáme pot ebu n co tajit. Domníám se, fle integrace dít te s t lesným postiflením je v po ádku a má smysl. V fládném p ípad nechci kritizovat a hodnotit, ale myslím si, i vzhledem k budoucnosti samotného fláka, fle by se dal flák posunout sm rem dop edu v oblasti sebeobsluhy, osobní hygieny i zdravotního stavu. Zd raz uji znovu, fle nekritizují, naopak p ed v-emi rodi i, kte í mají d ti s t lesným postiflením smekám, protofle co v-e s d tmi s t lesným postiflením musí e-ít, to my v bec neznáme a musí to být psychický nápor. Tak jako je kaflký typ t lesného postiflení jiný, individuální, specifický, tak je i kaflká rodinná situace jiná, individuální, specifická.</i>

Komentá :

Oba respondenti vyuffili mofnost se k rozhovoru vyjád it a doplnit jej.

Respondent 2 v jednotlivých odpov dích spontánn p esahoval i do otázek následujících.

Problematiku zmapoval komplexn . Respondent 2 srovnával p ínosy a úskalí u 2 typ zdravotních postiflení se kterými má osobní zku- enost. Drfeli jsme se zám rn p edev-ím postiflení t lesného.

strukturovaných rozhovor s tělními se vzdává flák/yn s tělním postifením

Opakovaně byly audiozáznamy vyposlechnuty a následně byly zpracovány jejich autentické příběhy. Pro přehlednost byly odpovědi respondentů na jednotlivé otázky zaznamenány do tabulky. Ve všech zrealizovaných rozhovorech byl termín flák/yn s tělním postifením nahrazen konkrétním jménem daného fláka/yn, což v příběhu rozhovoru, vzhledem k zachování anonymity, není zřejmé, ale je to nahrazeno jiným, smyslným jménem.

1. Popište prosím délku praxe a zkušenosti se vzdáváním dětí se zdravotním postifením, typ školy, stupeň ZŠ, počet fláků ve třídě apod.

Dotazovaný	žena/muž	Odpověď
Respondent 1	žena	<i>Do školství jsem nastoupila v roce 2001. Zkušenost s dětmi se zdravotním postifením ve škole mám 9. rokem. Předtím jsem pracovala jako vychovatelka v lázních pro děti. Aktivně spolupracuji s postifenými od roku 2003 (boccia, atletika, vodácké tábory pro handicapované osoby, kempy vozíčkářů, mezinárodní hry tělních postifených).</i>
Respondent 2	muž	<i>Nedokážu to přesně z hlavy spočítat. Pracoval jsem ve školství, pak jsem z nějaké chvíle odešel, abych si vyčistil hlavu, a vrátil jsem se do školy zpět. Zkušenost se vzdáváním fláka s tělním postifením mám tvrdým rokem, užím ho na úrovni, na které předtím a tento rok jsem jeho tělním učitelem. Užím na 2. stupni ZŠ ve třídě je 28 dětí.</i>
Respondent 3	žena	<i>Mám 45 letou praxi ve školství. Pracuji na 1. stupni ZŠ. Se flákem/yní s tělním postifením mám 5 letou praxi.</i>

Komentář :

Všichni respondenti pracují dlouhodobě ve školství. Délka zkušenosti se vzdáváním dětí se zdravotním postifením se liší od 4 let, přes 5 let až k 9 leté praxi se vzdáváním dětí se zdravotním hendikepem. Respondent 1 se 13. rokem ve volném čase věnuje sportovním aktivitám lidí se zdravotním hendikepem a má vystudovanou Karlovu univerzitu, FTVS¹²⁶, pracovní a tělní výchova zdravotně postifených osob.

¹²⁶ FTVS 6 fakulta tělní výchovy a sportu

osobního postížení fláka/yn , se kterým nyní
apod.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>U nás je flák na vozí ku, se st edn t flkým t lesným postífením, plégii dolních kon etin a se st edn t flkou poruchou e i.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Spastická kvadruparéza, porucha e i. Jemu to pálí, akorát je líný, to ufl jsem mu také ekl.õ Myslím si, fle se jeho zdravotní stav se zhor-uje. Domnívám se, fle by se na tom dalo více zapracovat, ale nemyslím v bec jako kritiku.</i>
Respondent 3	fi ena	<i>flák je pln p ipoután na invalidní vozík.</i>

Komentá :

V-ichni respondenti mají zku-enost s prací se flákem/yni na vozí ku.

3. P ínosy se vzd láváním fláka/yn s t lesným postífením pro Vás osobn spat ujete v ...

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>Pro m je to obohacení, flivotní zku-enost. Uv domila jsem si, fle i kdyfl lov k nechce, zpo átku d lá rozdíly, porovnává. Jakmile získá zku-enosti, porovnávání se vytrácí.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Pro m osobn í no lov k vidí, fle jeho problémy nejsou zas tak velké problémy, kdyfl lov k vidí, fle dít se nezvedne, nevykoná pot ebu, tak si váflí toho, co má.</i>
Respondent 3	fi ena	<i>Denn si uv domuji pomíjivost lidského t stí.</i>

Komentá :

Respondent 1 spat uje hlavní p ínos pro n j samotného p edev-ím v nabyté flivotní zku-enosti a uv dom ní si, fle i kdyfl lov k zpo átku nechce, d lá rozdíly, porovnává.

Respondenti 2 a 3 shodn uvedli, fle si uv domují, fle lidé v okolí e-í náro n j-í celoflivotní problémy v porovnání s jejich problémy.

4. P ínosy pro samotného fláka/yni s t lesným postífením, pro t ídní a -kolní kolektiv spat ujete ví

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>D ti v t ídním, -kolním kolektivu si zvyknou na to, fle ve spole nosti jsou mezi námi lidé se zdravotním postífením, s t lesným postífením, d íve selektovaní, dnes na-t stí integrování a nau í se s nimi flít a vnímat je jako normální sou ást spole nosti. Dít s t lesným postífením je ve skupin vrstevník , cofl je pro n j to nejd leflit j-í, být dít tem.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Pro fláka s t lesným postífením je p ínos asi v tom, fle nevidí kolem sebe jen postífené, na druhé stran záleflí zase na</i>

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

		<i>e, jestli jim (zdravý) třeba nezávidí a nemfle jak deptat, ale já myslím, fle ho to nedeptá.</i>
		<i>Dívčí vidí, co ony mají jako problém, tak to není vlastně problém.</i>
Respondent 3	flena	<i>V zapojení dítěte s tělesným postižením do výtvarných aktivit po úkonech –kolou a ve styku s vrstevníky.</i>

Komentář :

Respondenti shodně spatřují hlavní přínosy pro děti s tělesným postižením a pro třídní i –kolní kolektiv ve vzájemné interakci, trávení času s vrstevníky, uvědomění si rozdílů, jejich přijímání, respektování ale i svým způsobem stírání.

Respondent 2 uvedl, fle vidí přínos pro děti s tělesným hendikepem také v tom, fle dítě je mezi zdravými dětmi. Vyjádřil ale současně i obavy, zdali to naopak nemfle být pro děti s tělesným postižením frustrující.

5. Domníváte se, děti s tělesným postižením mají ve škole jisté výhody plynoucí z litoosti k dítěti s tělesným postižením?

Dotazovaný	flena/mufl	Odpověď
Respondent 1	flena	<i>Myslím si, fle ano, že za úkone práce s nimi loví k dítěti s tělesným postižením i nevědomky pomáhá zbytečně moc, ulehčí jim práci, ale jsem se naučila nechat to na nich, stejně jako u ostatních dětí ve třídě. Obecně si myslím, fle pokud loví k nepracuje s dětmi s tělesným postižením, má tendence je litovat, nadřčovat jim, zastávat se jejich, kompenzovat jim tu životní š nespravedlnost. Pedagog by se měl od toho oprostit, a podat i třídnímu kolektivu, pro napomenutí kdo má psát kratší úsek textu, nebo pro si má fle odpovědout, změnit polohu, innost apod.. Nastavená pravidla a disciplína by měla platit pro každého ve třídě bez výjimky, bez rozdílu, aby nedocházelo k pocitu nespravedlnosti. Toto má v rukou pedagog a měl by si s tím poradit. Ale je to velmi individuální a záleží na charakteru a postoji každého vyučujícího. Vnímám to i u nás ve škole i sama na sobě, dokud jsem nepoznala, co dítě s tělesným postižením samo zvládne, pomáhala jsem mu zbytečně moc.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Tak u mě tedy určitě ne. Myslím, fle to není nejvhodnější způsob. Já s nimi jedním jako se včemi jinými. Snažím se, aby se při výkladu i zasmáli, cofl se mi daří, i u fláky s tělesným postižením. Rozhodně neberu v potaz nějakou litoost, protože hlavu má na to, aby dělala jako ostatní a je chytřejší nežfl eba 1/3 třídy.</i>
Respondent 3	flena	<i>Nedávám k tomu příčinu.</i>

dpov dích. Respondenti 2 a 3 uvedli, že z jejich strany dítě s tělesným postižením není zvýhodňováno. Respondent 1 osvědčil, že toto má v rukou každý vyučující a záleží, jaký postoj zaujme. Píznala, že své vlastní zkušenosti i blízkého pracovního prostředí, že zpočátku, neřli přesně poznala i ostatní vyučující, co je dítě schopno zvládnout samo, bylo mu dopomáháno zbytečně moc. Ale postupem časem a zkušenostmi se toto odstranilo.

6. Popište prosím, jak je dítě s tělesným postižením vnímáno dětmi ve třídě? Jak tráví přestávky, apod.

Dotazovaný	pěna/mufl	Odpov
Respondent 1	pěna	<i>Dítě je bráno kolektivem jako rovnocenný partner. Přestávky tráví dle své volby, s ohledem na další vyučovací hodinu, vlastní relax, náladu a přípravu na ni. V blízkosti je vždy dospělá osoba, ale nepřímou. Minulý školní rok jsme dítě s tělesným postižením více nabádaly, a jde mezi děti, a není u dospělých, nyní je to pro něj zcela automatické. Záleží také velmi na jeho aktuálním rozpoložení.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Je by dítě o přestávce seděl u něj a povídaly si s ním, kamarádily s ním, tak to moc ne. Rozhodně ho ale nevytlačí, neodstrkují. O přestávkách je spíše sám, spokojený se svým telefonem. Asistentka je v blízkosti, kdyby něco potřeboval. Může je to zpraveno i tím, že patř mluví, v podstatě ani nechce moc mluvit, kdyby se trochu snažil...</i>
Respondent 3	pěna	<i>Flák je ostatními dětmi respektován a myslím, že je oblíben.</i>

Komentář :

U respondentů došlo k rozdílným výpovědím. Respondenti 1 a 3 se shodli v tom, že dítě s tělesným postižením je kolektivem vnímáno coby rovnocenný partner a je oblíbeno. Dítě tráví přestávky dle svého uvážení a chuti s vrstevníky.

Respondent 2 popsal, že flák není kolektivem přímo vyhledáván, ale zároveň není kolektivem odstrkován i vytlačován. Přestávky tráví flák spíše sám se svým telefonem.

p i hodnocení fláka/yn s t lesným postifením?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Pokud znám dob e diagnózu dít te, tak si nejsem. Vycházím z individuálního vzd lávacího plánu a redukce u iva, z toho co by flák m l um t.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Já ho hodnotím za v domosti.</i>
Respondent 3	flena	<i>flák je hodnocen slovn , tímto mofno lépe zohlednit zlep-ení nebo snahu.</i>

Komentá :

V-ichni 3 respondenti shodn odpov d li, fle si nejsou nejstí p i hodnocení dít te s t lesným postifením. Respondent 1 doplnil, fle jistota p i hodnocení dít te s t lesným postifením souvisí s podrobným prostudováním jeho zdravotní diagnózy. P i hodnocení vychází z individuálního vzd lávacího plánu a konkrétní redukci obsahu u iva. Respondent 3 up esnil, fle flák je hodnocen slovn . Respondenti 1 a 2 uflívají p i pr b flné a pololetní hodnocení klasifikaci kvantitativní, tj. známky. Slovní hodnocení pouflívají pro motivaci a zp tnou vazbu v-em flák m ve t íd .

8. Vykonáte Vy, d ti, kolegové, kolegyn nebo asistent/tka pedagoga innosti, které je schopno dít s t lesným postifením vykonat samo, za n j? Vedete vy, s asistentkou pedagoga a t ídním kolektivem dít s t lesným postifením k jeho co nejv t-í mofné samostatnosti?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Ano, myslím si, fle za átku ano, kdyfl p esn netu-ím, netu-íme, co dít zvládne. Pozd ji, pokud p esn poznám, do schopnosti a dovednosti dít te s t lesným postifením, a víme, co zvládne samo, tak ne. Nabídnu mu pomoc a záleflí na n m, zda ji p ijme.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Já tedy ne. T flko íci, jestli ostatní.</i>
Respondent 3	flena	<i>Snaflíme se, aby si flák vykonával v-e, co m fle.</i>

Komentá :

V odpov dích se jednotliví respondenti rozcházelí. Respondent 1 zopakoval (viz odpov di vý-e), fle zpo átku zku-eností práce s dít tem s t lesným postifením vykonával innosti za dít . Ale pozd ji, kdyfl p esn zjistil, co je dít schopné zvládnout jifl k tomu nedocházelo

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

o další flivot byla a je jeho samostatnost. Respondent 2 o osobní nedochází k vykonávání činností za fláka s t lesným postífením. Nedokázal posoudit, jak je to u ostatních. Respondent 3 uvedl, že se v nich společně snaží o so nejv t-í flákovu samostatnost.

9. Vidíte úskalí v organizaci hodin (viz t lesná výchova, praktické vyu ování, p esun do u eben, plavecký výcvikí), v redukci u iva, v organizaci -kolních, mimo-kolních výjezd s ohledem na fláka/yni s t lesným postífením? Uve te prosím na konkrétních p íkladech z praxe a jejich mofná (vy) e-ení.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fl ena	<i>Je to osobnosti pedagoga a asistenta pedagoga, o jejich spolupráci a komunikaci a jejich nasazení. Vždy jsme se snažili s vozí ká kou fungovat stejn jakoby vozí ká ka nebyla a bariéry jí zru-it. Je sice pot eba vy-ího nasazení, ale jdeš, pokud se chce.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Z t lovcíku je osvobozený, protože to asi nemá smysl, kdyfl se nem fl e hýbat a ostatních 28 d tí by tam bylo bezprizorních.</i>
Respondent 3	fl ena	<i>flák je z t lesné výchovy uvoln n. Problém nastává p í p esunech po -kole mimo úrove podlaflí , s asistentkou se toto lépe zvládá.</i>

Komentá :

Respondenti 2 a 3 shodn vypov d li, fl e dít s t lesným postífením je osvobozeno z t lesné výchovy a -kolních, mimo-kolních akcí se ú astní, je-li to organiza n a technicky mofné. Respondent 1 na rozdíl od ostatních uvedl, fl e dít s t lesným postífením se ú astní jak t lesné výchovy tak v-ech -kolních, mimo-kolních akcí, výprav, pobyt v p írod .

10. Tráví flák/yn as po vyu ování ve -kolní druflin , v zájmových útvech nabízených -kolou? Rozve te.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fl ena	<i>Ve -kolní druflin as flákyn s t lesným postífením netráví, jelikofl k postífení flákyn by tam musela být asistentka a na tu do -kolní drufliny nejsou peníze, pokud by si ji rodi e neplatili sami. Asistentka je hrazena jen po dobu výuky. Na druhou stranu, kdyby dívka chodila do -kolní drufliny, mohla by její matka chodit t eba do zam stnání. Ze zájmových kroufk nav-t vuje tento rok kroufek -íkulek, má tam u sebe asistentku, minulý rok chodila do tane ního kroufku.</i>
Respondent 2	mufl	Viz komentá
Respondent 3	fl ena	<i>Ne, netráví as ani v druflin ani v zájmových útvech.</i>

1 , flák/yn s t lesným postifením do –kolní druřiny nedochází. Respondenti 1 a 2 se rozchází v d vodech, pro –kolní druřinu flák/yn nenav-t vuje. Respondent 3 d vod nerozvedl. Respondent 2 ó –kolní druřina je ur ena pouze flák m 1. stupn základní –koly.

11. Domníváte se, že je dítě s t lesným postifením více ohrořeno mořnou –ikanou r zných forem ze strany spoluřák , vyu ujících, asistent pedagoga. Navrhn te mořná preventivní opat ení.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Nemyslím si, spí-e se domnívám, že hroří pozitivní diskriminace.</i>
Respondent 2	muř	<i>Záleří, jak to tam u itel podá.</i>
Respondent 3	řena	<i>Myslím, že ne. Záleří na osobnosti řáka.</i>

Komentá :

Respondenti 1 a 3 shodn ěasn odpov d li, že se nedomnívají, že by dítě s t lesným postifením bylo více ohrořeno –ikanou r zných forem. Respondent 1 naopak nastínil eventuální problém pozitivní diskriminace v ě dítě ti s t lesným postifením.

Respondent 2 kladl v odpov di d raz na roli u itele, který ovliv uje a koriguje klima t řdy.

12. Popi-te spolupřáci s rodi ěi, se –kolskými poradenskými institucemi, s dal-ími odborníky s cílem získávání informací o dané problematice.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Spolupřacujeme s SPC, máme mořnost r zných –kolení, v sou asné dob není problém získat informace, cenné jsou zejména rady koleg , které mají zku-enosti se vzd láváním řák s t lesným postifením.</i>
Respondent 2	muř	<i>Spolupřáce je dobrá.</i>
Respondent 3	řena	<i>Spolupřáce je vyhovující.</i>

Komentá :

V-ichni t ěi respondenti se shodli ěa kladném popisu spolupřáce s intervenujícími stranami. Respondent 1 doplnil, že d leřitým zdrojem získávání cenných rad jsou zejména zku-enosti koleg .

asistent/ka pedagoga třídku/yni s t lesným postífením,
n míru dopomoci s p edev-ými roky, uve te

p íklady. Kdo zastupuje asistentku v dob její nep ítomnosti?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Asistentka pedagoga dopomáhá třídkyni v samoobslužnosti, a to ve svlékání, oblékání, podávání v cí, asistuje jí ve -kolní jídeln , na kroufku, cévkuje ji, p emís uje ji, sundává ji z vozíku- zm na poloh, p i hodin jí dopomáhá dle pot eby a jejího individuálního tempa, p i výletech míra dopomoci stoupá- sprchování apod. Ale pomáhají a podílejí se v-ichni. V p ípad nep ítomnosti asistentky jí zastane t ídní u ítelka, která p sobí ve t íd , i vyu ující, která se tam s ní st ídá.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Vede mu písemnou formu, kdyfl nem fle n co najít, pom fle mu s listováním. Chybí-li krátce asistentka, vypom fle druhá asistentka ve t íd .</i>
Respondent 3	flena	<i>tříák se zapojuje do v-ech spole ných aktivit. Pracuje s asistentkou pedagoga zcela samostatn . Velký p ínos v asistentce vidím zejména p i pohybu po t íd a mimo t ídu. V p ípad nep ítomnosti asistentky pedagoga ji nahradím já.</i>

Komentá :

V-ichni t i respondenti popsali shodné oblasti dopomoci asistentem/tkou pedagoga dít ti s t lesným postífením a pedagogovi. Jedná se p edev-ím o oblast oblékání, podání v cí, dopomoc v písemném projevu. Respondent 1 blífle charakterizoval vy-í nasazení asistenta pedagoga p i cévkování a p i mimo-kolních pobytech, kde je k ruce celý pedagogický doprovod. V p ípad nep ítomnosti asistenta pedagoga jeho innostech, dle v-ech dotazovaných, nahradí vyu ující, i v p ípad respondenta 2, druhá asistentka p ítomna ve t íd .

14. Domníváte se, fle finan ní zdroje jsou ú eln zacíleny a jsou dosta ující (na pom cky, na asistenty pedagoga apod.)?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Myslím si, fle jsou poskytovány velké peníze na pom cky, ale bylo by jich více t eba pro asistenta do -kolní družiny.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Domnívám se, fle odpov dnost je házena p edev-ím na -koly, pora te síí</i>
Respondent 3	flena	<i>Netroufám si posoudit.</i>

Komentá :

V odpov dích se respondenti výrazn lí-ili. Respondent 1 byl dal p ednost vysokým finan ním ástkám na pom cky spí-e zaplacení asistentka k dít ti s t lesným postífením

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

kolní družiny. Respondent 2 se domnívá, že je to problém, který se řeší a –kolám. Respondent 3 se necítil kompetentní k tomu, aby se k otázce fundovaně vyjádřil.

15. Úskalí v integraci fáky/yn s t lesným postížením spat uji p edev-ím v í

Dotazovaný	fiena/mufl	Odpov
Respondent 1	fena	<i>Nevidím žádný problém, a pokud nastane, problémy jsou od toho, aby se řešily. Znovu se opakují, ale pokud se chce, tak to jde, pravda s vytrvalým úsilím a nasazením všech zúčastněných, ale jde to. Je to o lidech.</i>
Respondent 2	mufl	<i>Nespat uji úskalí v ní, nevidím v tom problém.</i>
Respondent 3	fena	<i>Úskalí vidím pouze ve stavebních bariérách, jinak vše ostatní se dá zvládnout.</i>

Komentář :

Respondenti 1 a 2 se jednoznačně shodli, že žádné úskalí nespat ují.

Respondenti 1 a 3 se shodli, že se v případě nepříznivých se komplikací dá zvládnout. Respondent 3 vidí úskalí v technických a stavebních bariérách (nejen) budov.

16. Vyjádření k rozhovoru, pocity, dojmy, náměty, doplňující informace.

Dotazovaný	fiena/mufl	Odpov
Respondent 1	fena	Bez doplňování.
Respondent 2	mufl	Bez doplňování.
Respondent 3	fena	Bez doplňování.

Komentář :

Žádný z dotazovaných neposkytl doplňující informace ani slovní vyjádření k rozhovoru.

Jen neverbálním hodnocením byl úsměv při ukončení rozhovoru a rozloučení se.

Respondent 2 v jednotlivých odpovědích spontánně přecházel i do otázek následujících.

Problematiku zmapoval komplexně.

strukturovaných rozhovor s asistentkami

Opakovan byly audiorozhovory vyposlechnuty a následn byly zpracovány jejich autentické p episy. Pro p ehlednost byly odpov di respondent na jednotlivé otázky zaznamenány do tabulky. Ve v-ech zrealizovaných rozhovorech byl termín flák/yn s t lesným postiflením nahrazen konkrétním jménem daného fláka/yn , cofl v p episu rozhovoru, vzhledem k zachování anonymity, není zve ejn no i je to nahrazeno jiným, smy-leným jménem.

1. Popi-te prosím délku praxe a zku-enosti se vzd láním dít te se zdravotním postiflením, typ -koly, stupe Z^{TM} po et flák ve t íd apod.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>3 roky jsem asistovala jinému fláku s t lesným postiflením, nyní jsem tvrtým rokem u flákyn s t lesným postiflením. Pracuji na malé neúplné základní -kole ve t íd je i se flákyní s t lesným 16 d tí.</i>
Respondent 2	flena	<i>Mám jeden rok praxe se vzd láním dít te s t lesným postiflením na prvním stupni základní -koly.</i>
Respondent 3	flena	<i>Ve t íd s Franti-kem jsem druhým rokem coby asistentka k jinému fláku. K Franti-kovi jsem byla sdílená na p echodnou dobu t í m síc po dobu dlouhodobé pracovní neschopnosti jeho asistentky.</i>

Komentá :

Respondent 3 zastoupil v rozhovoru novou Franti-kovu paní asistentku, která byla k fláku p ijata. Pro novou asistentku pedagoga je to zcela nová pracovní zku-enost, na -kole p sobila 14 dní, v dob konání rozhovoru, únor 2016. Sou asn studuje. V p edem domluvený den konání rozhovoru byla nová asistentka pedagoga studijn mimo -kolu.

esného postifení fláka/yn , se kterým nyní
apod.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Je ochrnutá od pasu dol , odkázaná na vozík. Ale velmi mi v rámci svých možností dopomáhá. Na vozíku jezdí i sama. Prosp ch má vynikající, poslední vysv d ení byly samé jedni ky. Chování bez obtífl, ob as se zasní, je to ufl puber a ka (fyzicky i psychicky).</i>
Respondent 2	flena	<i>flák je pln p ipoután na invalidní vozík, ruce má pohyblivé.</i>
Respondent 3	flena	<i>flák má kvadruparézu následkem d tské mozkové obrny a má poruchu e i. Je na vozí ku, sám se na n m nepohybuje.</i>

Komentá :

Respondenti mají shodnou zku –enost se flákem/yní na vozí ku, kdy dva z nich mají ruce pohyblivé.

3. P ínosy se vzd láváním fláka/yn s t lesným postifením pro Vás osobn spat ujete v í

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Nau ila jsem pozitivnímu p ístupu k d tem, lidem s postifením, d íve jsem m la spí-e obavu, vyhledávám je i ve volném ase, d íve jsem je nevyhledávala.</i>
Respondent 2	flena	<i>Uv domuji si rozdílné flivotní starty a jsem ráda za to, co mám.</i>
Respondent 3	flena	<i>Nyní vím, fle jde, aby lidé s postifením fungovali s normálními lidmi. D íve jsem si to neum la moc p edstavit. Myslím, fle je to dobré pro d ti s t lesným postifením.</i>

Komentá :

Respondentka 1 spat uje p ínos v tom, fle se nau ila pracovat s d tmi s postifením. Respondentka 2 si uv domuje, jak je jsou rozdílné flivotní podmínky u každého z nás a je ráda, za ty, které má ona konkrétn . Respondentka 3 si ov uje, fle je možné, aby lidé s postifením fungovalo s normálními lidmi. D íve si to neum la p edstavit. Respondentka 3 je p edev-ím asistentkou k fláku s mentálním postifením. Docházelo ke srovnání v p ínosu pro fláka s t lesným postifením a pro fláka s mentálním postifením.

a/yni s t lesným postífením, pro t ídní a –kolní

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>P ínosem pro flákyni s t lesným postífením vidím hlavn v tom, fle je se zdravými vrstevníky, fle s nimi p ijde do styku. Myslím, fle je to podobné jako u m , nau í se pozitivnímu p ístupu k dít ti s t lesným postífením chovat.</i>
Respondent 2	flena	<i>P ínosy vidím p edev-ím ve styku fláka s ostatními vrstevníky, v jejich pomoci a vst ícnosti.</i>
Respondent 3	flena	<i>Tím, fle Franti-ek to má v hlav srovnané, je pro n j dobré, fle je mezi normálními d tmi.</i>

Komentá :

Respondenti se shodují v odpov di, jaký p ínos vnímají pro samotné dít s t lesným postífením, tj. kontakt se zdravými vrstevníky. První dva respondenti se shodují v p ínosu pro t ídní, –kolní kolektiv, který vidí ve vzájemné vst ícnosti, p ístupu.

5. Domníváte se, d ti s t lesným postífením mají ve –kole jisté výhody plynoucí z lítosti k dít ti s t lesným postífením?

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Já bych ekla fle ne, pokud jim je v-echo ze strany vyu ujících vysv tleno.</i>
Respondent 2	flena	<i>Záleží na tom, jak se to ve t íd a ve –kole nastaví, vysv tlí. V rukou to má p edev-ím vyu ující, a pokud je zku-ená, nem lo by k tomu dojít.</i>
Respondent 3	flena	<i>Domnívám se, fle ne. Je bráno normáln .</i>

Komentá :

V-echny respondentky se shodují, fle se nedomnívají, fle by dít s t lesným postífením m lo výhody plynoucí z lítosti s t lesným postífením. Respondenty 1 a 2 dopl ují, fle hlavní roli hraje, jak je to vyu ujícími nastaveno.

6. Popi-te prosím, jak je dít s t lesným postífením vnímáno d tmi ve t íd ? Jak tráví p estávky, apod.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	<i>Ur it , ale ekla bych, fle do d ní spí-e nakukuje, projíždí, sleduje, mohla by víc. Myslím si, fle d ti ji samy nevyhledávají v té t íd . Berou ji, ale nevyhledávají.</i>

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

		ná má asistence nebo asistentce jiného fláka/yn m k t flké pohyblivosti a manipulaci s vozíkem.
Respondent 3	flena	Ve t íd to je t flké, jakofe by stále zapojovali to ne. Jako jdou k n mu, nebo kdyfl mají n kdy pracovat skupinov , tak se k n mu p i adí, ale fe by se s ním kamarádili, tak to ani ne. Jeden flák denn Franti-ka zdraví a plácne si s ním. Je to dáno i spojením dvou t íd A, B v jednu. Jdou tam vid t odstupy, nebyli zvyklí z té druhé t ídy.

Komentá :

Respondentky 1 a 3 se v odpov di shodují. T ídní kolektiv dít s t lesným postifením bere, ale ne vyhledávají ho. Respondentka 1 uvádí, fe flák/yn s t lesným postifením tráví p estávky i dle svého uváfení v kolektivu d tí, kdy ona, asistentka, i vyu ující, pouze dohlíffí. Respondentka 2 vysv tluje, fe vzhledem k zdravotnímu stavu je t eba její asistence i o p estávkách.

7. Stane se, fe jste si nejistý/á p i hodnocení fláka/yn s t lesným postifením?

Navrhn te e-ení

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	Ne. Známkami ji hodnotí t ídní u itelka i jiná vyu ující ve t íd , já ji dávám pouze zp tnou vazbu, co flákyn zvládá sama i s pomocí a v jaké mí e je pomoc pot eba. Dle toho se flákyní vyu ující dále pracuje. Nau ili jsme se p ihlíffet k jejímu aktuálnímu fyzickému i psychickému rozpolofení. Pr b fnou zp tnou vazbu dává u itelka v-em ve t íd slovním hodnocením, d ti tím i motivuje a podporuje. U ivo je redukováno v individuálním vzd lávacím plánu. Jednáme s ní, jako s ostatními d tmi ve t íd .
Respondent 2	flena	Známkami hodnotí vyu ující a má nastavená kritéria hodnocení. Pr b fnou zp tnou vazbou fláku s t lesným postifením, ale i ostatním flák m/ním ve t íd je na-e slovní hodnocení. fiák s t lesným postifením je hodnocen slovn i na vysv d ení.
Respondent 3	flena	Já naopak, z mého hlediska, bych brala trochu v t-í ohled nefl kolegové. Franti-ek má pomalej-í tempo.

Komentá :

Respondentky 1 a 2 si nejsou p i hodnocení nejisté. Hodnotí p edev-ím vyu ující dle nastavených a p edem oznámených kritérií s ohledem na individuální vzd lávací plán dít te. Asistentky provádí pr b fné slovní hodnocení fláku/yni a zp tnou vazbu

Respondentky uvádí, že v případě 1 a 3 jsou děti hodnoceny 2 je flák/yn hodnocen/a kvalitativně, tj. slovně.

8. Vykonáte Vy, děti, kolegyně, kolegyně nebo asistent/ka pedagoga innosti, které je schopno dělat s tělesným postižením vykonat samo, za něj? Vedete vy, s asistentkou pedagoga a tělesným kolektivem dělat s tělesným postižením k jeho co nejvíce možně

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>Myslím si, že ano. Ale je pravda, že i díky tomu, že je v tom pedant tělesný uitelka, která mě i děti vždy upozorní, abychom nedělali innosti za flákyni, které je schopná dělat sama, jinak bych jí asi pomáhala nevědomky více než je třeba. Tento rok mi přijde, že je oproti minulému roku dívka samostatněji.</i>
Respondent 2	fi ena	<i>Spolu s vyučujícími se snažíme o to, aby takové situace nebyly.</i>
Respondent 3	fi ena	<i>Já tím, že jsem měla na starosti dva fláky a oba potřebovali pomoc například v písemném projevu, tak jsme hodně pouštěvali počítač, ale snažila jsem se, aby co nejvíce pracoval.</i>

Komentář :

Respondentky se shodují na společném závěru nevykonávat innosti, které je dítě schopné vykonat samo za něj. Respondentka 1 přiznává, že u některých inností za dítě vykonává zcela automaticky, nevědomky.

9. Vidíte úskalí v organizaci hodin (viz tělesná výchova, praktické innosti, přesun do učebny, plavecký výcvik), v redukci učiva, v organizaci školních, mimoškolních výjezdů s ohledem na fláka/yni s tělesným postižením? Uveďte prosím na konkrétních příkladech z praxe a jejich možná řešení.

Dotazovaný	fi ena/mufl	Odpov
Respondent 1	fi ena	<i>Na této škole určitě ne, tady jsou v-ichni tak nápomocní. Možná jen bývají obtíže s autobusem, když kam jedeme, ale je to zase o ochotě i neochotě lidí. Ale pokud vyjíždíme na výlety i pobyty v přírodě s přespáním, tak to je opravdu šmasakrů i organizace, co se musí dopředu zařadit i prakticky, velmi náročné, když ji táhneme v-ichni. Ale jsem ráda, že jezdí, bez maminky se moc nikam nedostane a maminka i ona jsou z toho velmi nadšené.</i>
Respondent 2	fi ena	<i>flák je uvolněn z tělesné výchovy. Problémy jsou především v přesunech po budovách, kde se to vyřešilo schodolezem.</i>

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

		ikace vznikají p i výjezdech, vycházkách ke je nutné -í fyzické zapojení. Ale vycházky se volí tak, avy se daly zvládnout s vozíkem.
Respondent 3	fena	Franti-ek byl letos osvobozen od t lesné výchovy na základ fládosti maminky.

Komentá :

Respondentky 2 a 3 vypovídají, fle flák/yn s t lesným postífením je z t lesné výchovy
uvoln n/a. Respondentka 3 dopl uje, fle její flák je z t lesné výchovy na fládost matky
uvoln n afl od tohoto -kolního roku. Respondentky 2 a 3 shodn vypovídají,
fle komplikace vznikají p i mimo-kolních výjezdech, p eprav autobusem apod.

**10. Tráví flák/yn as po vyu ování ve -kolní druflin , v zájmových útvech
nabízených -kolou? Rozve te prosím.**

Dotazovaný	fena/mufl	Odpov
Respondent 1	fena	Ve -kolní druflin as netráví, minulý rok po vzájemné domluv jsme tam spolu ob as mezi d tmi trávily odpoledne. Myslím, fle kdybych mohla být zaplacená i v odpoledních povyu ovací nevzd lávací p ímé innosti, fle by do drufliny chodila. Do krouflk dochází. Minulý rok chodila na tane ky. Tento rok chodí na krouflek -ikovných rukou a já jsem tam s ní.
Respondent 2	fena	Ne, flák netráví as ani ve -kolních krouflcích, ani ve -kolní druflin .
Respondent 3	fena	Ne v zájmových útvech as Franti-ek netráví. T-kolní druflinu na druhém stupni nemáme. Problém v p esunu nevidím. Pracovní nápl pracovních inností je mu uzp sobována, a tam bylo v-e za pomoci asistentky. Tento p lrok mají va ení.

Komentá :

Respondentka 1 popisuje, fle asistuje tento rok fláku s t lesným postífením
na zájmovém -kolním krouflku. Bylo tomu tak i minulý -kolní rok. Respondenti 2 a 3
odpovídají, fle se dít s t lesným postífením neú astní -kolních krouflk .

lesným postížením více ohroženo mohou –íkanou , vyu ujících, asistent pedagoga. Navrh te

možná preventivní opat ení.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Myslím si, ře ze strany d tí u nás ne. Je to o vedení ze stran dosp lých a je-t tím, ře blízko dosp lá osoba je to tém nemořné. Ale vím z doslechu, ře v jiných kolektivech to mořné je. Spí-si myslím, ře je hypotetické riziko ze strany dosp lých, asistent í ale v-e zálezř na jedinci.</i>
Respondent 2	řena	<i>V-e zálezř na t ídním kolektivu, na jeho vedení, ale domnívám se, ře ne.</i>
Respondent 3	řena	<i>To já si zase nemyslím. I tím, ře d ti vidí, ře je asistent ve t íd , by si to ani nedovolili. To samé u íteléř v bec si nemyslím, ba naopak.</i>

Komentá :

V-echny respondentky shodn reagují, ře se nedomnívají, ře by dít s t lesným postížením bylo více ohrořeno –íkanou r zných forem jak ze strany d tí, tak dosp lých vyu ujících. Hlavní vliv vidí na p sobení t ídního kolektivu a dosp lého. ve t íd . Respondentka 1 doplnila odpov o dva konkrétní p íklady.

12. Popi-te spolupráci s rodi i, se –kolskými poradenskými institucemi, s dal-ími odborníky s cílem získávání informací o dané problematice.

Dotazovaný	řena/muř	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Od paní z SPC, ze –kolení od holek, které mají zku-enosti, i porovnávám, co d láme my. Ale je pravda, ře jiné asistentky mají na starosti d tí spí-e s jinými obtřřemi neř s t lesným postížením, jako asistentka pro dít s t lesným postížením tam sedím jenom já. Hodn získáváme informace od kolegyn , která má velké zku-enosti s t lesn postížením, zejména v oblasti sportu s t lesným postížením a tyto podn ty pro práci p í t locviku nám s t ídní u ítelkou velmi chyby. Spolupráce s matkou řákyn je skv lá, p ťjemná, soustavná, vst ícná. Sama se nabídne s nápomocí. Jsem takový prost edník mezi t ídní u ítelkou a mamkou, funguje to.</i>
Respondent 2	řena	<i>Spolupráce s PPP, SPC je dobrá, ale bez konkrétních rad í postup . Informace, rady jsme si zji-ovaly samy. Spolupráce s rodi i dobrá v rámci b řhých úkon , problémy nastávaly v okamřřiku, ře po rodi ích bylo pořadováno cokoli nad rámece , nap íklad zavedení internetu apod.</i>

ka funguje dobře. Chodí sem jednou dvakrát do roka
ná pracovnice z SPC, ale podrobněji nevím.

Komentář :

Respondentka 1 záměrně jsem neuvédla jméno pověřené pracovnice ze speciálního pedagogického centra v rámci zachování anonymity pracovnice i řádkyní. Respondentky hodnotí spolupráci s SPC jako dobrou, ale informace, konkrétní rady vyhledávají i z jiných zdrojů. Většinou respondenti se shodují ve fungující vstřícné spolupráci s rodiči. Respondentka 3 však uvádí, že tato spolupráce byla problematická v momentech, kdy bylo ze strany školy hlášeno něco navíc.

13. Popište, jak pomáháte řádku/yni s tělesným postižením, využíjí/mu. Porovnejte případně míru dopomoci s předchozími roky, uveďte příklady. Kdo Vás zastupuje v době nepřítomnosti?

Dotazovaný	řena/mufl	Odpověď
Respondent 1	řena	<i>V sebeobsluze, oblékání, svlékání, včevkování, v přehléení. Při hodinách dopomáhám s psaním, při výtvarné výchově a hodně při praktických innostech. Při tlocviku hodně také dopomáhám výrazně více. V době mé krátkodobé nepřítomnosti mě zastupuje třední učitelka i využíjí na daný předmět.</i>
Respondent 2	řena	<i>Dříve paní učitelka pracovala se řádkem s tělesným postižením bez asistenta pedagoga, neumím si vysvětlit, jak to zvládala. Muselo to být velmi náročné. řádek zvládá psaní, ale velmi problematicky, pohyb po třídě je téměř vyloučen, proto musela včas jít paní učitelka a k tomu měla na starosti i ostatní řádky. To muselo být vyerpávající.</i>
Respondent 3	řena	<i>Já osobně jsem dlouhodobě, těmi sice, zastupovala chybějící Františkovu asistentku a i dnes krátkodobě zastupuji jeho asistentku novou. Je nepřítomna kvůli svým studijním povinnostem mimo školu. Svlékání a oblékání před a po využití zajišťuje Františkova maminka, stejně tak jako jeho vyloučení potřeby. Výjimně se stávalo, že to zajišťovala jeho bývalá asistentka, nebo když to bylo potřeba nebo když jsme byli na výlet přes noc. Sám řádek nevyloží. Dopomáhám Františkovi s psaním látky do sešitu, nebo dostává i požitky.</i>

lesným postížením v oblasti samoobslužnosti, jako je svlékání, oblékání, vylučování, podávání v cí, p emís ování. P i –kolní práci je flákovou prodlouženou rukou p edev-ím p i písemném projevu, potařmo p i výtvarné výchov a praktických innostech a p edev-ím p i hodinách t lesné výchova. Respondentka 2 porovнала situaci, kdy vyu uřící byla ve t říd bez asistenta pedagoga. Respondentka 3 uvedla, ře dopomáhá fláku s t lesným postížením p edev-ím v písemném projevu.

14. Domníváte se, ře finan ní zdroje jsou ú eln zacíleny a jsou dosta uřící (na pom cky, na asistenty pedagoga apod.)?

Dotazovaný	řena/muřl	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Myslím si, ře vymý-lení efektivních pom cek do ur ité finan ní vý-e, která je n kdy pom rn nízká, je zbyte né. Nejsme si pak jisté, co -ikovného do konkrétní ástky napasovat. U vysokých ástek to nebývá pak vřdly schváleno v plné vý-i.</i>
Respondent 2	řena	<i>Nejsem si jistá.</i>
Respondent 3	řena	<i>To nejsem schopna posoudit.</i>

Komentá :

Respondentka 1 se domnívá, ře n kdy nebývají finan ní prost edky efektivn vyuřřívány. Respondentky 2 si není jistá, zda jsou finan ní zdroje ú eln vyuřřívány. Respondentka 3 si netroufá tuto oblast posoudit.

15. Úskalí v integraci fláka/yn s t lesným postížením spat uři p edev-ím v í

Dotazovaný	řena/muřl	Odpov
Respondent 1	řena	<i>Úskalí spat uři jen v r stu flákyn , cořl pro m znamená v t-ř fyzickou zát řlp i její obsluze, sundávání z vozíku apod., za řnám to na sob cítit. Ale je skv lé, ře kdyřl je t eba, kdykoliv mi pomohou ostatní vyu uřící. Mám obavy z p echodu flákyn na 2. stupe , jsme na sebe velmi zvyklé, bud to pro ni obrovská zm na. Dal-ř problém, který vidím pro samotnou flákyni, je její zdravotní stav ó a jsou to astá nachlazení, oslabená imunita, tak p edev-ím skolióza, která se p idruřřila díky p evářřn sedavému zp sobu řřivota a s tím souviseřící blřřřící se operace souviseřící se skoliózou.</i>
Respondent 2	řena	<i>Nejv t-ř úskalí spat uři ve stavebních a terénních bariérách.</i>
Respondent 3	řena	<i>Je to t řkéř záleřř o jaký typ postížení se jedná. U Franti-ka s t lesným postížením si myslím, ře je dobré</i>

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

s si nejsem jistá, jestli jsou samotné d t i s postiflením
t íd základní -koly spokojené, jestli je to dobré
pro n samotné.

Komentá :

Respondentky se v odpov dích r zní. Respondentka 1 spat uje hlavní úskalí ve fyzickém r stu a váze fláka s t lesným postiflením, cofl se odráflí na jejím v t-ím fyzickém vyp tí. Dal-í úskalí pro samotného fláka s t lesným postiflením vidí ve zdravotním stavu fláka s t lesným postiflením, a jifl v celkové vy-í náchylnosti k virózám i ve skolióze, coby následek nedobrovolného sedavého zp sobu flivota. Respondentka 2 vidí hlavní úskalí v bariérách. Respondentka 3 je srovnává úskalí s ob ma fláky s r znými zdravotními postifleními, které m la p echodn na starosti.

16. Vyjád ení k rozhovoru, pocity, dojmy, nám ty, dopl ující informace.

Dotazovaný	flena/mufl	Odpov
Respondent 1	flena	No za ínáme nyní ve t íd pomalu e-ít otázku p echodu na druhý stupe .
Respondent 2	flena	Bez dopln ní.
Respondent 3	flena	Bez dopln ní.

Komentá :

Respondentky k hodnocení vyjád ení pouflily pouze neverbální projevy, kterými byly úsm vy a pokr ení ramen.

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

komunikace

Vzdávací obor: Cizí jazyk

1. cizí jazyk: ruský jazyk

Vyučovací hodina: 1

Přítomnost žáků: 12

Celkem žáků: 28

Přítomnost: 10

min

Snížený počet žáků ve třídě: ne

Asistent pedagoga sdílený/nesdílený: nesdílený

Pozorovatelka: badatelka

Téma: Jak se dostanu k...?

Cíl hodiny (sdílený na začátku vyučovací hodiny žákem, i dodatečně sdílený vyučujícím/m pozorovatelce):

Upevnit si frázy/nové slovní zásobu k tématu msto, reagovat na otázky vyučujících, uflívát p íslu-né p edloflky

Průběh vyučovací hodiny

Sled didaktických fází	Pomoc AP ¹²⁷ , TU žáku/yni s TP ¹²⁸	Průběžné poznámky, postupy
<p>Sdílení cíle 2 min</p> <p>Písemná kontrola osvojené slovní zásoby z minulé hodiny 10 min</p> <p>Poslech textu z CD, otázky vyučujících, odpovědi žáků/nové ke slyšenému textu 10 min</p> <p>Řešení otázek ve cvičení ke slyšenému textu v učebnici, odpovědi žáků 12 min</p> <p>Procvičení slovní zásoby o předklad slovíček 4 min</p> <p>Závěr hodiny- shrnutí učiva, motivace pro hodinu další, zadání domácího úkolu. 2 min</p>	<p>Psala AP po diktování frázem</p> <p>žáci reagovali dle požadavků, jak sedli v lavicích. AP napovídala, že je na adě.</p> <p>Vyučující opakovaně vyzvala žáka ke řešení otázek. AP ukázala frázem, kde v učebnici jsou.</p> <p>Vyučující obecně zarámovala hodinu, shrnula její jednotlivé fáze.</p>	<p>Nebyla zvolena ústní forma prozkoumání.</p> <p>Pasivita ze strany žáka s TP, ostatní žáci /kyně reagovali svými odpověďmi.</p> <p>žák se přihlásil 1x za hodinu. Učitelka žáka pořádala o zopakování, protože nerozuměl frázem mluvenému sdílením. žák celou hodinu pokračoval. žák s TP msto na lavici mobilního telefonu.</p> <p>žák s TP potřeboval více času na své slovní sdílení.</p>
Průběh přestávky	Pomoc AP, TU, fráz /y	Průběžné poznámky, postupy
<p>žák s TP zůstal v učebnici, ostatní žáci/kyně si šli do kmenové třídy pro učebnice a vrátili se</p>	<p>Vyučující vyzvala AP, ať tam frázem rovnou nechám, nemusí do s ním do kmenové třídy a zpět.</p> <p>AP šla frázem s TP do kmenové třídy sama pro batoh.</p>	<p>Z 10 minutové přestávky byl v kontaktu s ostatními členy třídního kolektivu cca 3 minuty. Připravovali si na hodinu.</p>

A. Výchovný vzdávací proces

ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE

NE

Byl vyučujícím/m sdíleným žákem cíl vyučovací hodiny?

¹²⁷ AP o asistentka pedagoga

¹²⁸ TP o tělesné postavení

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

...níku?	☒	☐	☐	☐
...u ení, ...inavy?	☐	☐	☒	☐
Udržel/a vyu učící pozornost žáka/yn s TP?	☐	☒	☐	☐
Ufňoval/a vyu učící a AP podp rná opat ení p i práci se žákem/yní s TP?	☐	☒	☐	☐
Byl spln n cíl vyu ovací hodiny?	☒	☐	☐	☐
Do-lo k mezip edm tovým p esah m u iva?	☐	☒	☐	☐
B. Napln ní klí ových kompetencí				
P ipravil si sám žák/yn s TP na dal-í vyu ovací hodinu?	☐	☒	☐	☐
Uplat oval/a vyu učící, AP prvky pozitivní motivace u žák ?	☒	☐	☐	☐
Uplat oval/a vyu učící, AP prvky pozitivní motivace více u žák /y s TP?	☐	☐	☒	☐
Uplatnil/a vyu učící, AP selektivní p ístup k žák m s t lesným postífením?	☐	☐	☐	☒
	ANO	SPÍŮE ANO	SPÍŮE NE	NE
Aktivizuje vyu učí žáky/n k práci?	☒	☐	☐	☐
Aktivizuje vyu učící žáka/yn s TP výrazn více oproti ostatním ve t íd k práci?	☐	☐	☒	☐
Aktivizuje AP žáka/yn s TP k práci?	☐	☒	☐	☐
Ú astní se aktivn žák/yn hodiny?	☐	☐	☒	☐
Reagoval žák/yn s TP souvisle a srozumiteln na otázky vyu učící/ho, AP?	☐	☒	☐	☐
Pracovali žáci/kyn ve skupin ?	☐	☐	☐	☒
Pofádal žák/yn s TP o zopakování instrukcí?	☐	☐	☐	☐
Byly žák m jasné klady a nedostatky jejich výkonu?	☐	☒	☐	☐
Hodnotili samotní/é žáci/yn bez TP klady a zápory jejich výkonu?	☐	☐	☐	☒
Hodnotil/a žák/yn s TP klady a zápory svého výkonu?	☐	☐	☐	☒
C. Atmosféra ve t íd				
	ANO	SPÍŮE ANO	SPÍŮE NE	NE
Shrnul/a vyu učící v záv ru hodiny u ivo?	☒	☐	☐	☐
Shrnul/a vyu učící v záv ru hodiny výkony žák /y ?	☐	☐	☐	☒
Zprost edkoval/a vyu učící žák m/yním u ivo zajímavou, zábavnou formou?	☒	☐	☐	☐
Komunikoval/a vyu učící se žáky/n mi jako s rovnocennými partnery?	☒	☐	☐	☐
Komunikoval/a vyu učící se žákem/yní s TP více neřl s ostatními leny kolektivu?	☐	☐	☒	☐
Komunikují mezi sebou žáci/kyn t ídního kolektivu slu-n ?	☒	☐	☐	☐
D. Trávení p estávek				
M li žáci/kyn možnost volby, jak budou p estávku trávit?	☐	☐	☐	☒
Organizovala asistentka pedagoga d ní o p estávce žáku/yni s TP?	☐	☒	☐	☐
P ihlířela asistentka pedagoga d ní ve t íd o p estávce?	☐	☐	☐	☒
Vykonával/a pedagogický dohled o p estávce pedagog?	☐	☐	☐	☒
M li žáci/kyn možnost se o p estávce zrelaxovat?	☐	☐	☒	☐
Komunikuje žák/yn s TP s dosp ílymi a spoluřáky srozumiteln a souvisle?	☐	☒	☐	☐
E. Zp sob a míry pomoci, podpory žáku/yni s TP, kým				
Byla míra a zp sob pomoci žáku/yni s TP b hem vyu ování v souladu s jeho/jejím individuálním plánem?	☒	☐	☐	☐
Byla míra a zp sob pomoci žáku/ni s TP b hem p estávky v souladu s jeho/jejím individuálním plánem?	☐	☒	☐	☐
Pomáhaly žák/yni s TP také spoluřáci?	☐	☐	☐	☒
Pofádal žák/yn s TP o pomoc?	☐	☐	☐	☒
Odmítl žák/yn s TP pomoc?	☐	☐	☐	☒

osti pasivní, ale pozornost při práci udržel. Výrazně celou hodinou pokračoval, nenapil se, ani mu to nebylo nabídnuto. Asistentka pedagoga seděla celou vyučovací hodinu vedle něj v lavici. O přestávce byl flák s TP pro lku přestávky ve třídě sám s vyučující a čekal na ostatní spolufláky, ať se vrátí do učebny. Domnívám se, že míra dopomoci byla přiměřená v souladu s IVP. Myslím si, že mohla být zvolena, dle IVP, ústní forma prozkoumání slovní zásoby u fláka s TP.

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

komunikace

Vzdávací obor: Cizí

jazyk

Pedmět: Anglický jazyk

Vyučovací hodina: 1

Přítomnost žáků: 16

Celkem žáků: 16

Přítomnost: 20

min

Snížený počet žáků ve třídě: ne

Asistent pedagoga sdílený/nesdílený: sdílený

Pozorovatelka: badatelka

Téma: Lidské tělo

Cíl hodiny (sdílený na základě vymezení vyučovací hodiny žákem, i dodatečně sdílený vyučujícím/pozorovatelkou):

Osvojení si žáků/novi nové slovní zásoby k tématu lidské tělo.

Průběh vyučovací hodiny

Sled didaktických fází	Pomoc AP ¹²⁹ , TŽ žáků/novi s TP ¹³⁰	Průběhové poznámky, postupy
Motivace, píseň. Hlava, ramena a v AJ na interaktivní tabuli, vyvození cíle hodiny žáků/novi 5 min		Spojené s pohybem, tancem, smíchem. Mezi předmětové vztahy: HV, TV, PRV, J.
Slovní zásoba k tématu lidské tělo v učebnici. Hromadné a individuální testy slovní zásoby k tématu s dle rozdílu na správnou výslovnost. 12 min	Blíží vzdálenost vyučující k žákovi s TP, výrazně jí artikuluje. AP sundala žákovi s TP z vozíku. Práce v lavicích. AP umístila žákovi s TP na vozík.	Více času na vyhledání si stránky. Práce na koberci, změna polohy. Více času na slovní sdílení ze strany žákovi s TP, porucha e i.
Skupinová práce do pracovního sešitu. 10 min	Pomoc při organizaci skupin obma dospělými ve třídě. Motivace k práci, upozornění na chybu, průběhové slovní hodnocení výkonu všech žáků/y.	Skupiny náhodně zvolené žákovi/novi. Žákovi s TP oslovila spolužačky, zda mohou pracovat s nimi. Ke skupině byl připojen další žák, kterého má AP na starosti. AP pouze skupinové práce dohlížela, nezasahovala, správnost e-ění nechala v kompetenci žáků/y. Žákovi s TP dle IVP psát fonetickou výslovnost. V momentě, kdy nestíhala tempo skupiny, AP převzala její písemný projev, stejně tak i u druhého žáka, kterého má na starosti. Vyučující dohlížela na práci ostatních skupin, které měly rychlejší tempo práce. Trénovala s nimi výslovnost. AP rovnala žákovi v cíli na pracovním místě, strkala jí

¹²⁹ AP o asistentka pedagoga

¹³⁰ TP o tělesné postižení

Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

<p>Kontrola vypracovaného cvičení</p> <p>5 min</p> <p>Upevnění slovní zásoby na výukovém programu na IT.</p> <p>7 min</p> <p>Závěr hodiny- shrnutí fází hodiny fláky/nmi, motivace pro hodinu další, zadání domácího úkolu. Zhodnocení fláky/nmi co se mi povedlo, co se mi nepovedlo formou smlouveného pohybu, ústně, kdo chtěl.</p>	<p>ující p istoupila ke skupin s flákyní s TP.</p> <p>Vyu ující byla vyvolána flákyn s TP.</p>	<p>pastelky do penálu. fláci/kyn si mezi sebou vyměnili pracovní sešity a kontrolovali si je. Vyu ující pomáhala flákyni s TP se tením napsaného textu. Chyby si fláci vzájemně opravili, vysvětlili. Vypracované cvičení oznámkovali dle stanovených kritérií a odevzdali vyu ující na stole k její kontrole a oklasifikování. flákyn s TP odevzdávala pracovní sešit mezi posledními, dříve chtěly odevzdat za ní, s díky odmítla.</p> <p>fláci/kyn jí poradili správně sešit.</p> <p>Byl zvolen takový pohybový projev, kterého je schopna i flákyn s TP: vyskočení, tlesknutí. flákyn s TP se vyjádřila, že se jí povedla práce ve skupině, ale nepodařilo se jí práce na interaktivní tabuli.</p>
<p>Průběh pěstávky</p>	<p>Pomoc AP, TU, flák /y</p>	<p>Průběh finé poznámky, postupy</p>
<p>Děti dostaly od vyu ující na výběr, zda chtějí strávit pěstávku ve škole či v přilehlém parku pod stromem.</p>	<p>AP oblékla flákyni s TP, podala jí batoh, aby si mohla flákyn s TP vyndat svačtinu. Vyu ující svezla flákyni s TP ze schodů před školou, tam ufljela flákyn do přilehlého parku sama. Zpět vyvezla vyu ující flákyni s TP do schodů do školy, tam ufljela flákyni p ebrala AP, flákyni svezla.</p>	<p>flákyni s TP spadlo pití, pofládali děti, aby jí ho podaly.</p> <p>AP utírala flákyni ústa vlhčeným ubrouskem, podala jí pití p ruku do ruky, s výzvou aby se napila. Děti popovězly flákyni s TP po rovině, byly vyu ující pofládány, aby to nedělaly, protože flákyn to zvládne sama.</p>

A. Výchovný vzdělávací proces

ANO SPÍŠE ANO SPÍŠE NE

NE

- Byl vyu ující/m sledován flák m cíl vyu ovací hodiny?
- M l/a vyu ující p ipraven/a pomůcky a did. techniku?
- Střídala/a vyu ující innosti, uflíval/a kinestet. styl učení, relaxační pohybové chvílky apod. pro snížení únavy?
- Udržel/a vyu ující pozornost fláka/yn s TP?
- Uflíval/a vyu ující a AP podpora opatření p i práci se flákem/yní s TP?
- Byl splněn cíl vyu ovací hodiny?
- Došlo k mezioborovému přesahům uiva?

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

B. Naplnění klíčových kompetencí

- P ipravil si sám flák/yn s TP na další vyu ovací hodinu?
- Uplatňoval/a vyu ující, AP prvky pozitivní motivace u fláků?
- Uplatňoval/a vyu ující, AP prvky pozitivní motivace více u fláků /y s TP?

☐	☒	☐	☐
☒	☐	☐	☐
☐	☒	☐	☐

Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
Aktivizuje vyu u jící fláky/n k práci?	☒	☐	☐	☐
Aktivizuje vyu u jící fláka/yn s TP výrazn více oproti ostatním ve t íd k práci?	☐	☒	☐	☐
Aktivizuje AP fláka/yn s TP k práci?	☐	☒	☐	☐
Ú astní se aktivn flák/yn hodiny?	☒	☐	☒	☐
Reagoval flák/yn s TP souvisle a srozumiteln na otázky vyu u jící/ho, AP?	☐	☒	☐	☐
Pracovali fláci/kyn ve skupin ?	☒	☐	☐	☒
Pofádal flák/yn s TP o zopakování instrukcí?	☐	☐	☐	☒
Byly flák m jasné klady a nedostatky jejich výkonu?	☐	☒	☐	☐
Hodnotili samotní/é fláci/yn bez TP klady a zápory jejich výkonu?	☒	☐	☐	☐
Hodnotil/a flák/yn s TP klady a zápory svého výkonu?	☒	☐	☐	☐
C. Atmosféra ve t íd	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
Shrnul/a vyu u jící v záv ru hodiny u ivo?	☒	☐	☐	☐
Shrnul/a vyu u jící v záv ru hodiny výkony flák /y ?	☐	☐	☐	☒
Zprost edkoval/a vyu u jící flák m/yním u ivo zajímavou, zábavnou formou?	☒	☐	☐	☐
Komunikoval/a vyu u jící se fláky/n mi jako s rovnocennými partnery?	☒	☐	☐	☐
Komunikoval/a vyu u jící se flákem/yní s TP více nejl s ostatními leny kolektivu?	☐	☒	☐	☐
Komunikují mezi sebou fláci/kyn t ídního kolektivu slu-n ?	☒	☐	☐	☐
D. Trávení p estávek				
M li fláci/kyn mofnost volby, jak budou p estávku trávit?	☒	☐	☐	☐
Organizovala asistentka pedagoga d ní o p estávce fláku/yni s TP?	☐	☐	☐	☒
P íhlífela asistentka pedagoga d ní ve t íd o p estávce?	☒	☐	☐	☐
Vykonával/a pedagogický dohled o p estávce pedagog?	☒	☐	☐	☐
M li fláci/kyn mofnost se o p estávce zrelaxovat?	☒	☐	☐	☐
Komunikuje flák/yn s TP s dosp íými a spolufláky srozumiteln a souvisle?	☐	☒	☐	☐
E. Zp sob a míry pomoci, podpory fláku/yni s TP, kým				
Byla míra a zp sob pomoci fláku/yni s TP b hem vyu ování v souladu s jeho/jejím individuálním plánem?	☐	☒	☐	☐
Byla míra a zp sob pomoci fláku/ni s TP b hem p estávky v souladu s jeho/jejím individuálním plánem?	☒	☐	☐	☐
Pomáhaly fláku/yni s TP také spolufláci?	☐	☒	☐	☐
Pofádal flák/yn s TP o pomoc?	☒	☐	☐	☐
Odmítl flák/yn s TP pomoc?	☒	☐	☐	☐

Komentá pozorovatele:

flákyn s TP se projevovala v hodin velmi aktivn . Asistentka pedagoga nesed la celou vyu ovací hodinu vedle ní v lavici. O p estávce dostali fláci/kyn na výb r, zda cht jí sva it ve t íd í venku, flákyn s TP zvolila druhou mofnost. Poté co jí AP oblékla, umyla si ruce, vyndala si sva inu a pití, -la flákyn s TP s p lkou t ídy s vyu u jící sva it ven do p ílehlého parku pod -kolou. Ve t íd z stala po dohod s vyu u jící AP a dohlífela na fláky/n , které z stali sva it ve -kole. Domnívám se, fle pomoc AP flákyni s TP byla spí-e p im ená, afl na utírání úst po sva in , podávání pití do ruky, zastrkávání pastelek do penálu, rovnání pracovního místa.

Asistentky pedagoga 1

Pracovní náplň asistentky pedagoga

- vzdělávací a výchovná činnost podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele zaměřená na speciální vzdělávání, individuální vzdělávání nebo specifické potřeby žáka
- vlastní návrhy metod a forem práce s integrovaným žákem
- příprava a úprava pomůcek dle individuálních potřeb žáka
- asistence pedagogovi prováděním výchovně vzdělávací činnosti v rámci předem tu podle jeho pokynů
- provádění praktických cvičení k probírané látce
- výchovně vzdělávací činnost při rozleňování
- asistence při demonstraci a ukázkách
- pomoc pedagogickým pracovníkům –kolegům při výchovné a vzdělávací činnosti, pomoc při komunikaci se žákem a jeho zákonnými zástupci
- podpora žáka při přizpůsobení se školnímu prostředí
- pomoc žákovi při výuce a při přípravě na výuku
- nezbytná pomoc žákovi s tělesným zdravotním postižením při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde –kola v souladu se zápisem do školního rejstříku uskutečňuje vzdělávání
- pedagogická spolupráce v týmu učitelkou, editelkou –kolegou a výchovnou poradkyní
- čtvrtletní vlastní vyhodnocování práce s integrovaným žákem
- povinná účast na akcích určených editelkou –kolegou
- za asistence a metodického vedení učitele pedagoga prohlubování a rozvíjení svých v domostí v oblasti speciální pedagogiky
- prohlubování pracovních, hygienických a komunikačních dovedností žáka
- spolupráce s pedagogem při přípravě na vyučování

Další doporučené činnosti:

- spolupráce s rodiči žáka
- podpora smyslového vnímání, pozornosti, koordinace
- rozvoj prostorové orientace

entky pedagoga 2

Specifikace funkce: jedná se o podporou personální službu pro vzdělávání a integraci žáků se sociálním nebo kulturním znevýhodněním, se speciálními vzdělávacími potřebami a také žáků mimořádně nadaných.

Podřízenost: - ve všech pracovních záležitostech přijímá podřízenost Z
- úkoly přijímá od ředitele, stanoví rozsah a rozpis jednotlivých činností na základě podkladů a doporučení SPC, na základě skutečných potřeb žáka a na základě podmínek školy
- pracuje vždy pod metodickým vedením pedagoga ošetřujícího učitele nebo učitelky
- vede odborných předmětů, který zodpovídá za průběh a výsledky vzdělávání
- podporu mu poskytují i odborní pracovníci školských poradenských zařízení.

Jedná: - jménem školy s rodiči ve věcech týkajících se svěřených dětí na základě povolení Zřídla.

Hlavní náplň práce:

- individuální pomoc žákům při zalehování se a přípravě se školnímu prostředí
- individuální pomoc žákům při zprostředkování učební látky
- pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti
- pomoc při vzájemné komunikaci pedagogů a žáků mezi sebou
- pomoc při spolupráci se zákonnými zástupci žáka
- u žáků s poruchou autistického spektra:
  - individuální práce podle instrukcí učitele (ve formě dohledu, verbální podpory, dodatečného vysvětlování, vizuální podpory)
- pomoc při adaptaci žáka (pomoc při rozvoji sociálních dovedností, při orientaci v prostoru a čase, při řešení konfliktů se spolužáky, komunikace mezi rodinou a školou, navazování sociálních vztahů, podílí se na vytváření hygienických, pracovních návyků, zajišťuje bezpečnost žáka při akcích mimo školu, při TV¹³¹, zajišťuje dohled o přestávkách, zajišťuje relaxaci)
- pomoc při přípravě pomůcek a materiálů pro žáka
- spolupráce při tvorbě IVP¹³² (pozoruje chování žáka a vede si o něm záznamy, sleduje studijní výsledky, výsledky pozorování zaznamenává a konzultuje s učiteli, výchovným poradcem, speciálním pedagogem).

Pedkládá:

- návrhy na užití pomůcek, výukových metod apod.
- výsledky svých pozorování, záznamy o chování a studijních výsledcích žáka v různých předmětech, výsledky případných jednání s rodiči žáka

Účastní se:

¹³¹ TV o tělesné výchově

¹³² IVP o individuální vzdělávací plán

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

- rad, provozních porad, mimo ádných sch zek u itel ,
a dle pot eby a zájmu rodi jednání t ídních jednání
vyenovnyen komisi M Ú Chodov p i projednání problém sv ených flák
- sch zek se zástupci, PPP, Krizového centra, St ediska kriminality mládefle
atd.
- sch zek s léka i p i projednání otázek sv ených flák .

Poznámka:

Krom uvedených základních inností mu mohou být ukládány úkoly plynoucí z pracovního ádu pracovník -kolství a jiné práce související s inností -koly a vyplývající z dohodnutého druhu práce.

Mimo uvedené úkoly plní povinnosti podle situace v mimo ádných dobách a stavech na -kole.

Datum	editel -koly	Zam stnanec

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR

Registrační číslo: CZ.1.07/1.2.00/43.0003

ČESKÁ REPUBLIKA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc, IČ: 61989592

č. 1541/3394/2014 – CCV

OSVĚDČENÍ

o absolvování kurzu celoživotního vzdělávání mimo rámec studijních programů podle § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

SIMONA CHALOUPKOVÁ., DiS.

WORKSHOP: Katalog podpurných opatření pro žáky s tělesným postížením a závažným onemocněním

Vzdělávací kurz v rozsahu 8 hodin se konal dne 27. 08. 2014.

Prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D.
rektor

L. S.

Doc. Ing. Čestmír Serafin, Dr. Ing-Paed IGIP
děkan

V Olomouci dne 27. 08. 2014